

brå

 Sveriges officiella statistik

Kriminalstatistik

2017

Handlagda brott

Slutlig statistik

Brå – centrum för kunskap om brott och åtgärder mot brott. Brottsförebyggande rådet (Brå) verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsförebyggande arbete och rättsväsendets reaktioner på brott.

URN: NBN: SE: BRA-760

© Brottsförebyggande rådet 2017

Enheten för Rättsstatistik

Omslagsillustration: Susanne Engman

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm Telefon 08–527 58 400,
e-post info@bra.se, www.bra.se

Denna publikation kan laddas ner från Brås webbplats www.bra.se/publikationer. På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till: tillganglig@bra.se

Vid citat eller användande av tabeller, figurer, diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Innehåll

Sammanfattning	5
Huvudresultat för 2017	5
Inledning	8
En reviderad statistik från och med helåret 2014	8
En totalbild av handläggningen av brott	8
Indelningar av de handlagda brotten	9
Lagföringsprocenten och personupplklaringsprocenten	10
Jämförelse med tidigare statistik	11
Tolkning av statistiken	12
Begrepp och definitioner	14
Resultat	16
Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott	17
Utredda brott	18
Direktavskrivna brott	19
Handlagda brott med respektive utan misstänkt person	20
Brott med misstänkt person	21
Brott utan misstänkt person	22
Handlagda brott efter anmälningår	23
Redovisning efter beslutstyp	24
Förundersökningsbegränsade brott	24
Personupplklarade brott	25
Personupplklaringsprocent och lagföringsprocent	27
Redovisning efter brottstyp	29
Brott mot person	30
Stöld- och tillgreppsbrott	36

Övriga brottstyper	43
Handlagda brott i regionerna	50
Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott	50
Handlagda brott med respektive utan misstänkt person	52
Lagföringsprocent och personuppklaringsprocent	53
Redovisning efter brottstyp	56
Beskrivning av statistiken	60
Statistikens ändamål	60
Statistikens innehåll	60
Övergripande indelningsgrunder	61
Kategorier av brott efter beslut	61
Statistiska mått	62
Kategorisering av brott	64
Regional fördelning	64
Insamling och bearbetning	65
Jämförbarhet över tid	65
Påverkan av stora ärenden	65
Tekniska och juridiska förändringar	73
Bilaga	78
Revideringen inför redovisningsåret 2014	78
Jämförelse över tid	79
Ändring av regionstillhörighet och brottstyp	89

Sammanfattning

Från och med redovisningsåret 2014 publicerar Brå statistik över *handlagda brott*. Den omfattar samtliga anmälda brott där polis, åklagare eller annan utredande myndighet har fattat ett beslut under referensåret som innebär att handläggningen av brottet avslutas. Det primära ändamålet med statistiken är att ge en övergripande bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott och verksamhetsresultat. Statistiken är deskriptiv och ger inga fördjupade förklaringar till ändringar i nivå och struktur över tid.

Nedan sammanfattas huvudresultaten för statistiken avseende referensåret 2017. Där framgår nivåer för året och utvecklingen jämfört med året innan. Notera att tidigare publicerad statistik för åren 2014-2016 har korrigerats i och med årets publicering. Se avsnittet Jämförelser över tid, för mer information.

Huvudresultat för 2017

Handlagda brott

- Under 2017 blev 1,52 miljoner brott handlagda, vilket är en ökning med 27 600 brott eller 2 procent jämfört med 2016.
- Majoriteten (84 %) av de handlagda brotten anmäldes samma år som de handlades, medan 13 procent anmäldes året innan. Resterande brott anmäldes före 2016.
- En utredning hade bedrivits för drygt hälften (51 %), eller 769 000, av de handlagda brotten, vilket är en ökning med 52 200 brott (+7 %) jämfört med 2016. Ökningar återfanns i samtliga redovisade brottskategorier under året. Antalsmässigt var ökningen störst för utredda brott mot person och bedrägeribrott. Den största brottskategorin bland de utredda brotten var brott mot person.
- De resterande handlagda brotten (49 %), 752 000 brott, direktavskrevs, vilket är en minskning med 24 500 brott (-3 %) jämfört med 2016. Antalsmässigt var minskningen störst för direktavskrivna stöld- och tillgreppsbrott samt

skadegörelsebrott. Den största brottskategorin bland de direktavskrivna brotten var stöld- och tillgreppsbrott.

- Andelen utredda brott av samtliga handlagda brott 2017 ökade med 3 procentenheter, från 48 till 51 procent, jämfört med 2016, medan andelen direktavskrivna brott minskade med motsvarande andel (-3 procentenheter).
- Det fanns minst en skäligen misstänkt person registrerad för drygt en tredjedel (31 %), eller 466 000, av de handlagda brotten, vilket innebär en ökning med 15 800 brott (+4 %). Andelen brott med misstänkt person av samtliga handlagda brott var oförändrad jämfört med 2016. Närmare hälften av de handlagda brotten med en skäligen misstänkt person registrerad utgjordes av brott mot person och narkotikabrott.

Förundersökningsbegränsade brott

- Under 2017 förundersökningsbegränsades 59 900 brott av de handlagda brotten, vilket är en ökning med 4 990 brott (+ 9 %) jämfört med 2016. Totalt sett förundersökningsbegränsades 4 procent av samtliga handlagda brott, det är samma andel som 2016. De flesta beslut om förundersökningsbegränsning togs efter att en utredning inletts för brottet.
- Den största brottskategorin bland samtliga förundersökningsbegränsade brott var brott mot person, som utgjorde 25 procent. Närmare hälften av dem utgjordes av ärekränkingsbrott, vilket är ett så kallat målsägandebrott som innebär att målsägaren i de flesta fall själv måste ange brottet till åtal.

Personuppklarade brott

- Under 2017 personuppklarades 203 000 handlagda brott, vilket är en ökning med 5 370 brott (+3 %) jämfört med 2016. Antalet personuppklarade brott ökade för bedrägeribrott, skadegörelsebrott, trafikbrott och narkotikabrott, medan antalet personuppklarade stöld- och tillgreppsbrott minskade. Brott mot person var ungefär lika många som föregående år.
- Brott för vilka åtal väckts ökade med 7 690 brott (+5 %). Antalet utfärdade strafförelägganden ökade med 669 brott (+2 %), medan meddelade åtalsunderlåtelse minskade med 2 990 brott (-19 %).

Personuppklaringsprocent och lagföringsprocent

- Personuppklaringsprocenten, som är andelen personuppklarade brott *av samtliga handlagda brott*, uppgick till 13 procent 2017, samma nivå som 2016.
- Lagföringsprocenten, som är andelen personuppklarade brott *av samtliga utredda brott* (exkl. förundersökningsbegränsade brott), uppgick till 28 procent 2017, vilket är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2016.

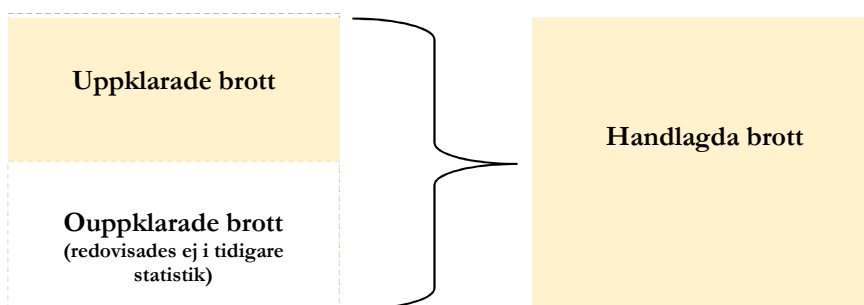
Inledning

Som ett led i att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i brottsstatistiken, publicerar Brå från och med redovisningsåret 2014 statistik över handlagda brott. Statistiken över handlagda brott är en revidering av statistiken över uppklarade brott och har därmed ersatt denna. Genom revideringen har kvaliteten i statistiken förbättrats i olika avseenden. Ändamålet är dock detsamma, och avser liksom tidigare att ge en översiktlig bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott och tillhandahålla mått på verksamhetsresultat. Se bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*, för mer information.

En reviderad statistik från och med helåret 2014

En totalbild av handläggningen av brott

Statistiken över handlagda brott redovisar från och med helåret 2014 samtliga anmälda brott där ett beslut som innebär att handläggningen av brottet avslutas har fattats under redovisningsåret. I den tidigare statistiken över uppklarade brott redovisades endast en delmängd av de anmälda brotten där beslut fattats. Utvidgningen av populationen innebär att den nya statistiken ger en mer heltäckande bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott, jämfört med den tidigare redovisningen (se figur 1).

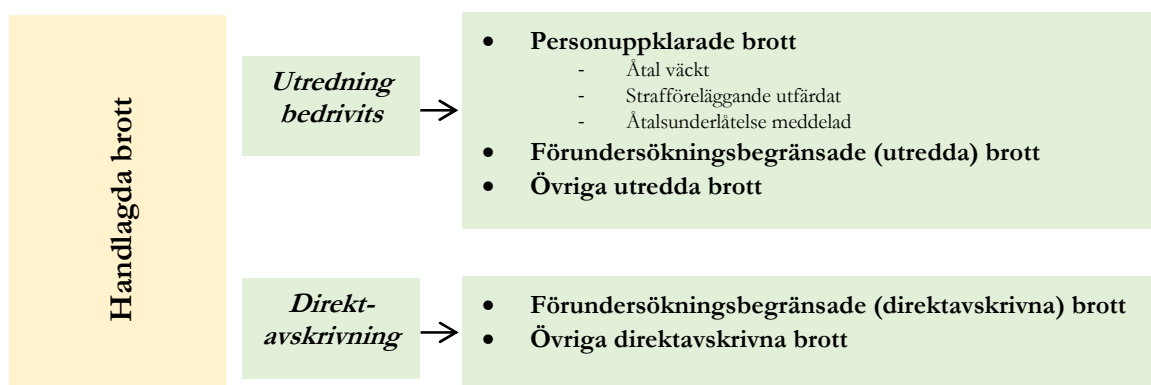

Figur 1. Förhållandet mellan populationerna i statistiken över uppklarade brott respektive handlagda brott. Proportionerna är inte menade att vara exakta.

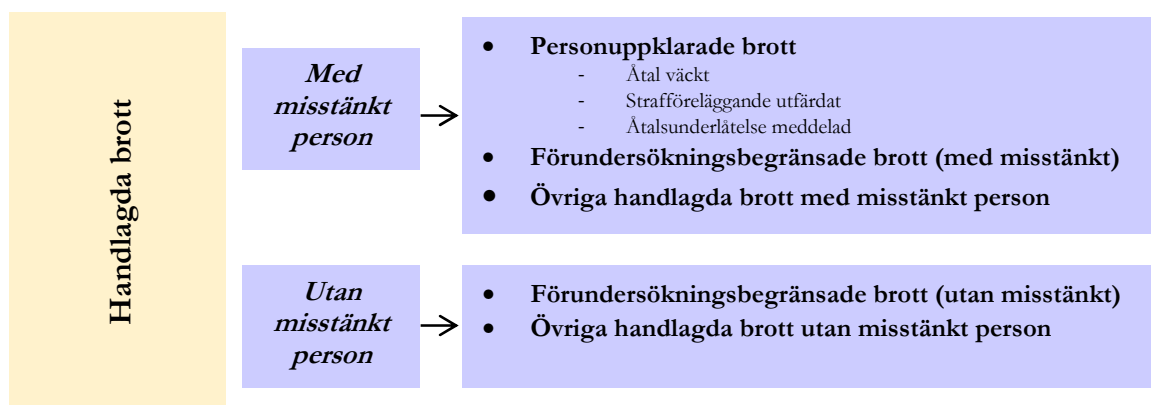
De handlagda brotten är oftast, men inte alltid, anmälda samma år som besluten som avslutar handläggningen fattas. Detta medför att antalet handlagda brott inte är exakt detsamma som antalet anmälda brott under ett redovisningsår. Skillnaden är dock liten (+5 630 handlagda brott år 2017).¹ Definitionsmässigt skiljer sig de två storheterna åt på så vis att de anmälda brotten kan sägas beskriva ett årligt *inflöde* av brott till polis, åklagare eller annan brottsutredande myndighet, medan de handlagda brotten beskriver ett årligt *utflöde* av anmälda brott från myndigheterna där olika beslut som avslutar handläggningen av brotten har fattats.

Indelningar av de handlagda brotten

Statistiken över handlagda brott redovisas efter två övergripande indelningar, dels efter om utredning har bedrivits eller om brottet i stället har direktavskrivits (se figur 2), dels efter om det finns minst en skäligen misstänkt för brottet eller inte (se figur 3). Kategorierna i de två indelningarna är till viss del överlappande, eftersom en utredning kan inledas för ett brott utan att det finns en skäligen misstänkt person registrerad för brottet och i vissa fall vice versa.

Figur 2. Övergripande indelning av de handlagda brotten, i utredda brott (där utredning bedrivits) och direktavskrivna brott (utan utredning), samt underliggande grupperingar.

Figur 3. Övergripande indelning av de handlagda brotten, i brott med misstänkt person och brott utan misstänkt person, samt underliggande grupperingar.

¹ Siffran anger antalet handlagda brott i förhållande till antalet anmälda brott samma år. Åren dessförinnan, 2015 och 2016, var skillnaden +8 840 respektive -17 300 handlagda brott.

Utöver de övergripande indelningarna grupperas de handlagda brotten efter vilka beslut som fattats om brotten. Om det har fattats beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse grupperas brotten som *personupplklarade brott*, och om det har fattats beslut om förundersökningsbegränsning grupperas de som *förundersökningsbegränsade brott*. Övriga typer av beslut kan inte specificeras av kvalitetsskäl och redovisas samlat i en grupp som benämns *övriga handlagda brott* (för mer information, se avsnittet *Statistikens innehåll*).

Genom revideringen av statistiken 2014 utgick redovisningen av upplklarade respektive tekniskt upplklarade brott. Däremot redovisas fortfarande de personupplklarade brotten i statistiken över handlagda brott. Definitionen av personupplklarade brott har dock förändrats något, vilket har medfört en liten nivåhöjning av antalet personupplklarade handlagda brott jämfört med den tidigare statistiken över upplklarade brott. Totalt sett ger definitionsförändringen en ökning med 1 680 personupplklarade brott eller 0,8 procent för 2017.² Skillnaden kan dock variera för olika besluts- och brottstyper (se bilaga *Revideringen inför redovisningsåret 2014*).

Nivåskillnaden förklaras av att ett personupplkrat brott i statistiken över handlagda brott kan räknas under flera redovisningsperioder, om det fattats flera personupplklarande beslut om brottet och det har skett under olika redovisningsperioder.³ För att möjliggöra adekvata jämförelser bakåt i tiden redovisas antalet personupplklarade brott i nedanstående sammanställning enligt både den nya och den tidigare definitionen. En mer detaljerad redogörelse av skillnaderna i resultatet för de personupplklarade brotten till följd av justeringen ges i bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

Lagföringsprocenten och personupplklaringsprocenten

I statistiken över handlagda brott redovisas måtten lagföringsprocent och personupplklaringsprocent. Båda måtten redovisar personupplklarade brott i relation till handlagda brott.

Lagföringsprocenten redovisar de personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten (exklusive utredda brott med beslut om förundersökningsbegränsning).

² För åren 2015 och 2016 gav definitionsförändringen en ökning med 2 310 brott (+1,1 %) respektive 5 250 brott (+2,7 %).

³ Om det finns två eller fler misstänkta personer för ett brott och beslut om att lagföra personerna tas under olika år, kommer brottet att räknas med i statistiken som ett personupplkrat brott under respektive år.

Uträkning av lagföringsprocenten:

$$\frac{\text{Antal personuppklarade brott}}{\text{Antal utredda brott – FU-begränsade brott}} \cdot 100 = \text{lagföringsprocenten}$$

Personuppklaringsprocenten redovisar de personuppklarade brotten i relation till samtliga handlagda brott, d.v.s. av både utredda och direktavskrivna brott.

Uträkning av personuppklaringsprocenten (fr.o.m. 2014):

$$\frac{\text{Antal personuppklarade brott}}{\text{Antal handlagda brott}} \cdot 100 = \text{personuppklaringsprocenten}$$

Lagföringsprocenten introducerades i och med revideringen av statistiken inför helåret 2014, medan personuppklaringsprocenten redan redovisades i den tidigare statistiken över uppklarade brott. Utvecklingen för personuppklaringsprocenten går således att redovisa under en längre tidsperiod. Personuppklaringsprocenten påverkas dock av en definitionsändring som innebär att den i och med revideringen redovisar personuppklarade brott i relation till handlagda brott. I den tidigare statistiken definierades den som personuppklarade brott i relation till de anmälda brotten samma år. Förändringen innebär en marginell påverkan på resultatet för personuppklaringsprocenten totalt sett (+0,1 procentenheter 2017). För vissa enskilda brottstyper eller vid jämförelse på regional nivå kan det dock finnas en något större skillnad i resultaten, vilket bör beaktas vid jämförelser med personuppklaringsprocenten före 2014. Se en detaljerad redogörelse av skillnaden mellan definitionerna i bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

Jämförelse med tidigare statistik

Revideringen som genomfördes inför helåret 2014 har inneburit att flera nya indelningar, grupperingar och mått redovisas i statistiken. Förutom personuppklarade brott och personuppklaringsprocenten är det inte möjligt att följa de nya redovisningsgrupperna längre tillbaka i tiden än 2014.

Utvecklingen av antalet personuppklarade brott och personuppklaringsprocenten påverkas i viss mån av de definitionsförändringar som infördes i och med revideringen. För att ge möjlighet till adekvata jämförelser och på sikt kunna analysera definitionsförändringarnas påverkan, har Brå beslutat att under en period redovisa vissa uppgifter enligt både den tidigare och den nya definitionen av antalet personuppklarade brott respektive personuppklaringsprocenten, i bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*. Redovisningen görs för samtliga personuppklarade brott och den totala personuppklaringsprocenten, samt indelat efter typ av beslut, brottstyp och region. Den parallella redovisningen av uppgifterna kommer att göras under flera år, till dess att tillräckligt många mätpunkter finns för att kunna följa utvecklingen av

personupplärade brott och personuppläringsprocenten enligt de nya definitionerna.

I resultatsammanställningen för antalet personupplärade brott nedan görs genomgående jämförelser med antalet för ett (1) respektive tio år sedan. Vid jämförelser med föregående år redovisas antalsuppgifter enligt den nya definitionen. Jämförelser över tio år görs enligt den tidigare definitionen, eftersom statistiken enligt den nya definitionen endast finns från och med helåret 2014. En mer detaljerad redogörelse av hur definitionsförändringen påverkar resultaten i statistiken, och inte minst de personupplärade brotten efter enskilda brottskategorier, ges i bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

I resultatsammanställningen av personuppläringsprocenten görs jämförelser både med närmast föregående år och över en tioårsperiod enligt den nya definitionen. Detta är möjligt eftersom skillnaden mellan den nya och den tidigare definitionen på måttet generellt sett är mycket liten. Om resultatet av personuppläringsprocenten visar en märkbar skillnad för de två olika definitionerna uppmärksammas detta i texten. Även för personuppläringsprocenten ges en mer detaljerad redogörelse av definitionsförändringens påverkan i bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

Tolkning av statistiken

När du tolkar statistiken över handlagda brott, tänk på följande:

- Handlagda brott redovisar antalet anmälda brott där beslut om brottet har fattats under en redovisningsperiod, oavsett när brottet anmäldes. Om det för ett anmält brott finns flera misstänkta personer registrerade, ger det flera beslut avseende brottet. I det fallet redovisas endast ett av besluten i statistiken över handlagda brott för den aktuella perioden. Om besluten tas under olika redovisningsår kommer de dock att redovisas som ett handlagt brott under respektive redovisningsår som omfattas av besluten.
- De personupplärade brotten i den nya statistiken är något fler än i den tidigare statistiken. Det beror på att de *anmälda* personupplärade brotten endast räknas en gång i statistiken, oavsett hur många beslut som fattats avseende brottet. De *handlagda* personupplärade brotten kan däremot – om flera beslut har fattats om brottet under olika år – redovisas flera gånger i statistiken, men endast en gång per redovisningsperiod. Detta gäller i synnerhet beslut om att väcka åtal, för vilka tiden fram till beslut av naturliga skäl kan vara längre än för andra typer av beslut (t.ex. direktavskrivningar).
- Personuppläringsprocenten påverkas av förändringar i både antalet handlagda brott och antalet personupplärade brott, samt av relationen mellan dessa förändringar. Personuppläringsprocenten kan exempelvis minska trots att antalet personupplärade brott ökar. Det inträffar om antalet handlagda brott har ökat i större utsträckning än antalet personupplärade brott.

- Lagföringsprocenten påverkas, i likhet med personupplklaringsprocenten, av förändringar i både antalet personupplklarade brott och antalet utredda brott. Lagföringsprocenten kan exempelvis minska trots att antalet personupplklarade brott ökar. Det inträffar om antalet utredda brott har ökat i större utsträckning än antalet personupplklarade brott.
- Lagföringsprocenten påverkas även av antalet förundersökningsbegränsade brott. Lagföringsprocenten kan exempelvis öka trots att antalet personupplklarade brott inte har ökat. Det inträffar om antalet förundersökningsbegränsade brott ökar i större utsträckning än antalet utredda brott.
- Enstaka ärenden med många brott kan ge upphov till märkbara förändringar i både personupplklarings- och lagföringsprocenten. Effekterna inträder främst när det finns en övervikt av en viss typ av beslut (personupplklarande beslut eller direktavskrivningar). Om besluten följer fördelningen av beslut för samtliga brott, påverkar stora ärenden bara de antalsmässiga nivåerna för brott med olika typer av beslut.
- Nivåerna på personupplklarings- och lagföringsprocenten skiljer sig mellan olika typer av brott, vilket gäller även relationen dem emellan. Skillnaden mellan nivåerna på de två måtten kan vara större för vissa brott och mindre för andra. Det hänger samman med i vilken utsträckning en utredning inleds för brottet och om det finns en skäligen misstänkt. Vissa brottstyper, som butiksstölder, rattfylleribrott och narkotikabrott, där det oftast finns en identifierad misstänkt person redan vid anmälan, både utreds och personupplklasas i hög utsträckning. Det ger endast små nivåskillnader mellan personupplklarings- och lagföringsprocenten. För andra brottstyper, till exempel skadegörelsebrott och bostadsinbrott, där det sällan finns en identifierad misstänkt person, och en betydligt lägre andel personupplklasas, tenderar skillnaderna mellan måtten att vara större. Det beror på att många brott direktavskrivs och det endast är en mindre andel brott för vilka utredning inleds. När en utredning då inleds är det oftast för att det finns goda möjligheter att personupplklara brottet, och därmed blir nivåskillnaderna mellan de två måtten större.
- Nivåerna på personupplklarings- och lagföringsprocenten kan påverkas på olika sätt av enstaka ärenden med många brott. Om de handlagda brotten i ett stort ärende utreds kan det påverka båda måtten. Men om de handlagda brotten i ett stort ärende direktavskrivs, kan det enbart påverka personupplklaringsprocenten.
- Handläggning av brott som avslutas för att den misstänkta personen är yngre än 15 år räknas inte som personupplklarade brott. Personupplklarade brott är enbart brott där minst en misstänkt person fått beslut om lagföring, och eftersom personer under 15 år inte är straffmyndiga är de inte möjliga att lagföra. Handlagda brott med en registrerad skäligen misstänkt person yngre än 15 år redovisas under *Brott med misstänkt person – Övriga handlagda brott*.

Begrepp och definitioner

I statistiken över handlagda brott används i huvudsak följande begrepp:

- **Handlagda brott** är samtliga anmälda brott för vilka polis, åklagare eller annan brottsutredande myndighet under redovisningsperioden har fattat ett beslut som innebär att handläggningen av brottet avslutas. Själva brottsanmälan kan ha gjorts samma eller tidigare år. Ett och samma anmälda brott kan, om flera personer är misstänkta för brottet, generera flera beslut. I statistiken redovisas dock brottet endast en gång per redovisningsperiod. Ett av besluten väljs då ut till redovisningen enligt en huvudbeslutsprincip, som rangordnar besluten i följande ordning: åtalsbeslut, beslut om strafföreläggande, beslut om åtalsunderlåtelse, beslut om förundersökningsbegränsning samt övriga beslut.
- **Utredda brott** är handlagda brott för vilka utredning har bedrivits och beslut om brottet har fattats under redovisningsåret. Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare.
- **Direktavskrivna brott** är handlagda brott för vilka beslut om brottet har fattats under redovisningsåret, utan att en utredning har inletts.
- **Brott med misstänkt person** är handlagda brott där minst en person med misstankegraden skäligen misstänkt (eller högre) är registrerad för brottet vid tidpunkten för beslutet.
- **Brott utan misstänkt person** är handlagda brott där det inte finns någon person med misstankegraden skäligen misstänkt (eller högre) registrerad för brottet vid tidpunkten för beslutet. Om det finns personer med en lägre misstankegrad registrerade för brotten, räknas det som ett brott utan misstänkt person.
- **Personupplärade brott** är handlagda brott där ett lagföringsbeslut har fattats om minst en person misstänkt för brottet. Med lagföringsbeslut avses här beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse.
- **Förundersökningsbegränsade brott** är handlagda brott där beslut har fattats om att en förundersökning avseende brottet ska läggas ner eller inte ska inledas. Orsaken är oftast att en person är misstänkt för flera brott, och att polis eller

åklagare bedömer att en fortsatt utredning av det aktuella brottet inte skulle få någon eller endast liten betydelse för en eventuell påföljd. Syftet med denna möjlighet är att skapa förutsättningar för att kunna använda tillgängliga utredningsresurser på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt.

- **Övriga handlagda brott** är brott för vilka andra typer av beslut har fattats. De vanligaste besluten är att lägga ner eller att inte inleda en förundersökning, på grund av att spaningsuppslag saknas eller att något spaningsresultat inte uppnåtts. Besluten kan fattas såväl innan som efter det att utredningen inletts samt oavsett om det finns en skäligen misstänkt person eller ej.
- **Personuppklaringsprocent** redovisar antalet personuppklarade brott under en redovisningsperiod i procent av samtliga handlagda brott under samma period.
- **Lagföringsprocent** redovisar antalet personuppklarade brott under en redovisningsperiod i procent av samtliga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott) under samma period.

För en mer detaljerad beskrivning av statistiken, se kapitlet *Beskrivning av statistiken*.

Resultat

I sammanställningen nedan redovisas huvudresultaten från statistiken över samtliga handlagda brott 2017. Jämförelser bakåt i tiden görs med 2016 och med 2014 (fyraårig mätperiod) för de indelningar och mått som introducerades i och med revideringen inför helåret 2014. För personupplärade brott samt för personuppläringsprocenten görs jämförelser bakåt i tiden med 2016 och med 2008 (tioårig mätperiod). Först redovisas nivån och strukturen på de handlagda brotten, det vill säga hur de handlagda brotten fördelar sig efter olika indelningar och grupperingar. Sedan redovisas resultaten för lagföringsprocenten och personuppläringsprocenten. Därefter ges en samlad redovisning av de handlagda brotten för olika brottskategorier och ett urval av brottstyper, och slutligen redovisas regionala resultat.

I och med publiceringen av handlagda brott 2017 har en korrigerings gjorts av tidigare publicerad statistik för åren 2014–2016. Bakgrunden till korrigeringen är ett tekniskt fel som föranlett ett mindre bortfall i statistiken. På en övergripande nivå är bortfallet litet (0,1–0,3 % av samtliga handlagda brott), men det kan ha viss betydelse för statistiken avseende vissa brottstyper. Om korrigeringen har en större betydelse för resultaten kommenteras det i texten. För mer information om korrigeringen och hur den påverkar statistiken över Handlagda brott se rapporten *Korrigerings av statistik 2013-2016* (www.bra.se/korrigerings).

Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott⁴

I statistiken delas de handlagda brotten in efter om de varit föremål för utredning eller ej. Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare.

År 2017 handlades 1 520 000 anmälda brott. Jämfört med 2016 ökade antalet handlagda brott med 27 600 brott, vilket är en ökning med 2 procent. Jämfört med 2014 har de handlagda brotten ökat med 71 300 brott (+5 %)⁵.

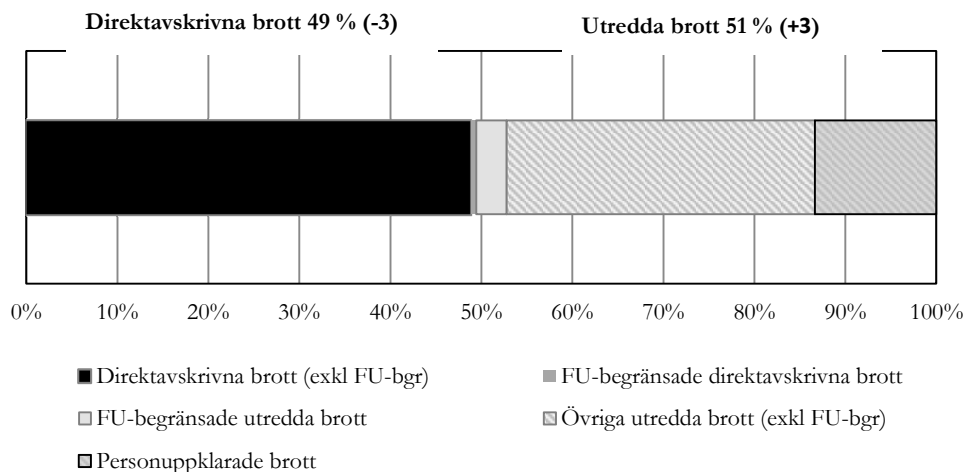
För 51 procent av de handlagda brotten 2017 hade en utredning bedrivits, medan de övriga handlagda brotten (49 %) direktavskrevs. Jämfört med 2016 har andelen utredda brott ökat och andelen direktavskrivna brott minskat med 3 procentenheter vardera. Jämfört med 2014 har andelen utredda brott minskat och andelen direktavskrivna brott ökat med 1 procentenhet vardera. Den vanligaste anledningen till direktavskrivning av brott var att spaningsuppslag saknades.

Omkring 13 procent av de handlagda brotten personupplärdades, vilket är samma andel som 2016. Ytterligare 4 procent av de handlagda brotten förundersökningsbegränsades, vilket även det är oförändrat jämfört med 2016. För de resterande handlagda brotten togs andra typer av beslut.

I figur 4 redovisas samtliga handlagda brott efter den övergripande indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas handlagda brott med beslut som innebär att brottet antingen personupplärdats eller förundersökningsbegränsats, samt utredda brott med andra typer av beslut.

⁴ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundade enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

⁵ För exakta sifferuppgifter över nivåer för samtliga brottstyper som redovisas i statistiken se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se

Figur 4. Samtliga handlagda brott 2017 fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 1 520 000 brott).

Fördelningen av handlagda brott 2017 och jämförelse med 2016 (förändring i procentenheter):

Direktavskrivna brott (exkl. FU-begränsade)	FU-begränsade direktavskrivna brott	FU-begränsade utredda brott	Övriga utredda brott (exkl. FU-begränsade)	Personupplklarade brott
49 % (-3)	1 % (±0)	3 % (±0)	34 % (+2)	13 % (±0)

Utredda brott

Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare.

För 769 000 av de handlagda brotten 2017 hade en utredning bedrivits under året, vilket är en ökning med 52 200 brott (+7 %) jämfört med 2016. De utredda brotten ökade för samtliga redovisade brottskategorier.

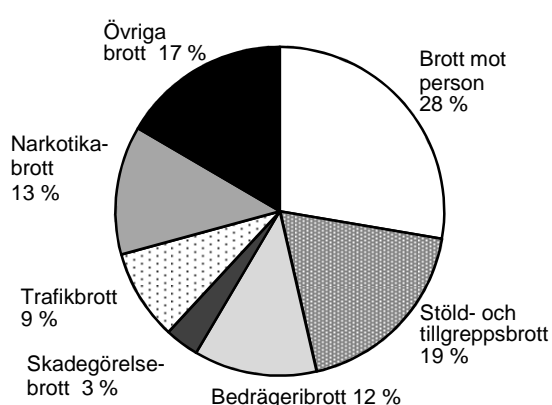
Jämfört med 2014 har de utredda brotten ökat med 23 2300 brott (+3 %).

Kategorin utredda brott omfattar beslutstyperna personupplklarade brott (203 000 brott, 26 %), förundersökningsbegränsade brott (50 900 brott, 7 %) och övriga utredda brott (515 000 brott, 67 %). I kategorin övriga utredda brott ingår exempelvis anmälda brott som lagts ner för att spaningsresultat inte har uppnåtts, för att det efter utredning visat sig att det inte rörde sig om ett brott eller är brott som inte lyder under allmänt åtal.

De största brottskategorierna bland de utredda brotten under året var brott mot person samt stöld- och tillgreppsbrott. Tillsammans utgjorde de nästan hälften (46 %) av samtliga utredda brott. De minsta brottskategorierna var skadegörelsebrott och trafikbrott⁶, som utgjorde 3 respektive 9 procent av de utredda brotten

⁶ En del av de handlagda trafikbrotten utgörs av smitning från parkeringsskada (trafikförordningen 1998:1276, 2 kap. 8 § 2 st. och 14 kap. 3 § 1 p. a), som har registrerats under brottskoden för smitning från trafikolycka (trafikbrottslagen 1951:649 5 § 1 st.), trots att den inte är avsedd för detta. Smitning från

(se figur 5). Brottstrukturen har varit i princip densamma sedan statistiken började föras 2014.

	2014	2017	Skillnad (p.e.)
Brott mot person	26	28	+2
Stöld- och tillgreppsbrott	22	19	-3
Bedrägeribrott	12	12	±0
Skadegörelsebrott	3	3	±0
Trafikbrott	9	9	±0
Narkotikabrott	13	13	±0
Övriga brott	16	17	±0

Figur 5. Brottkategoriernas andelar i procent av samtliga utredda brott 2017 (totalt 769 000 brott). Uppgifterna för 2014 i den grå rutan är korrigerade (2018-06-14).

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottstrukturen delvis påverkas av brottkategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen utredda brott är inom en brottskategori.

Direktavskrivna brott

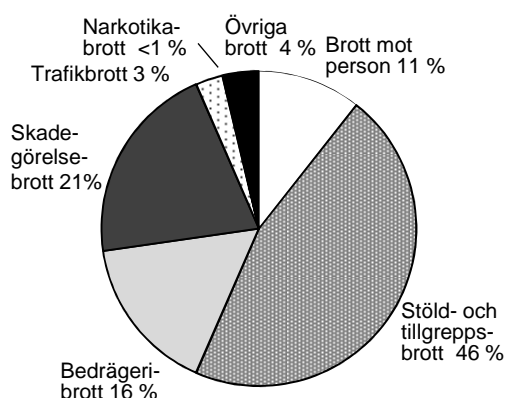
Av de handlagda brotten 2017 lades 752 000 brott ner utan att en utredning inletts, vilket kallas direktavskrivning. Antalet innebär en minskning med 24 500 brott (-3 %) jämfört med 2016. Det var främst stöld- och tillgreppsbrott och skadegörelsebrott som låg bakom minskningen. Jämfört med 2014 har de direktavskrivna brotten däremot ökat med 48 000 brott (+7 %).

I kategorin direktavskrivna brott ingår även ett mindre antal förundersökningsbegränsade brott (9 000 brott eller 1 %). Övriga direktavskrivna brott omfattar till exempel anmälda brott som lagts ner för att spaningsuppslag saknas eller för att brottet har begåtts utomlands.

Av de direktavskrivna brotten 2017 var den största brottskategorin stöld- och tillgreppsbrott, som utgjorde nästan hälften (46 %) av samtliga direktavskrivna brott. Brott mot person utgjorde 11 procent av de direktavskrivna brotten, och bland dessa fanns en relativt stor andel förundersökningsbegränsade brott (9 %), som huvudsakligen rörde ärekränkingsbrott. Ärekränkingsbrott är ett så kallat

parkeringsskada har endast böter i straffskalan, vilket innebär att det startas en utredning för relativt sett få registrerade händelser. Brå kan inte avgöra hur stor del av de registrerade brotten som hör till respektive lagrum.

målsägandebrott, vilket innebär att målsägaren i de flesta fall själv måste ange brottet till åtal⁷.

År 2017 jämfört med 2014:

(Brottskategorier i procent av samtliga direktavskrivna brott)

	2014	2017	Skillnad (p.e.)
Brott mot person	10	11	+1
Stöld- och tillgreppsbrott	54	46	-8
Bedrägeribrott	11	16	+5
Skadegörelsebrott	18	21	+3
Trafikbrott	2	3	±0
Narkotikabrott	0	0	±0
Övriga brott	4	4	-1

Figur 6. Brottskategoriernas andelar i procent av samtliga direktavskrivna brott 2017 (totalt 752 000 brott).

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen delvis påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen direktavskrivna brott är inom en brottskategori.

Handlagda brott med respektive utan misstänkt person⁸

I statistiken indelas de handlagda brotten efter om det finns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet eller inte.

Det fanns en skäligen misstänkt person registrerad för 466 000 av de handlagda brotten 2017, vilket utgör 31 procent av samtliga handlagda brott. För de resterande (1 050 000 eller 69 %) handlagda brotten 2017 fanns det inte någon person registrerad som skäligen misstänkt för brottet. Jämfört med 2016 är andelen brott med skäligen misstänkt person oförändrad. I jämförelse med 2014 har andelen minskat med 2 procentenheter, samtidigt som andelen handlagda brott utan misstänkt person ökat med motsvarande andel (+2 p.e.).

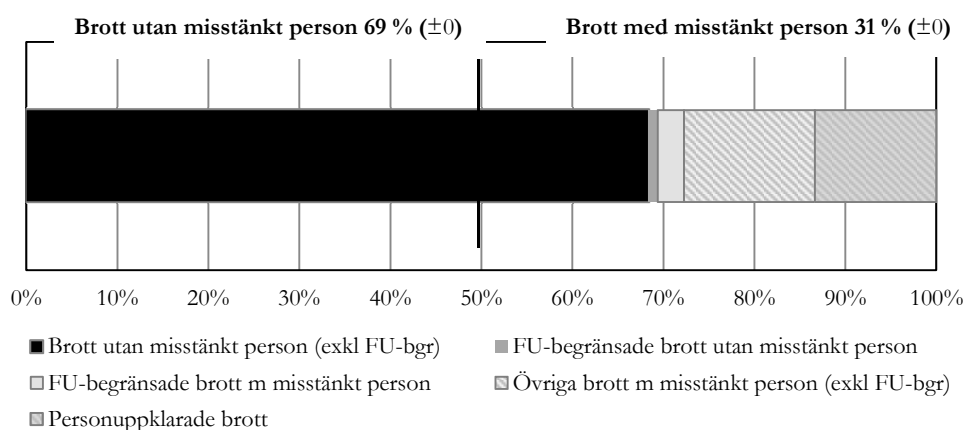
Att det finns en skäligen misstänkt person är dock inte liktydigt med att brottet personupplärats. Under 2017 personupplärades 44 procent av brotten med en skäligen misstänkt person, vilket är samma andel som 2016. Jämfört med 2014 innebär det en minskning med 2 procentenheter. Därutöver

⁷ Åklagaren kan väcka åtal i de fall där målsägaren har angivit brottet till åtal och det dessutom kan anses påkallat ur allmän synpunkt, eller i vissa fall där särskilda skäl kan anses påkallat ur allmän synpunkt.

⁸ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundade enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorerna på www.bra.se.

förundersökningsbegränsades 9 procent (43 700 brott) av de handlagda brotten med en misstänkt person. Jämfört med 2016 är andelen förundersökningsbegränsade brott av brotten med en skäligen misstänkt oförändrad, men jämfört med 2014 har andelen ökat med 1 procentenhet.

Även i kategorin brott utan misstänkt person ingick förundersökningsbegränsade brott (16 200 brott, eller 2 %). Resterande övriga handlagda brott utan misstänkt person (1 040 000 brott, eller 98 %) var direktavskrivna eller nedlagda. De omfattade exempelvis brott som lagts ner för att spaningsuppdrag saknas eller för att den anmälda gärningen inte är brottslig.

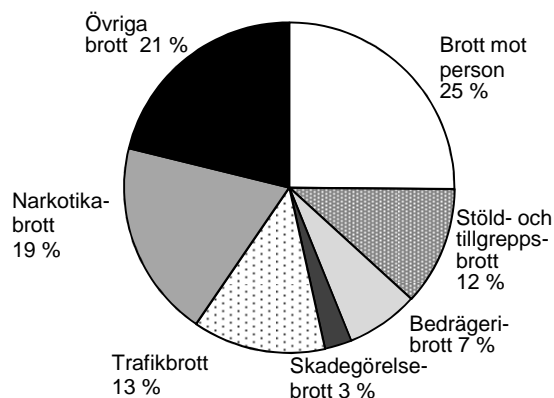
Figur 7. Samtliga handlagda brott 2017 fördelade efter den övergripande indelningen i brott med respektive utan misstänkt person, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 1 520 000 brott).

Fördelningen av handlagda brott 2017 och jämförelse med 2016 (förändring i procentenheter):				
Brott utan misstänkt (exkl. FU-begränsade)	FU-begränsade brott utan misstänkt	FU-begränsade brott m misstänk	Övriga brott m misst. (exkl. FU-begränsade)	Personupplärade brott
69 % (±0)	1 % (±0)	3 % (±0)	14 % (±0)	13 % (±0)

Brott med misstänkt person

För 466 000 av de handlagda brotten 2017 fanns minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet, vilket innebär en ökning med 15 800 brott (+4 %) jämfört med 2016. Det var främst narkotikabrott som stod bakom ökningen.

De största brottskategorierna bland brotten med misstänkt person var brott mot person (25 %) och narkotikabrott (19 %). De minsta brottskategorierna var bedrägeribrott och skadegörelsebrott, dessa två utgjorde 7 respektive 3 procent (se figur 8).

År 2017 jämfört med 2014:

(Brottskategorier i procent av samtliga brott med misstänkt person)

	2014	2017	Skillnad (p.e.)
Brott mot person	25	25	±0
Stöldbrott	13	12	-1
Bedrägeribrott	8	7	-1
Skadegörelsebrott	3	3	±0
Trafikbrott	13	13	±0
Narkotikabrott	19	19	+1
Övriga brott	20	21	+1

Figur 8. Brottskategoriernas andelar i procent av samtliga brott med misstänkt person 2017 (totalt 466 000 brott).

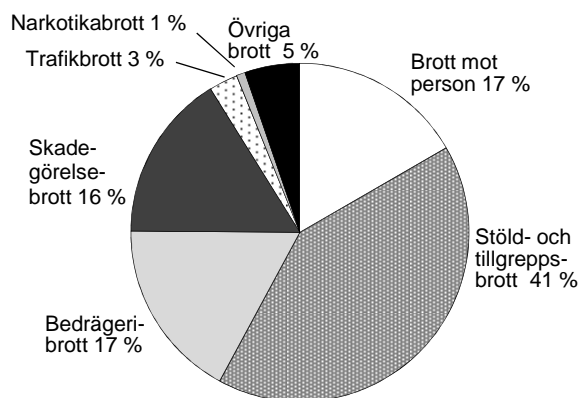
När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen delvis påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen brott med misstänkt person är inom en brottskategori.

Brott utan misstänkt person

För 1 050 000 av de handlagda brotten 2017 fanns det inte någon skäligen misstänkt person registrerad för brottet, vilket innebär en ökning med 11 800 brott (+1 %) jämfört med 2016. Sett till de redovisade brottskategorierna ökade brott utan misstänkt person för vissa kategorier, medan det minskade för vissa. Den största ökningen var för brott mot person.

I kategorin brott utan misstänkt person ingår förundersökningsbegränsade brott (16 200 brott, eller 2 %) och övriga handlagda brott utan misstänkt person (1 040 000 brott, eller 98 %). Övriga handlagda brott utan misstänkt person omfattar exempelvis brott som lagts ner för att spaningsuppslag saknas eller för att den anmälda gärningen inte är brottslig.

Den största brottskategorin bland brotten utan misstänkt person var stöld- och tillgreppsbrott, som utgjorde 41 procent av brotten. De minsta brottskategorierna var narkotikabrott (1 %) och trafikbrott (3 %), se figur 9.

År 2017 jämfört med 2014:

(Brottskategorier i procent av samtliga brott utan misstänkt person)

	2014	2017	Skillnad (p.e.)
Brott mot person	15	17	+2
Stöldbrott	49	41	-8
Bedrägeribrott	13	17	+5
Skadegörelsebrott	14	16	+2
Trafikbrott	2	3	±0
Narkotikabrott	1	1	±0
Övriga brott	6	5	-1

Figur 9. Brottskategoriernas andelar i procent av samtliga brott utan misstänkt person 2017 (totalt 1 050 000 brott).

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen delvis påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen brott utan misstänkt person är inom en brottskategori.

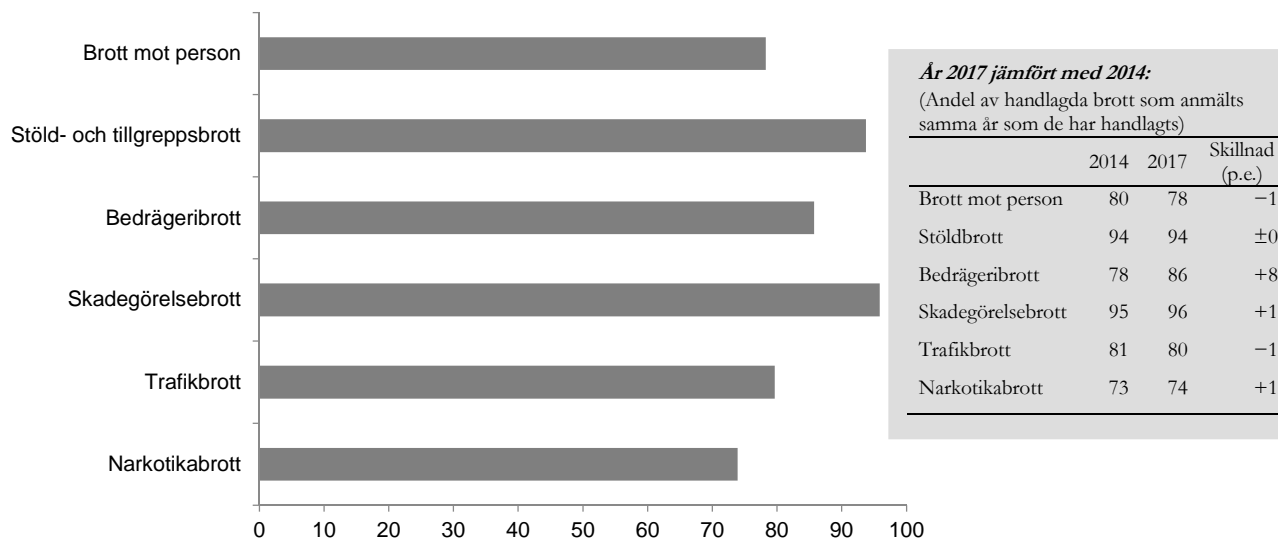
Handlagda brott efter anmälningår

Av samtliga handlagda brott 2017 anmäldes majoriteten (84 %) under året, medan 13 procent anmäldes året innan. Resterande brott (3 %) hade anmälts före 2016.

Jämfört med 2016 var andelen handlagda brott som anmälts samma år som de handlades 1 procentenhet lägre, men jämfört med 2014 var motsvarande andel oförändrad.

Vid uppdelning på olika typer av beslut ser fördelningen annorlunda ut. Av de personupplärade handlagda brotten 2017 anmäldes 61 procent samma år som de handlades, medan motsvarande andel för övriga handlagda brott var 88 procent. Det hänger samman med att tiden till beslut för de personupplärade brotten, där utredning har bedrivits, generellt sett är längre än för de övriga handlagda brotten, där en stor del direktavskrivs.

Andelen brott som har anmälts samma år som de har handlagts varierar av samma skäl mellan olika brottskategorier och brottstyper. Brottskategorier som har en hög andel direktavskrivna brott har ofta en hög andel brott som har anmälts samma år som de har handlagts. För vissa brottskategorier är det vanligare med komplexa eller omfattande brottsutredningar och lägre andel direktavskrivna brott, vilket innebär att andelen brott som anmälts samma år som de har handlagts ofta är lägre. De brottskategorier med störst andel handlagda brott som anmälts samma år var skadegörelsebrott och stöld- och tillgreppsbrott, för vilka 96 respektive 94 procent anmäldes 2017. De brottskategorier med minst andel handlagda brott som anmälts samma år var narkotikabrott och brott mot person, för vilka 74 respektive 78 procent anmäldes 2017, se figur 10.

Figur 10. Andel av handlagda brott som anmälts samma år som de har handlagts, efter brottskategori, 2017.

Redovisning efter beslutstyp⁹

Förundersökningsbegränsade brott¹⁰

Nedan redovisas det totala antalet förundersökningsbegränsade brott 2017, samt hur besluten fördelar sig mellan olika typer av brott. Förundersökningsbegränsade brott är handlagda brott där beslut har fattats om att förundersökning inte ska inledas eller att förundersökningen ska läggas ned. Syftet med att förundersökningsbegränsa brott är att frigöra tillgängliga utredningsresurser, så att de kan användas på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt. Det vanligaste skälet till förundersökningsbegränsning är att den misstänkta personen även är misstänkt för andra brott eller nyligen dömts för annan brottslighet, och att fortsatt utredning av det aktuella brottet inte bedöms ha någon (eller endast liten) betydelse för straffet vid en fällande dom.

År 2017 förundersökningsbegränsades 4 procent (59 900 brott) av samtliga handlagda brott, vilket är samma andel som både 2016 och 2014. Majoriteten av dessa brott (85 %) förundersökningsbegränsades efter att en utredning inletts,

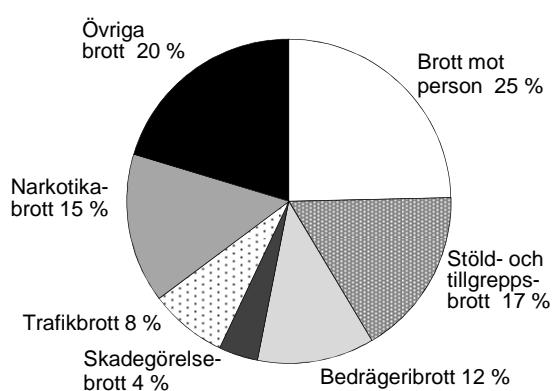
⁹ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

¹⁰ Reglerna för förundersökningen inskränker den absoluta åtalsplikten. Beslut kan fattas i de fall en fortsatt utredning skulle kräva kostnader som inte står i rimligt förhållande till sakens betydelse och det kan antas att brottets straffvärde inte överstiger fängelse i tre månader (RB 23:4a 1 st. 1 p.), eller då man kan anta att något åtal inte skulle komma att ske till följd av reglerna om särskild åtalsunderlåtelse i RB 20:7 eller om särskild åtalsprövning samt något väsentligt eller allmänt intresse inte åsidosätts genom nedläggningen (RB 23:4a 1 st. 2 p.).

medan 15 procent förundersökningsbegränsades utan att en utredning hade inletts. Det är samma andel som både 2016 och 2014. Det fanns en skälig misstänkt person registrerad för 73 procent av de brott som förundersökningsbegränsades, vilket är en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2016, men samma andel jämfört med 2014.

Den största brottskategorin bland de förundersökningsbegränsade brotten 2017 var brott mot person, som utgjorde 25 procent. Av de förundersökningsbegränsade brotten mot person bestod nästan hälften (6 920 brott) av ärekränkingsbrott. Ärekränkingsbrott är ett så kallat målsägandebrott, vilket innebär att målsägaren i flesta fall själv måste ange brottet till åtal.¹¹

De minsta kategorierna bland de förundersökningsbegränsade brotten 2017 var skadegörelsebrott (4 %) och trafikbrott (8 %).

År 2017 jämfört med 2014:
(Brottskategorier i procent av samtliga förundersökningsbegränsade brott)

	2014	2017	Skillnad (p.e.)
Brott mot person	25	25	±0
Stöldbrott	15	17	+2
Bedrägeribrott	14	12	-3
Skadegörelsebrott	3	4	+1
Trafikbrott	9	8	-1
Narkotikabrott	14	15	+1
Övriga brott	20	20	+1

Figur 11. Brottskategorier i procent av samtliga förundersökningsbegränsade brott 2017 (totalt 59 900 brott).

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen förundersökningsbegränsade brott är inom en brottskategori.

Personuppluarade brott

Personuppluarade brott är handlagda brott för vilka minst en misstänkt person har lagförts, genom beslut om åtal, strafföreläggande eller åtalsunderlåtelse. Det innebär att det för alla personuppluarade brott finns minst en registrerad misstänkt person samt att det alltid har bedrivits en utredning.

Definitionen av personuppluaringsprocenten har ändrats något i och med revideringen av statistiken 2014. Vid jämförelse med året innan (här 2017 jämfört med 2016) används den nya definitionen av personuppluarade brott i

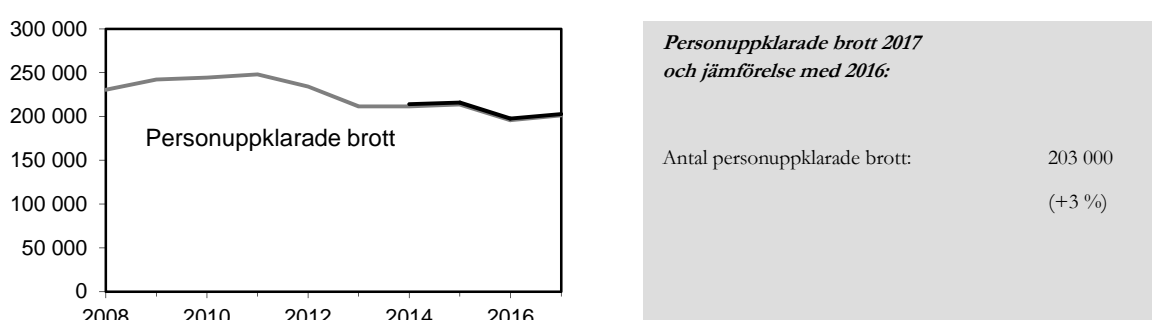
¹¹ Åklagaren kan väcka åtal i de fall där målsägaren har angivit brottet till åtal och det dessutom kan anses påkallat ur allmän synpunkt, eller i vissa fall där särskilda skäl kan anses påkallat ur allmän synpunkt.

resultatredovisningen. På grund av att den nya definitionen ger en viss nivåhöjning av personuppklarade brott i jämförelse med den tidigare definitionen, är det dock inte lämpligt att använda den nya definitionen när utvecklingen följs över en tioårsperiod. Därför kommer den tidigare definitionen av personuppklarade brott istället att användas vid denna redovisning. För mer information, se bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

Nivå och utveckling för personuppklarade brott

År 2017 personuppklarades 203 000 handlagda brott, vilket är en ökning med 5 370 brott (+3 %) jämfört med 2016.

Jämfört med det första året i mätperioden (2008) har antalet personuppklarade brott minskat med 13 procent (enligt tidigare definition).

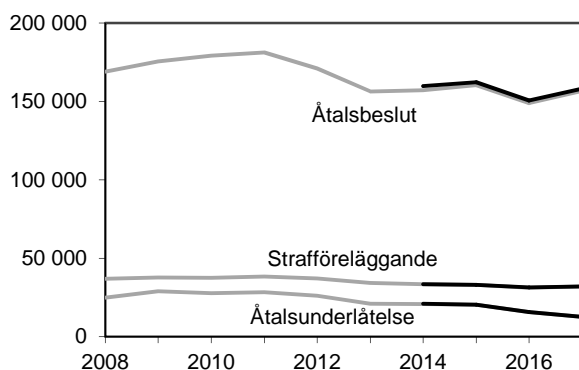
Figur 12. Utvecklingen av antalet personuppklarade anmälda brott (grå linje), åren 2008–2017, samt antalet personuppklarade handlagda brott (svart linje) åren 2014–2017. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

Personuppklarade brott uppdelat på beslutstyp

Av samtliga personuppklarade brott 2017 avsåg 78 procent (158 000 brott) åtalsbeslut, 16 procent (31 900 brott) utfärdade strafförelägganden¹² och resterande 6 procent (12 700 brott) meddelade åtalsunderlåtelse. Jämfört med 2016 har andelen åtalsbeslut ökat med två procentenheter och andelen meddelade åtalsunderlåtelse har minskat med 2 procentenheter, medan andelen strafförelägganden är oförändrade.

Vid en jämförelse av antalet personuppklarade brott med 2016 har antalet åtalsbeslut och antalet strafförelägganden ökat med 7 690 brott (+5 %) respektive 669 brott (+2 %), medan antalet åtalunderlåtelse har minskat med 2 990 (–19 %). Jämfört med 2008 har antalet åtalsbeslut (enligt den tidigare definitionen) minskat med 7 procent, strafförelägganden med 13 procent och åtalsunderlåtelse med 49 procent.

¹² För att ett strafföreläggande ska vinna laga kraft måste det godkännas av den misstänkte. I statistiken över uppklarade brott redovisas endast *utfärdade strafförelägganden*. Godkända strafförelägganden redovisas i lagföringsstatistiken.

Antalet personupplagade brott efter beslutstyp 2017 och jämförelse med 2016:

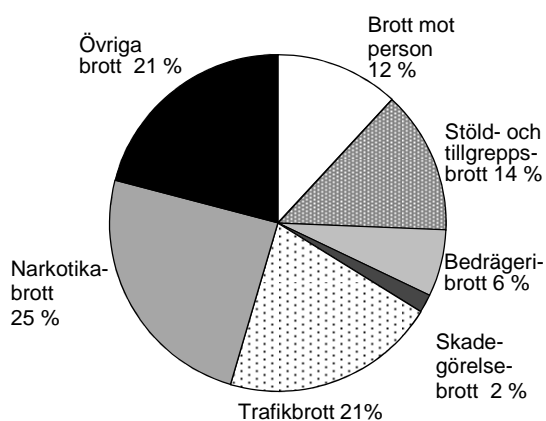
Åtalsbeslut:	158 000 (+5 %)
Strafföreläggande:	31 900 (+2 %)
Åtalsunderlåtelse:	12 700 (-19 %)

Figur 13. Utvecklingen av antalet personupplagade anmälda brott (grå linje), åren 2008–2018, samt antalet personupplagade handlagda brott (svart linje) åren 2014–2017, efter typ av beslut. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

Personupplagade brott uppdelat på brottskategori

De största brottskategorierna bland de personupplagade handlagda brotten 2017 var narkotikabrott (25 %) och trafikbrott (21 %). Stöld- och tillgreppsbrott och brott mot person utgjorde 14 respektive 12 procent. De minsta brottskategorierna var bedrägeribrott och skadegörelsebrott, som utgjorde 6 respektive 2 procent.

Vid jämförelse av brottsstrukturen för de personupplagade brotten mellan 2008 och 2017, har narkotikabrott ökat i andel med 5 procentenheter. Även bedrägeribrotten har ökat jämfört med 2008 (+1 procentenhet), medan övriga redovisade brottskategorier uppvisar lägre andelar över tid. Stöldbrotten har minskat mest i andel (-4 procentenheter).

År 2017 jämfört med 2008:

(Brottskategorier i procent av samtliga personupplagade anmälda brott)

	2008	2017	Skillnad (p.e.)
Brott mot person	13	12	-2
Stöldbrott	18	14	-4
Bedrägeribrott	5	6	1
Skadegörelsebrott	3	2	-2
Trafikbrott	23	21	-3
Narkotikabrott	20	25	5
Övriga brott	17	21	4

Figur 14. Brottskategorier i procent av det totala antalet personupplagade brott 2017 (totalt 203 000 brott). I rutan redovisas skillnaden i procentenheter mellan de personupplagade anmälda brotten 2008 och 2017.

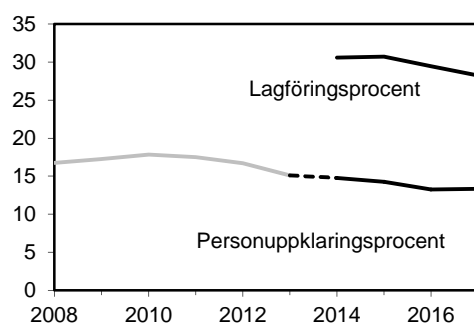
Personupplagingsprocent och lagföringsprocent

I statistiken över handlagda brott redovisas måtten personupplagingsprocent och lagföringsprocent. Definitionen av personupplagingsprocenten har, som nämnts tidigare, ändrats något sedan 2014. Förändringen har generellt en marginell påverkan på resultaten, och jämförelser av personupplagingsprocenten över tid,

såväl med föregående år som över en tioårsperiod, görs därför här enligt den nya definitionen. För en mer detaljerad redovisning av resultatet enligt den nya respektive den tidigare definitionen, se bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

Personupplklaringsprocenten, som redovisar andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda brott, uppgick till 13 procent 2017. Det är samma nivå som 2016. Jämfört med 2008 har personupplklaringsprocenten minskat med 4 procentenheter.

Lagföringsprocenten, som redovisar andelen personupplklarade brott av de utredda brotten (exklusive förundersökningsbegränsade brott), uppgick till 28 procent 2017. Det är 1 procentenhet lägre än 2016. Jämfört med 2014 har lagföringsprocenten minskat med 2 procentenheter.

År 2017 och förändring jämfört med 2016:

Lagföringsprocent:	28 %
	-1 p.e.
Personupplklaringsprocent:	13 %
	±0 p.e.

Figur 15. Lagföringsprocenten för åren 2014–2017, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

Redovisning efter brottstyp¹³

Som introduktion till redovisningen efter brottstyp ges en sammanfattning av resultatet för sju brottskategorier i tabell 1, med nivåerna för handlagda brott och utredda brott samt andelen utredda brott av de handlagda brotten. Sedan redovisas antalet personupplärade brott samt lagförings- och personuppläringsprocenten för 2017. Redovisningen ges dels för samtliga brott, dels för sju breda brottskategorier.

Som framgår av tabellen nedan varierar lagförings- och personuppläringsprocenten mellan olika brottskategorier, vilket delvis beror på att brotten är olika svåra att personupplära. Ett annat mönster som kan noteras är att skillnaden mellan lagförings- och personuppläringsprocenten är större för brottskategorier där en mindre andel av de handlagda brotten utreds, jämfört med de kategorier där en större andel utreds. För exempelvis stöldbrott och skadegörelsebrott, där en förhållandevis liten andel av brotten utretts (29 respektive 14 %), är det också en större skillnad mellan lagförings- och personuppläringsprocenten, jämfört med exempelvis brott mot liv och hälsa, där en stor andel av brotten utreds (86 %), vilket ger en mindre skillnad mellan lagförings- och personuppläringsprocenten.

¹³ För den som är intresserad av resultaten för andra brottskategorier och brottstyper än de som redovisas här, hänvisas till tabell 300 på Brås webbplats (www.bra.se/statistik).

Tabell 1. Antalet handlagda respektive utredda brott, andelen utredda brott av handlagda brott, personuppluarade handlagda brott, samt personuppluarings- och lagf6ringsprocenten 2017

Brottstyp	Handlagda brott	Utredda brott	Utredda brott av handlagda		Person-uppluarade brott	Person-uppluaringsprocent		Lagf6ringsprocent	
	Antal	Antal	Procent	utv	Antal	Procent	utv	Procent	utv
Samtliga brott	1 520 000	769 000	51	↑	203 000	13	→	28	↓
Brott mot liv och h6lsa (3 kap. BrB)	92 800	79 900	86	→	10 300	11	→	13	→
Sexualbrott (6 kap. BrB)	21 800	19 300	89	↑	3 540	16	↓	19	↓
St6ldbrott (8 kap. BrB)	489 000	144 000	29	↑	27 900	6	→	21	↓
Bedr6geribrott (9 kap. BrB)	215 000	93 200	43	↑	13 000	6	→	15	↓
Skadeg6relsebrott (12 kap. BrB)	182 000	25 700	14	↑	3 560	2	→	15	→
Trafikbrott	89 600	68 500	76	↓	42 000	47	↓	66	↓
Narkotikabrott	98 600	97 300	99	→	49 800	50	↓	56	↓

Pilansvisningarna (↑=6kning; ↓=minskning; → =of6r6ndrat) anger f6r6ndringens riktning j6mf6rt med 2016.

Nedan f6ljer en samlad redovisning av de handlagda brotten f6r olika brottskategorier och ett urval av brottstyper. Redovisningen av personuppluaringsprocenten utg6r enbart fr6n den nya definitionen i statistiken 6ver handlagda brott, men om den tidigare definitionen uppvisar ett annat resultat vid j6mf6relse 6ver en tio6rsperiod, kommenteras detta i sammanst6llningen. F6r en detaljerad redovisning av utvecklingen f6r de personuppluarade brotten enligt b6de den nya och den tidigare definitionen, se bilagan *Revideringen inf6r redovisnings6ret 2014*.

Brott mot person

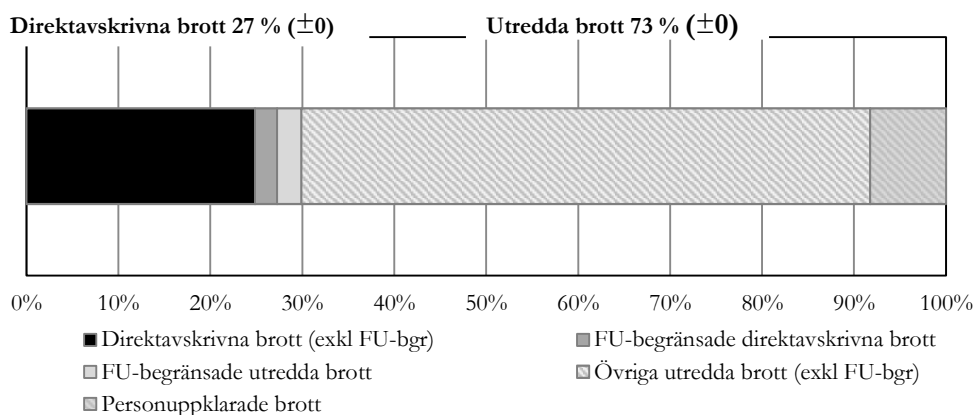
Med brott mot person avses brott som regleras i 3–7 kapitlet i brottsbalken. Sett till samtliga handlagda brott mot person 6r misshandel, olaga hot och ofredande de antalsm6ssigt st6rsta brottstyperna, som tillsammans utgjorde 66 procent av de handlagda brotten mot person 2017.

6r 2017 uppgick de handlagda brotten mot person till 293 000 brott. J6mf6rt med 2016 6kade antalet handlagda brott mot person med 20 400 brott, vilket motsvarar en 6kning med 8 procent. En utredning bedrevs f6r 73 procent (213 000 brott), medan 27 procent (79 800 brott) direktavskrevs. J6mf6rt med 2016 var andelen utredda brott och direktavskrivna brott of6r6ndrad.

Totalt sett f6runders6kningsbegr6nsades 5 procent (14 800 brott) av de handlagda brotten mot person, vilket var samma andel som 2016. Av de handlagda brott

som förundersökningsbegränsades hade en utredning bedrivits för 52 procent, medan 48 procent förundersökningsbegränsades utan att en utredning bedrivits.

I figur 16 redovisas samtliga handlagda brott mot person 2017, efter indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas andelar för kategorierna personupplklarade respektive förundersökningsbegränsade brott, liksom för kategorin övriga utredda brott.

Figur 16. Samtliga handlagda brott mot person 2017 fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 293 000 brott).

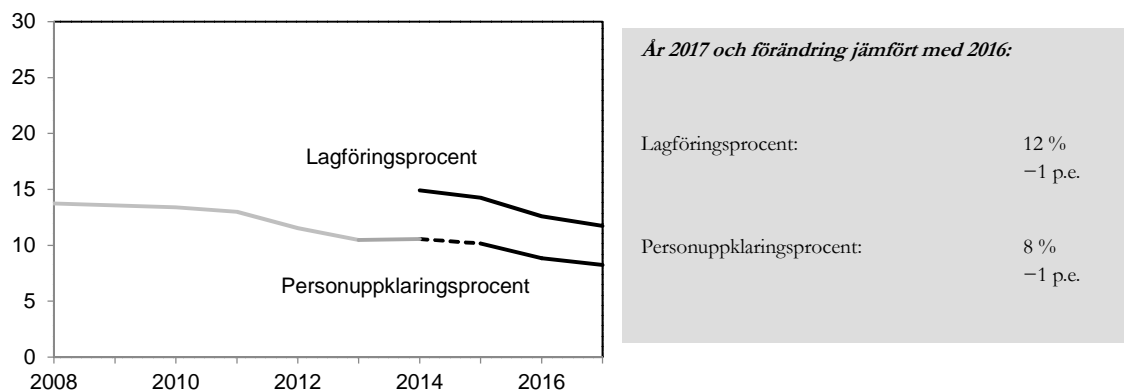
Fördelningen av handlagda brott mot person 2017 och jämförelse med 2016 (procentenheter):

Direktavskrivna brott (exkl. FU-begränsade)	FU-begränsade direktavskrivna brott	FU-begränsade utredda brott	Övriga utredda brott (exkl. FU-begränsade)	Personupplklarade brott
25 % (±0)	2 % (±0)	3 % (±0)	62 % (+1)	8 % (-1)

Av samtliga handlagda brott mot person personupplklarades 24 100 brott 2017, vilket är ungefär lika många som under 2016 (+35 brott eller ±0 %) jämfört med 2016.

Personupplklaringsprocenten, som anger andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda brott, uppgick till 8 procent 2017. Jämfört med 2016 har personupplklaringsprocenten minskat med 1 procentenhet. Sett till tioårsperioden från 2008 har personupplklaringsprocenten minskat med 6 procentenheter.

Lagföringsprocenten, som anger de personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick till 12 procent. Jämfört med 2016 har lagföringsprocenten minskat med 1 procentenhet, och jämfört med 2014 har den minskat med 3 procentenheter.

Figur 17. Lagföringsprocenten för brott mot person första åren 2014–2017, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för brott mot person åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

Av samtliga handlagda brott mot person hade 40 procent (117 000 brott) minst en person registrerad som skäligen misstänkt, vilket är en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2016. Av dessa brott personupplklarades 21 procent (24 100 brott), samma andel som 2016. Jämfört med 2014 har andelen minskat med 3 procentenheter.

Av de handlagda brotten anmäldes 78 procent under samma år som handläggningen avslutades. Resterande brott hade anmälts 2016 eller tidigare. Sett till de personupplklarade brotten mot person 2017 hade drygt hälften (54 %) anmälts under samma år som de handlagts.

Misshandel

År 2017 handlades 85 800 misshandelsbrott, vilket är en minskning med 1 220 brott (-1 %) jämfört med 2016.

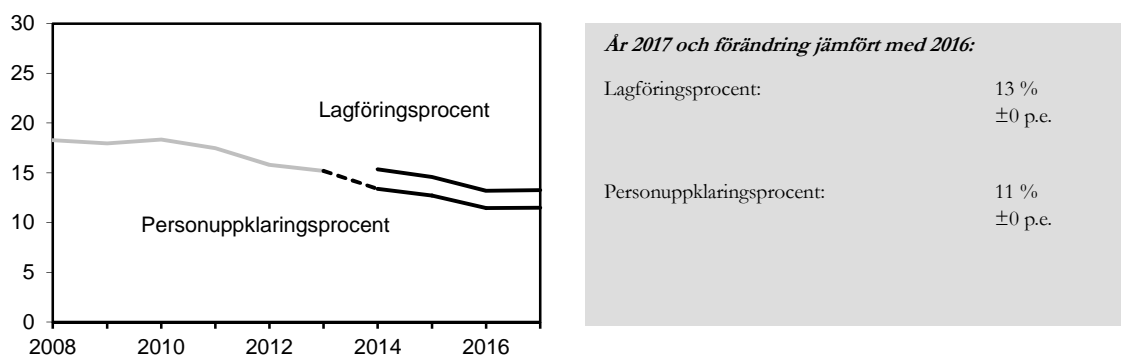
För 88 procent (75 200 brott) av de handlagda brotten bedrevs en utredning, medan resterande 12 procent (10 500 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2016 är andelarna oförändrade.

Totalt sett förundersökningsbegränsades 1 procent (981 brott) av de handlagda misshandelsbrotten, vilket är samma nivå som föregående år. För de flesta (95 %) misshandelsbrott som förundersökningsbegränsades hade en utredning först inletts.

Av samtliga handlagda misshandelsbrott personupplklarades 9 850 brott, vilket är en minskning med 120 brott (-1 %) jämfört med 2016.

Personupplklaringsprocenten, det vill säga de personupplklarade misshandelsbrotten sett till samtliga handlagda misshandelsbrott, uppgick till 11 procent 2017. Jämfört med 2016 var personupplklaringsprocenten oförändrad. De senaste tio åren har nivån minskat med 7 procentenheter.

Lagföringsprocenten, det vill säga de personuppklarade misshandelsbrotten i relation till de utredda misshandelsbrotten, uppgick i sin tur till 13 procent 2017. Även lagföringsprocenten var oförändrad jämfört med 2016. Jämfört med 2014 minskade den med 2 procentenheter.

Figur 18. Lagföringsprocenten för misshandelsbrott åren 2014–2017, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för misshandelsbrott åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

För 57 procent (48 600 brott) av de handlagda misshandelsbrotten fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2016. Andelen personuppklarade misshandelsbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 20 procent, samma nivå som 2016. Jämfört med 2014 har andelen minskat med 3 procentenheter.

Av de handlagda brotten 2017 anmäldes 73 procent under samma år. Resterande brott anmäldes 2016 eller tidigare. Av de personuppklarade brotten anmäldes 54 procent under samma år som de klarades upp.

Olaga hot

År 2017 handlades 54 100 brott gällande olaga hot, vilket är en ökning med 687 brott (+1 %) jämfört med 2016.

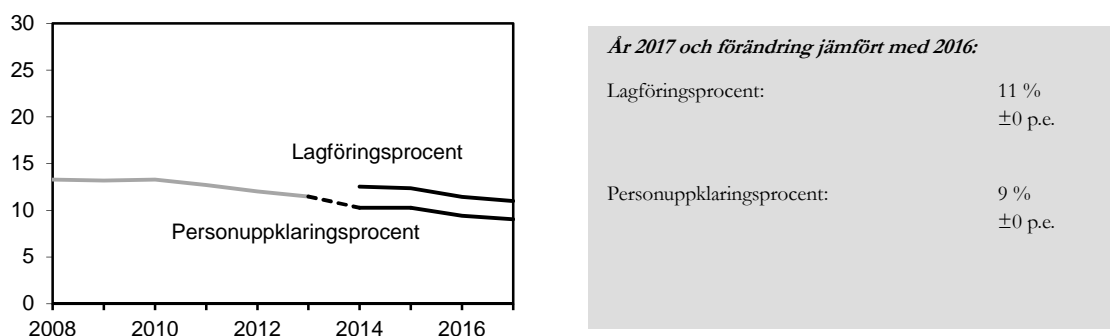
För 85 procent (45 800 brott) av de handlagda brotten bedrevs en utredning, medan de resterande handlagda brotten (15 % eller 8 380 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2016 var andelen utredda brott och andelen direktavskrivna brott oförändrad.

Av de handlagda brotten gällande olaga hot förundersökningsbegränsades 2 procent (1 290 brott), varav de flesta (1 230 brott) förundersökningsbegränsades efter att en utredning inletts. Andelen förundersökningsbegränsade brott av de handlagda brotten var densamma 2016.

Totalt personuppklarades 4 900 brott gällande olaga hot, vilket är en minskning med 131 brott (−3 %) jämfört med 2016.

Personuppklaringsprocenten, de personuppklarade brotten i relation till de handlagda brotten, för olaga hot 2017 uppgick till 9 procent, vilket är samma nivå som 2016. Jämfört med 2008 har den minskat med 4 procentenheter.

Lagföringsprocenten, som anger andelen personuppklarade brott av de utredda brotten, uppgick till 11 procent 2017. Även lagföringsprocenten var oförändrad jämfört med 2016. Jämfört med 2014 minskade den med 2 procentenheter.

Figur 19. Lagföringsprocenten för olaga hot åren 2014–2017, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för olaga hot åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

För 48 procent (26 000 brott) av samtliga handlagda brott gällande olaga hot fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket är 3 procentenheter lägre än 2016. Andelen personuppklarade brott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 19 procent, vilket är samma andel som 2016.

Av de handlagda brotten 2017 anmäldes 74 procent under samma år, resterande brott anmäldes tidigare år. Av de personuppklarade brotten anmäldes 58 procent under samma år som de klarades upp.

Ofredande

År 2017 handlades 54 200 brott gällande ofredande, vilket är en minskning med 1 400 brott (–3 %).

Det bedrevs en utredning för 55 procent av brotten (29 600 brott) och resterande 45 procent (24 600 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2016 har utredda brott ökat och direktavskrivna brott minskat med 1 procentenhet vardera.

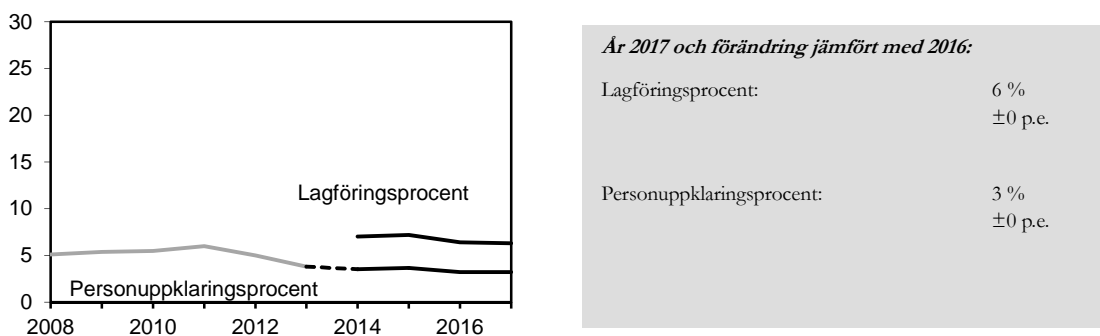
Av de handlagda brotten gällande ofredande förundersökningsbegränsades totalt 5 procent (2 910 brott), samma andel som 2016.

Antalet personuppklarade ofredanden uppgick till 1 750 brott, vilket är en minskning med 243 brott (–2 %) jämfört med 2016.

De personuppklarade brotten i relation till samtliga handlagda brott gällande ofredande ger en *personuppklaringsprocent* på 3 procent, samma andel som 2016.

Sedan 2008 har personuppklaringsprocenten för ofredande minskat med 2 procentenheter.

Relaterat till de utredda brotten ger det en *lagföringsprocent* på 6 procent, vilket även det är en oförändrad andel jämfört med 2016. Jämfört med 2014 har lagföringsprocenten för ofredande minskat med 1 procentenhet.

Figur 20. Lagföringsprocenten för ofredande åren 2014–2017, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för ofredande åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

Det fanns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för 25 procent (13 700 brott) av de handlagda brotten gällande ofredande, 1 procentenhet lägre än 2016. Andelen personupplärade ofredanden av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 13 procent, vilket innebär en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2016.

Av de handlagda brotten 2017 anmäldes 85 procent under samma år som de handlagts, resterande brott anmäldes tidigare år. Av de personupplärade brotten anmäldes 51 procent samma år som de handlades.

Våldtäkt

År 2017 handlades 7 570 brott gällande våldtäkt, vilket innebär en ökning med 1 330 brott (+21 %) jämfört med 2016.

Av de handlagda brotten gällande våldtäkt bedrevs en utredning för 95 procent (7 220 brott), medan 5 procent (359 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2016 har andelen utredda brott ökat och direktavskrivna brott minskat med 3 procentenheter vardera.

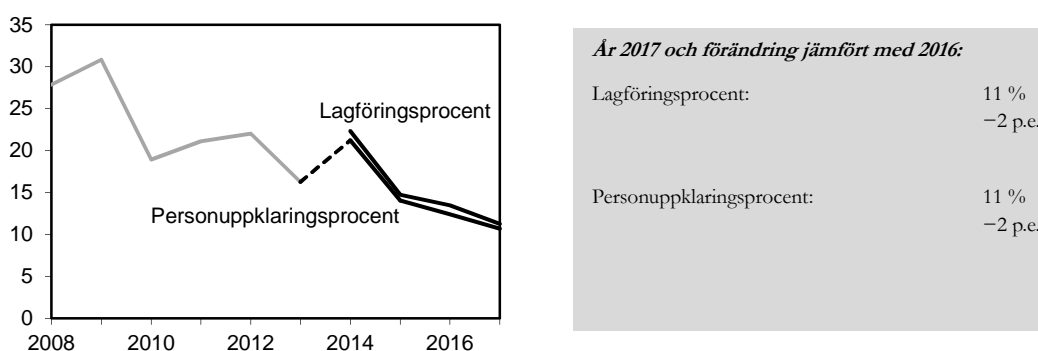
Av de handlagda brotten gällande våldtäkt var det 0 procent (9 brott) som förundersökningsbegränsades.

År 2017 personupplärades 811 brott gällande våldtäkt. Det är en ökning med 36 brott (+5 %) jämfört med 2016.

Personuppklaringsprocenten, som visar de personupplärade brotten i relation till samtliga handlagda våldtäktsbrott, uppgick till 11 procent 2017. Jämfört med 2016

har personupplklaringsprocenten för våldtäkt minskat med 2 procentenheter. Jämfört med nivån 2008 har personupplklaringsprocenten för våldtäktsbrott minskat med 17 procentenheter. Nivån har präglats av stora årliga variationer under den redovisade tioårsperioden vilket delvis kan förklaras av att det under vissa år förekommer enskilda ärenden med många brott mot samma person. Se avsnittet *Jämförbarhet över tid, påverkan av stora ärenden*.

Lagföringsprocenten, som visar de personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick också till 11 procent 2017, även den minskade med 2 procentenheter jämfört med 2016. Jämfört med 2014 minskade lagföringsprocenten med 11 procentenheter.

Figur 21. Lagföringsprocenten för våldtäkt åren 2014–2017, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för våldtäkt åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

Av de handlagda brotten gällande våldtäkt fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för 64 procent av brotten (4 870 brott), vilket är en ökning med 3 procentenheter jämfört med 2016. Andelen personupplklarade våldtäktsbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 17 procent, en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2016.

Av de handlagda brotten 2017 anmäldes 64 procent under samma år, resterande brott anmäldes tidigare år. Av de personupplklarade brotten anmäldes 57 procent under samma år som de handlagts.

Stöld- och tillgreppsbrott

Med stöld- och tillgreppsbrott avses brott som regleras i 8 kapitlet i brottsbalken. Sett till samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott är cykelstöld, stöld ur och från motordrivna fordon och fickstöld de antalsmässigt största brottstyperna, som tillsammans utgjorde 33 procent av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten 2017.

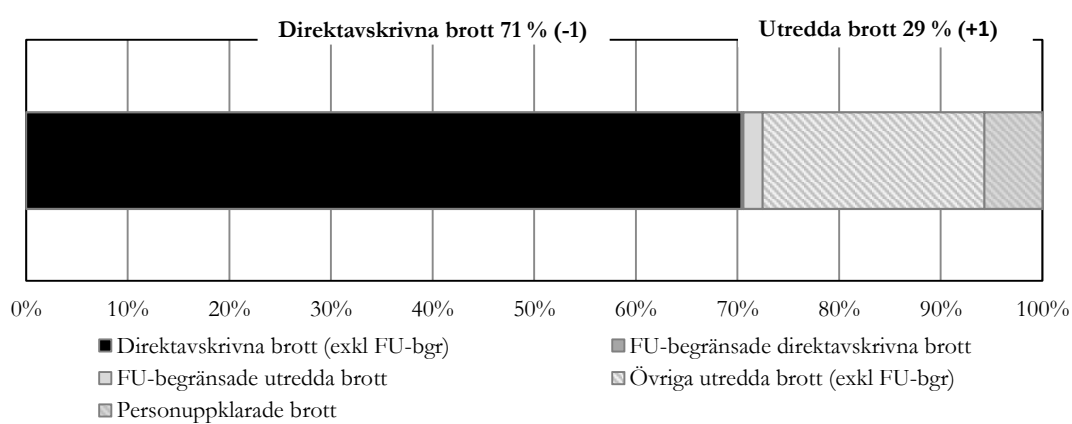
År 2017 handlades 489 000 stöld- och tillgreppsbrott, vilket är en minskning med 13 900 brott (-3 %) jämfört med 2016.

En utredning bedrevs för 29 procent (144 000 brott) av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten, medan merparten (71 % eller 345 000 brott) direktavskrevs.

Jämfört med 2016 har andelen utredda brott ökat och andelen direktavskrivna brott minskat med 1 procentenhet vardera.

Av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten var det 2 procent (10 000 brott) som förundersökningsbegränsades, vilket är samma andelsnivå som 2016. De flesta (9 260 brott) av stöld- och tillgreppsbrotten förundersökningsbegränsades efter att en utredning inletts.

Figur 22 redovisar samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott efter indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas andelar för kategorierna personupplärade respektive förundersökningsbegränsade brott samt kategorin övriga utredda brott.

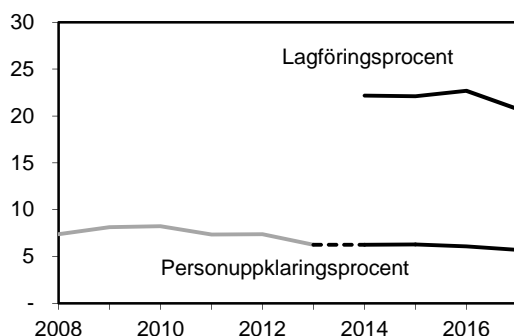
Figur 22. Samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott 2017 fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 489 000 brott).

Fördelningen av handlagda stöld- och tillgreppsbrott 2017 och jämförelse med 2016 (procentenheter):				
Direktavskrivna brott (exkl. FU-begränsade)	FU-begränsade direktavskrivna brott	FU-begränsade utredda brott	Övriga utredda brott (exkl. FU-begränsade)	Personupplärade brott
71 % (-1)	0 % (±0)	2 % (±0)	22 % (+1)	6 % (±0)

De personupplärade stöld- och tillgreppsbrotten uppgick till 27 900 brott. Det är en minskning med 2 630 brott (-9 %) jämfört med 2016.

Personuppläringsprocenten, andelen personupplärade brott av samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott, uppgick till 6 procent 2017, vilket är en oförändrad andel jämfört med 2016. Jämfört med 2008 har personuppläringsprocenten för stöld- och tillgreppsbrott minskat med 2 procentenheter.

Lagföringsprocenten, som visar andelen personupplärade brott av de utredda brotten, uppgick till 21 procent, en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2016 och med 1 procentenhet jämfört med 2014.

År 2017 och förändring jämfört med 2016:

Lagföringsprocent:	21 %
	-2 p.e.
Personupplklaringsprocent:	6 %
	±0 p.e.

Figur 23 Lagföringsprocenten för stöld- och tillgrepsbrott åren 2014–2017, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för stöld- och tillgrepsbrott åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

För 11 procent (54 100 brott) av de handlagda stöld- och tillgrepsbrotten 2017 fanns det minst en person registrerad som skälig misstänkt för brottet, vilket är samma andelsnivå som 2016. Andelen personupplklarade stöld- och tillgrepsbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 52 procent, vilket är 2 procentenheter lägre än 2016.

Av de handlagda brotten 2017 anmäldes 94 procent under samma år, resterande brott anmäldes tidigare år. Av de personupplklarade brotten anmäldes 74 procent under samma år som de handlades.

Biltillgrepp

Under 2017 handlades 12 000 biltillgrepp, vilket är en minskning med 156 brott (-1 %) jämfört med 2016.

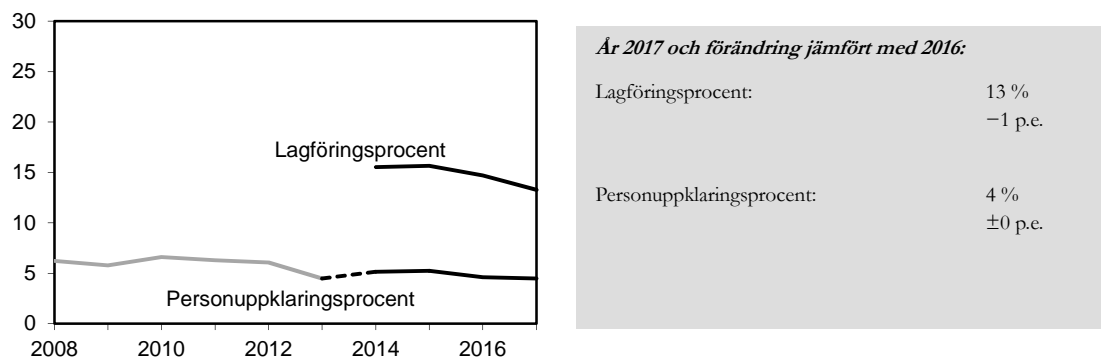
För 36 procent (4 350 brott) av de handlagda biltillgreppen bedrevs en utredning och 64 procent (7 700 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2016 har andelen utredda biltillgrepp ökat och andelen direktavskrivna biltillgrepp minskat med 2 procentenheter vardera.

Av de handlagda biltillgreppen förundersökningsbegränsades 3 procent (304 brott), varav nästan samtliga (288 brott) efter att utredning inletts. Andelen förundersökningsbegränsade biltillgrepp var på samma nivå som 2016.

Av de handlagda biltillgreppen personupplklarades 539 brott. Det är en minskning med 25 brott (-4 %) jämfört med 2016.

Personupplklaringsprocenten, de personupplklarade brotten relaterat till samtliga handlagda biltillgrepp, uppgick 2017 till 4 procent. Det är en oförändrad andel jämfört med 2016. Jämfört med 2008 har den minskat med 2 procentenheter.

De personupplklarade brotten relaterat till de utredda brotten ger en *lagföringsprocent* på 13 procent 2017, vilket är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2016, och 2 procentenheter jämfört med 2014.

Figur 24. Lagföringsprocenten för biltillgrepp åren 2014–2017, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för biltillgrepp åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

För 14 procent (1 720 brott) av de handlagda biltillgreppen 2017 fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt, vilket är samma nivå som 2016. Andelen personupplklarade biltillgrepp av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 31 procent, vilket är 2 procentenheter lägre än 2016.

Av de handlagda brotten 2017 anmäldes 91 procent under samma år, resterande brott anmäldes tidigare år. Av de personupplklarade brotten anmäldes 64 procent under samma år som de handlades.

Stöld ur och från motordrivet fordon

Under 2017 handlades 51 800 brott som avsåg stöld ur och från motorfordon, vilket är en ökning med 526 brott (+1 %) jämfört med 2016.

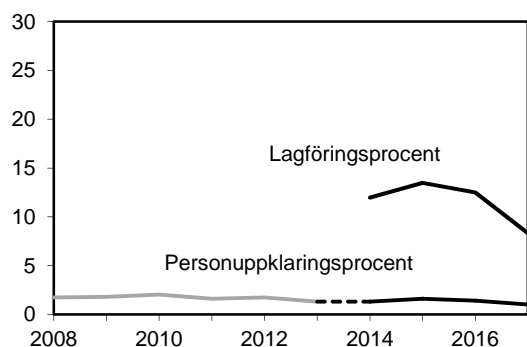
Av dessa bedrevs en utredning för 13 procent (6 620 brott) och 87 procent (45 100 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2016 har andelen utredda brott ökat och andelen direktavskrivna brott minskat med 1 procentenhet vardera.

År 2017 förundersökningsbegränsades 1 procent (261 brott) av stölderna ur och från motordrivet fordon, de flesta (250 brott) efter att en utredning inletts. Andelen är densamma som 2016.

Av de handlagda brotten gällande stöld ur och från motordrivet fordon personupplklarades 531 brott. Det är en minskning med 187 brott (-26 %) jämfört med 2016.

Personupplklaringsprocenten, som redovisar de personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda brott gällande stöld ur och från motordrivet fordon, uppgick 2017 till 1 procent, vilket är samma nivå som 2016. Jämfört med 2008 hade den minskat med 1 procentenhet.

De personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten ger en *lagföringsprocent* på 8 procent 2017. Jämfört med både 2016 och 2014 har lagföringsprocenten minskat med 4 procentenheter.

År 2017 och förändring jämfört med 2016:

Lagföringsprocent:	8 %
	-4 p.e.
Personuppklaringsprocent:	1 %
	±0 p.e.

Figur 25. Lagföringsprocenten för stöld ur och från motordrivet fordon åren 2014–2017, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för stöld ur och från motordrivet fordon åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

För 3 procent av brotten (1 410 brott) gällande stöld ur och från motordrivet fordon fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket är samma nivå som 2016. Andelen personupplarkade brott gällande stöld ur och från motordrivet fordon av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 38 procent, vilket är en minskning med 8 procentenheter jämfört med 2016.

Av de handlagda brotten 2017 anmäldes 98 procent under samma år, resterande brott anmäldes tidigare år. Av de personupplarkade brotten anmäldes 65 procent samma år som de handlades.

Bostadsinbrott

År 2017 handlades 23 100 bostadsinbrott (inbrottsstöld i lägenhet och villa), vilket är en ökning med 1 210 brott (+6 %).

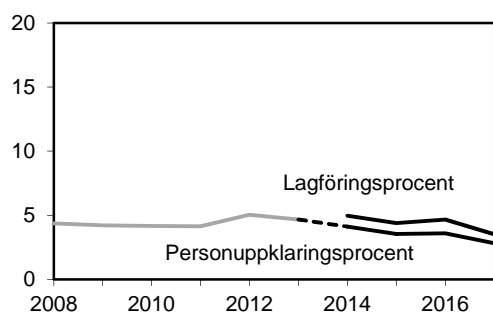
Av dessa bedrevs en utredning för 80 procent (18 600 brott) och 20 procent (4 520 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2016 har andelen utredda brott ökat och andelen direktavskrivna brott minskat med 3 procentenheter vardera.

Det var 85 brott (mindre än 0,5 procent) av de handlagda bostadsinbrotten som förundersökningsbegränsades, nästan samtliga efter att en utredning bedrivits. Andelen förundersökningsbegränsade bostadsinbrott är den samma som 2016.

De personupplarkade bostadsinbrotten uppgick 2017 till 651 brott. Det är en minskning med 138 brott (-17 %) jämfört med 2016.

Personuppklaringsprocenten, som redovisar de personupplarkade brotten i relation till samtliga handlagda bostadsinbrott, uppgick till 3 procent 2017. Jämfört med 2016 är det en minskning med 1 procentenhet, och en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2008.

Lagföringsprocenten, andelen personuppklarade brott av de utredda brotten, uppgick till 4 procent. Det innebär en minskning med 1 procentenhet, både jämfört med 2016 och med 2014.

År 2017 och förändring jämfört med 2016:

Lagföringsprocent:	4 %
	-1 p.e.
Personuppklaringsprocent:	3 %
	-1 p.e.

Figur 26. Lagföringsprocenten för bostadsinbrott åren 2014–2017, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för bostadsinbrott åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

De relativa låga resultaten för lagförings- och personuppklaringsprocenten är en följd av den låga andelen av bostadsinbrott där det finns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet.

Andelen handlagda bostadsinbrott med minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet uppgick till 6 procent (1 420 brott), en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2016. Andelen personuppklarade bostadsinbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 46 procent, även det en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2016.

Av de handlagda brotten 2017 anmäldes 85 procent under samma år, resterande brott anmäldes tidigare år. Av de personuppklarade brotten anmäldes 61 procent samma år som de handlades.

Butiksstöld

År 2017 handlades 46 200 butiksstölder, vilket är en minskning med 1 570 brott (-3 %) jämfört med 2016.

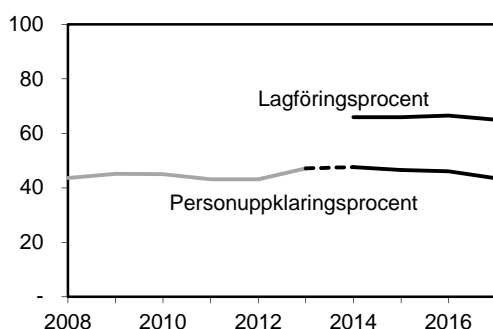
En utredning bedrevs för 79 procent (36 400 brott) av de handlagda brotten och resterande 21 procent (9 740 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2016 har andelen utredda brott minskat och andelen direktavskrivna brott ökat med 1 procentenhet vardera.

Av de handlagda butiksstölderna förundersökningsbegränsades 13 procent (6 070 brott), varav majoriteten (5 520 brott) efter att en utredning inletts. Jämfört med 2016 ökade andelen förundersökningsbegränsade brott med 1 procentenhet. Jämfört med övriga redovisade brottstyper har butiksstölder en hög andel förundersökningsbegränsade brott.

Jämfört med de övriga brottstyperna personupplärdades också en stor andel brott. År 2017 personupplärdades 20 100 butiksstölder. Det är en minskning med 1 900 brott (−9 %) jämfört med 2016.

De personupplärdade brotten i relation till samtliga handlagda butiksstölder ger en *personupplärdingsprocent* på 44 procent, vilket är en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2016. Jämfört med 2008 var personupplärdingsprocenten oförändrad.

De personupplärdade brotten i relation till de utredda brotten ger en *lagföringsprocent* på 65 procent. Lagföringsprocenten minskade med 2 procentenheter jämfört med 2016, och med 1 procentenhet jämfört med 2014.

År 2017 och förändring jämfört med 2016:

Lagföringsprocent:	65 % −2 p.e.
Personupplärdingsprocent:	44 % −3 p.e.

Figur 27. Lagföringsprocenten för butiksstöld åren 2014–2017, samt utvecklingen av personupplärdingsprocenten för butiksstöld åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personupplärdingsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

År 2017 fanns det minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet för 65 procent (29 900 brott) av de handlagda butiksstölderna, vilket är 2 procentenheter lägre än 2016. Andelen personupplärdade butiksstölder av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 67 procent, vilket är även det är 2 procentenheter lägre än 2016.

Av de handlagda brotten 2017 anmäldes 82 procent under samma år som de handlades. Av de personupplärdade brotten 2017 anmäldes 78 procent under samma år.

Rån

År 2017 handlades 8 520 rån, vilket är en ökning med 89 brott (+1 %) jämfört med 2016.

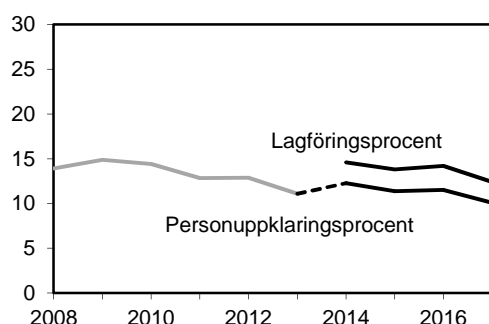
En utredning bedrevs för 81 procent (6 930 brott) av de handlagda brotten, medan 19 procent (1 590 brott) direktavskrevs. Fördelningen mellan utredda och direktavskrivna brott är densamma som 2016.

Gällande rån förundersökningsbegränsades 16 brott (mindre än 0,5 %), samtliga efter att utredning inletts. Nivån är densamma som 2016.

Antalet brott som personupplärdes 2017 uppgick till 859 brott, vilket innebär en minskning med 113 brott (-12 %) jämfört med 2016.

*Personuppläring*procenten, som anger de personupplärdade brotten i relation till samtliga handlagda rån, uppgick till 10 procent 2017, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2016. Jämfört med nivån 2008 har personuppläringprocenten för rån minskat med 4 procentenheter.

De personupplärdade brotten i relation till de utredda brotten ger en *lagförings*procent på 12 procent. Lagföringsprocenten har minskat med 2 procentenheter, både jämfört med 2016 och med 2014.

År 2017 och förändring jämfört med 2016:

Lagföringsprocent:	12 % -2 p.e.
Personuppläringprocent:	10 % -1 p.e.

Figur 28. Lagföringsprocenten för rån åren 2014–2017, samt utvecklingen av personuppläringprocenten för rån åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personuppläringprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

För 23 procent (1 950) av de handlagda rånen fanns det minst en skäligen misstänkt person registrerad på brottet, vilket är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2016. Andelen personupplärdade rån av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 44 procent, vilket är 4 procentenheter lägre än 2016.

Av de handlagda brotten 2017 anmäldes 83 procent under samma år, resterande brott anmäldes tidigare år. Av de personupplärdade brotten anmäldes 69 procent under samma år som de klarades upp.

Övriga brottstyper

Bedrägeribrott

År 2017 handlades 215 000 bedrägeribrott (9 kap. brottsbalken), vilket innebär en ökning med 7 050 brott (+3 %) jämfört med 2016.

För 43 procent (93 200 brott) av de handlagda brotten hade en utredning bedrivits, medan 57 procent (122 000 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2016 har andelen utredda brott ökat och andelen direktavskrivna brott minskat med 6 procentenheter vardera.

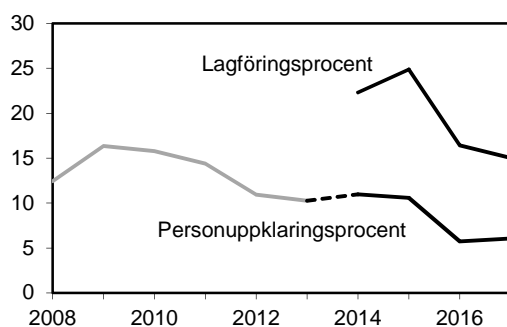
Av de handlagda bedrägeribrotten förundersökningsbegränsades 3 procent (6 990 brott), vilket är samma andel som 2016. Av bedrägeribrotten

förundersökningsbegränsades majoriteten (6 440 brott) efter att en utredning inletts.

De personuppklarade bedrägeribrotten uppgick till 13 000 brott. Det innebär en ökning med 1 090 brott (+9 %) jämfört med 2016.

Personuppklaringsprocenten, de personuppklarade brotten i relation till samtliga handlagda bedrägeribrott, uppgick till 6 procent 2017, samma nivå som 2016. Sedan 2008 har personuppklaringsprocenten minskat med 6 procentenheter. Den årliga variationen förklaras delvis av att bedrägeribrotten är starkt seriebrottsbetonade, vilket innebär att en och samma gärningsperson på kort tid kan stå bakom tusentals brott mot lika många målsägare.

Lagföringsprocenten, som visar de personuppklarade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick till 15 procent. Jämfört med 2016 har lagföringsprocenten minskat med 1 procentenhet, och jämfört med 2014 har den minskat med 7 procentenheter.

År 2017 och förändring jämfört med 2016:

Lagföringsprocent:	15 % -1 p.e.
Personuppklaringsprocent:	6 % ±0 p.e.

Figur 29. Lagföringsprocenten för bedrägeri åren 2014–2017, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för bedrägeri åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

Av de handlagda bedrägeribrotten var det 15 procent (33 100 brott) som hade minst en person registrerad som skälig misstänkt för brottet, vilket innebär en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2016. Andelen personuppklarade bedrägeribrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 39 procent, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2016.

Av de handlagda brotten 2017 anmäldes 86 procent under samma år, resterande brott anmäldes tidigare år. Av de personuppklarade brotten anmäldes 35 procent samma år som de handlades.

Skadegörelsebrott

År 2017 handlades 182 000 skadegörelsebrott (12 kap. brottsbalken), vilket är en minskning med 12 600 brott (-6 %) jämfört med 2016.

En utredning bedrevs för 14 procent (25 700 brott) av de handlagda brotten, medan 86 procent (156 000 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2016 har andelen

utredda skadegörelsebrott ökat och andelen direktavskrivna brott minskat, med 1 procentenhet vardera.

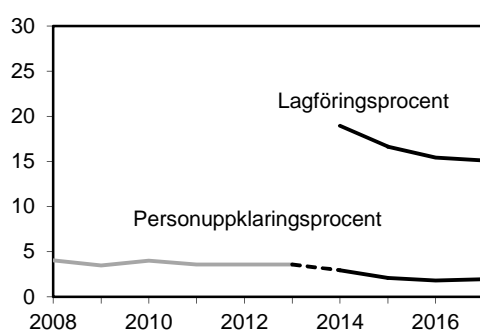
Av samtliga handlagda skadegörelsebrott förundersökningsbegränsades 1 procent (2 350 brott), vilket är en oförändrad nivå jämfört med 2016. Nästan samtliga förundersökningsbegränsades (2 200 brott) efter att en utredning inletts.

År 2017 personupplklarades 3 560 skadegörelsebrott, vilket är en ökning med 41 brott (+1 %) jämfört med 2016.

I relation till de handlagda brotten ger det en *personupplklaringsprocent* på 2 procent 2017. Jämfört med 2016 är personupplklaringsprocenten oförändrad. Jämfört med nivån 2008 har den minskat med 2 procentenheter.

I relation till de utredda brotten ger det en *lagföringsprocent* på 15 procent, samma nivå som 2016. Jämfört med 2014 har lagföringsprocenten minskat med 4 procentenheter.

Den stora skillnaden mellan lagförings- och personupplklaringsprocenten förklaras av den relativt låga andelen utredda brott.

År 2017 och förändring jämfört med 2016:

Lagföringsprocent:	15 % ±0 p.e.
Personupplklaringsprocent:	2 % ±0 p.e.

Figur 30. Lagföringsprocenten för skadegörelsebrott åren 2014–2017, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för skadegörelsebrott åren 2007–2017. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

Jämfört med andra brottstyper fanns det en person registrerad som skäligen misstänkt för en förhållandevis liten andel av de handlagda skadegörelsebrotten. Andelen uppgick till 7 procent (12 400 brott) 2017, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2016. Andelen personupplklarade skadegörelsebrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 29 procent, vilket är 1 procentenhet lägre än 2016.

Av de handlagda brotten 2017 anmäldes 96 procent under samma år, resterande brott anmäldes tidigare år. Av de personupplklarade brotten anmäldes 54 procent under samma år som de handlades.

Rattfylleribrott

År 2017 handlades 25 300 rattfylleribrott (trafikbrottslagen, 4, 4 a §), vilket innebär en ökning av antalet handlagda rattfylleribrott med 1 290 brott (+5 %)

jämfört med 2016. Nedan redovisas dels statistik över rattfylleribrott under påverkan av alkohol (inklusive fall där föraren varit påverkad av både alkohol och narkotika), dels rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika.

Under påverkan av alkohol (inkl. påverkan av både alkohol och narkotika)

År 2017 handlades 11 700 rattfylleribrott under alkoholpåverkan, vilket innebär en ökning med 293 brott (+3 %) jämfört med 2016.

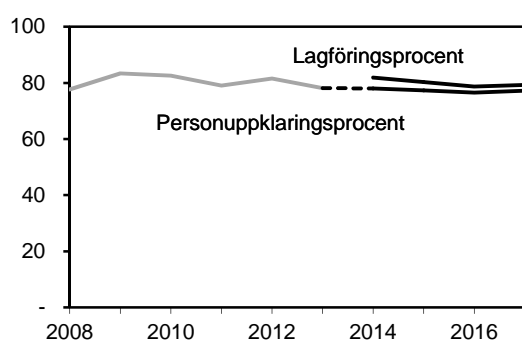
En utredning bedrevs för 99 procent (11 600 brott) av de handlagda brotten, medan 1 procent (133 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2016 är andelarna oförändrade.

Av de handlagda rattfylleribrotten under påverkan av alkohol förundersökningsbegränsades 2 procent (183 brott), samtliga efter att en utredning bedrivits. Andelen förundersökningsbegränsade rattfylleribrott var på samma nivå som 2016.

Antalet personuppklarade brott uppgick till 9 030 brott 2017, vilket är en ökning med 300 brott (+3 %) jämfört med 2016.

Personuppklaringsprocenten, som visar andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda rattfylleribrott, uppgick till 77 procent 2017. Det är en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2016. Jämfört med nivån 2008 har den minskat med 1 procentenhet.

Lagföringsprocenten, det vill säga andelen personuppklarade brott av de utredda brotten, uppgick till 79 procent. Det innebär en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2016, men jämfört med 2014 minskade lagföringsprocenten med 3 procentenheter.

År 2017 och förändring jämfört med 2016:

Lagföringsprocent:	79 % +1 p.e.
Personuppklaringsprocent:	77 % +1 p.e.

Figur 31. Lagföringsprocenten för rattfylleri under påverkan av enbart alkohol eller av alkohol och narkotika åren 2014–2017, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för rattfylleri under påverkan av enbart alkohol eller av alkohol och narkotika åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

Av de handlagda rattfylleribrotten fanns minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet i 97 procent av brotten (11 400 brott), vilket är en

oförändrad nivå jämfört med 2016. Den höga andelen hänger samman med att denna typ av brott tillhör så kallade spanings- och kontrollbrott, där man redan vid anmälningstillfället i stort sett alltid har en utpekad gärningsperson. Av de handlagda rattfylleribrotten med minst en skäligen misstänkt person uppgick andelen personupplärade rattfylleribrott under påverkan av alkohol till 79 procent, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2016.

Av samtliga handlagda brott 2017 anmäldes 79 procent under samma år, resterande brott anmäldes tidigare år. Även sett endast till de personupplärade brotten anmäldes 79 procent under samma år som de klarades upp.

Rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika

År 2017 handlades 13 600 rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika, vilket är en ökning med 1 000 brott (+8 %) jämfört med 2016.

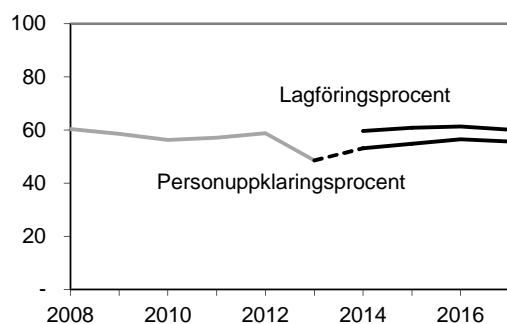
Andelen utredda brott uppgick till 100 procent (99,7 %), medan endast ett mycket litet antal brott direktavskrevs (36 brott). Andelarna är oförändrade jämfört med 2016.

Av de handlagda rattfylleribrotten under påverkan av enbart narkotika förundersökningsbegränsades 7 procent (988 brott), vilket är samma andel som 2016. I princip samtliga av dessa brott förundersökningsbegränsades efter att en utredning inletts.

Antalet personupplärade rattfylleribrott under påverkan av narkotika uppgick till 7 600 brott. Det är en ökning med 452 brott (+6 %) jämfört med 2016.

Personuppläringsprocenten, som visar andelen personupplärade brott av samtliga handlagda rattfylleribrott, uppgick till 56 procent 2017. Det är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2016. Jämfört med nivån 2008 har den minskat med 5 procentenheter.

De personupplärade brotten i relation till de utredda brotten ger en *lagföringsprocent* på 60 procent 2017, vilket innebär en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2016, men en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2014.

År 2017 och förändring jämfört med 2016:

Lagföringsprocent:	60 %
	-1 p.e.
Personuppklaringsprocent:	55 %
	-1 p.e.

Figur 32. Lagföringsprocenten för rattfylleri under påverkan av enbart narkotika åren 2014–2017, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för rattfylleri under påverkan av enbart narkotika åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

För 99 procent (13 500 brott) av de handlagda rattfylleribrotten under påverkan av enbart narkotika fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt, vilket är en oförändrad nivå jämfört med 2016. Av dessa brott uppgick andelen personupplaraade brott till 56 procent, vilket är 1 procentenhet lägre än 2016.

Av de handlagda brotten 2017 anmäldes 71 procent under samma år. Av de personupplaraade brotten anmäldes 65 procent under samma år som de klarades upp, resterande brott anmäldes tidigare år.

Narkotikabrott

År 2017 handlades 98 600 narkotikabrott (narkotikastrafflagen, 1–3 §), vilket innebär en ökning med 9 030 brott (+10 %) jämfört med 2016.

En utredning bedrevs för 99 procent (97 300 brott) av de handlagda brotten, medan 1 procent (1 360 brott) direktavskrevs. Andelarna är oförändrade jämfört med 2016.

Av de handlagda narkotikabrotten förundersökningsbegränsades 9 procent (8 940 brott), vilket är en oförändrad nivå jämfört med 2016. Nästan samtliga narkotikabrott (8 910 brott) förundersökningsbegränsades efter att en utredning bedrivits.

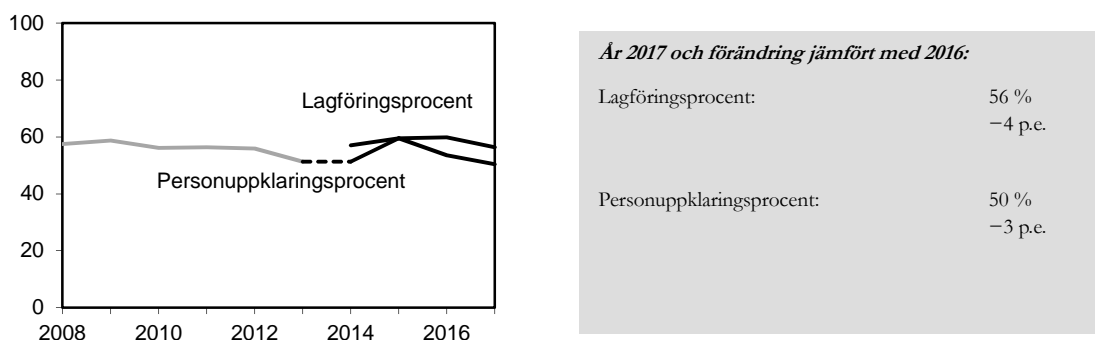
Totalt personupplaraades 49 800 narkotikabrott 2017, vilket innebär en ökning med 1 750 brott (+4 %) jämfört med 2016.

De personupplaraade brotten i relation till samtliga handlagda narkotikabrott ger en *personupplaraingsprocent* på 50 procent 2017, vilket är en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2016.

Det är en skillnad mellan personupplaraingsprocenten enligt den tidigare definitionen (t.o.m. 2013) och den nya definitionen (fr. o. m. 2014). I och med det bör man utgå från den tidigare definitionen vid en jämförelse med de senaste tio

åren (från 2008). Personuppklaringsprocenten har dessa tio år minskat med 8 procentenheter.

De personuppklarade brotten i relation till de utredda brotten ger en *lagföringsprocent* på 56 procent, vilket är en minskning med 4 procentenheter jämfört med 2016. Jämfört med 2014 har lagföringsprocenten minskat med 1 procentenhet.

Figur 33. Lagföringsprocenten för narkotikabrott åren 2014–2017, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för narkotikabrott åren 2008–2017. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

Av de handlagda narkotikabrotten hade 91 procent (89 800 brott) minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet 2017, vilket är samma nivå som 2016. Narkotikabrott uppdagas oftast genom polisens spaningsarbete, och i de flesta fall har man därför en utpekad gärningsperson redan vid polisanmälan. Andelen personuppklarade narkotikabrott av brotten med minst en skäligen misstänkt person uppgick till 55 procent, vilket är 3 procentenheter lägre än 2016.

Av de handlagda brotten 2017 anmäldes 74 procent under samma år. Av de personuppklarade brotten anmäldes 67 procent under samma år som de klarades upp, resterande brott anmäldes tidigare år.

Handlagda brott i regionerna¹⁴

I detta avsnitt redovisas resultaten från statistiken över de handlagda brotten i respektive region 2017. Först redovisas strukturen, det vill säga fördelningen av de handlagda brotten i respektive region efter olika indelningar och grupperingar. Sedan redovisas resultaten av personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten. Därefter ges en redovisning av brotten med minst en skäligen misstänkt person registrerad och slutligen redovisas fördelningen av de handlagda brotten för två olika brottskategorier, brott mot liv och hälsa (3 kap. brottsbalken) respektive stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. brottsbalken).

När man tolkar statistik över handlagda brott i regionerna bör deras respektive utveckling över tid och skillnader mellan regionerna ses i relation till olika omvärldsfaktorer, som exempelvis brottsstrukturen. Även förekomsten av enstaka stora ärenden kan ge effekter på den regionala nivån (se påverkan av stora ärenden under avsnittet *Jämförbarhet över tid*).

Från 1 januari 2015 är Polismyndigheten en myndighet indelad i sju regioner istället för tidigare 21 länsmyndigheter. Det innebär att den regionala indelningen av statistiken över handlagda brott från och med redovisningsåret 2015 utgår från de nya regionerna. För mer information, se avsnittet *Statistikens innehåll och uppbyggnad – regionala fördelningar*.

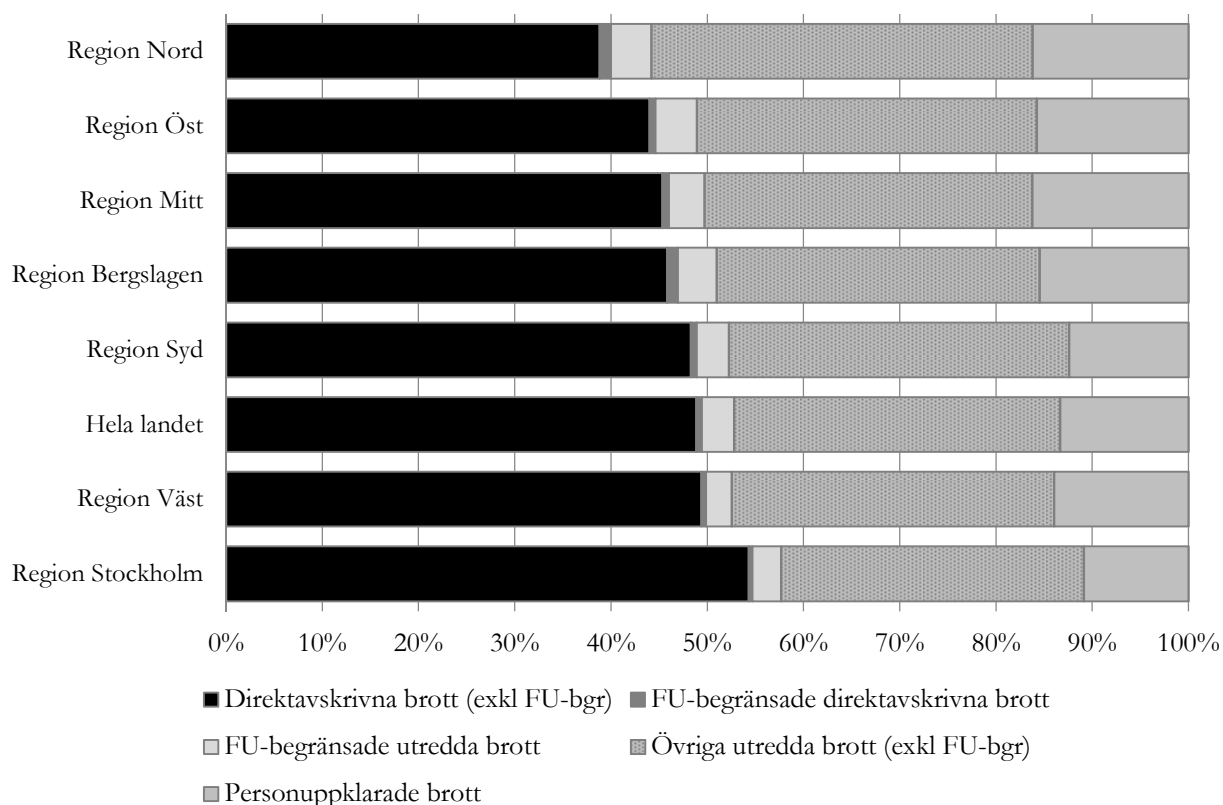
Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott

De handlagda brotten indelas övergripande efter om en utredning har bedrivits eller om brottet har direktavskrivits. Fördelningen av de utredda respektive direktavskrivna brotten varierar mellan regionerna. Region Nord var den region som hade högst andel utredda brott (60 %), medan region Stockholm hade lägst andel utredda brott (45 %). I resterande regioner var andelen utredda brott mellan 50 och 55 procent.

Beslut om förundersökningsbegränsning kan fattas både före och efter att en utredning har inletts för brottet. Regionerna Nord, Öst och Bergslagen hade den högsta andelen förundersökningsbegränsade brott (5 % vardera) 2017, medan regionerna Stockholm och Väst hade den lägsta andelen förundersökningsbegränsade brott (3 % vardera). Region Mitt och region Syd hade en andel på 4 procent vardera.

¹⁴ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidaerna på www.bra.se.

I figur 34 redovisas handlagda brott efter beslut som innebär att brottet direktavskrivits, förundersökningsbegränsats eller personupplärats, samt utredda brott med andra typer av beslut.

Figur 34. Samtliga handlagda brott 2017 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott, förundersökningsbegränsade utredda brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), och personupplärade brott.

Jämfört med 2016 ökade andelen utredda brott i samtliga regioner, förutom i region Mitt där andelen var oförändrad, och i region Bergslagen där andelen utredda brott minskade.

I de fall det inte bedrivits någon utredning har brottet direktavskrivits. En ökad andel utredda brott innebär med andra ord en minskning av andelen direktavskrivna brott, och en minskning av andelen utredda brott innebär en ökning av andelen direktavskrivna brott. I tabell 2 nedan finns en detaljerad redovisning av fördelningen av de handlagda brotten i regionerna. Andelar i tabellen anges med avrundade tal, vilket innebär att indelningarna inte nödvändigtvis summerar till 100 procent.

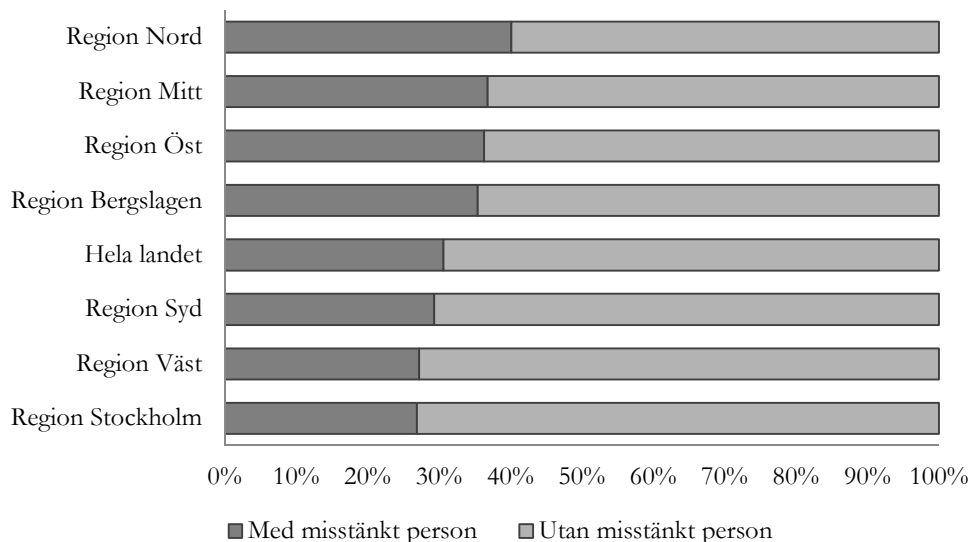
Tabell 2. Samtliga handlagda brott i regionerna samt för hela landet fördelade efter de två övergripande indelningarna utredda och direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier till dessa angivna i procent av samtliga handlagda brott. I kolumnen utveckling (utv) redovisas förändring jämfört med 2016 angivet i procentenheter.

Beslutstyp	Hela landet		Region Nord		Region Mitt		Region Stockholm		Region Öst		Region Väst		Region Syd		Region Bergslagen	
	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv
Utredda	51	+3	60	+1	54	±0	45	+5	55	+1	50	+3	51	+1	53	-1
<i>Personupplärade</i>	13	±0	16	-1	16	-1	11	+1	16	±0	14	±0	12	±0	15	±0
<i>FU-begränsade utredda</i>	3	±0	4	±0	4	+1	3	±0	4	±0	3	±0	3	±0	4	±0
<i>Övriga utredda</i>	34	+2	40	+3	34	±0	31	+4	35	+1	33	+3	35	+1	34	-1
Direktavskrivna	49	-3	40	-1	46	±0	55	-5	45	-1	50	-3	49	-1	47	1
<i>FU-begränsade direktavskrivna</i>	1	±0	1	±0	1	±0	0	±0	1	±0	0	±0	1	±0	1	±0
<i>Övriga direktavskrivna</i>	49	-3	39	-2	45	±0	54	-5	44	-1	49	-3	48	-1	46	±0

Handlagda brott med respektive utan misstänkt person

Av de handlagda brotten i hela landet var det 31 procent som hade minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet. I fyra regioner var andelen högre än för landet som helhet, medan tre regioner hade en lägre andel (se figur 35). Den region som hade högst andel brott där minst en skäligen misstänkt person registrerats var region Nord (40 %), medan region Stockholm hade lägst andel (27 %). När man tolkar statistiken i regionerna bör man beakta att andelen brott med minst en skäligen misstänkt person registrerad påverkas av den varierande brottsstrukturen i regionerna.

I regionerna Stockholm och Öst hade andelen brott med minst en skäligen misstänkt person 2017 ökat med 1 procentenhet vardera jämfört med 2016. I regionerna Nord och Bergslagen hade andelen minskat med 1 procentenhet vardera. I regionerna Mitt, Väst och Syd var andelen oförändrad jämfört med 2016.

Figur 35. Samtliga handlagda brott i regionerna samt i hela landet 2017, fördelat efter brott med minst en person registrerad som skäligen misstänkt respektive brott utan person registrerad som skäligen misstänkt. Förändringen jämfört med 2016 är angivet inom parentes.

Andelen brott med misstänkt person av handlagda brott 2017 och jämförelse med 2016 (procentenheter):							
Hela landet	Region Nord	Region Mitt	Region Stockholm	Region Öst	Region Väst	Region Syd	Region Bergslagen
31 % (±0)	40 % (-1)	37 % (±0)	27 % (+1)	36 % (+1)	27 % (±0)	29 % (±0)	35 % (-1)

Lagföringsprocent och personupplklaringsprocent

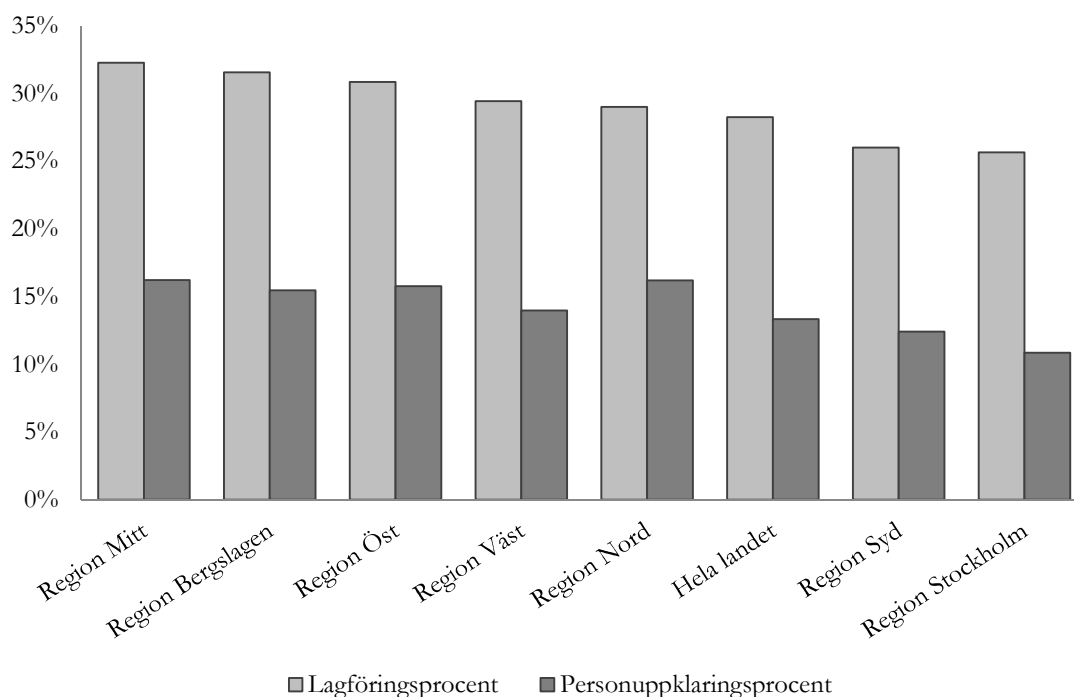
Lagföringsprocenten och personupplklaringsprocenten visar de personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten respektive till samtliga handlagda brott. När man tolkar statistiken bör man tänka på att måtten i regionerna påverkas av den varierande brottsstrukturen i regionerna.

Lagföringsprocenten, som visar andelen personupplklarade brott av de utredda brotten (exklusive förundersökningsbegränsade brott), var 2017 högst i regionerna Mitt och Bergslagen (32 % vardera). Lägst lagföringsprocent hade regionerna Stockholm och Syd, där den uppgick till 26 procent. Jämfört med 2016 hade regionerna Stockholm och Bergslagen en oförändrad lagföringsprocent. I övriga regioner minskade lagföringsprocenten, och störst var minskningen i region Nord (-3 procentenheter).

Personupplklaringsprocenten, som visar andelen personupplklarade brott relaterat till samtliga handlagda brott, var högst i regionerna Nord, Mitt och Öst (16 % vardera). Region Stockholm hade 2017 den lägsta personupplklaringsprocenten (11 %). I regionerna Öst, Väst, Syd och Bergslagen var personupplklaringsprocenten oförändrad jämfört med 2016, medan den ökade

med 1 procentenhet i region Stockholm, och minskade med 1 procentenhet i regionerna Nord och Mitt.

Skillnaden mellan resultatet för lagföringsprocenten och resultatet för personupplklaringsprocenten ligger mellan 13 och 16 procentenheter. Att skillnaden mellan måtten varierar för de olika regionerna beror till stor del på att fördelningen av utredda, direktavskrivna och förundersökningsbegränsade brott varierar mellan regionerna (se figur 36). Läs mer om vad som kan påverka lagförings- och personupplklaringsprocenten i avsnittet *Tolkning av statistiken*.

Figur 36. Resultat för lagförings- och personupplklaringsprocenten 2017 för samtliga brott i respektive region samt hela landet.

Lagföringsprocenten (L) och personupplklaringsprocenten (P) 2017 och jämförelse med 2016 (procentenheter):								
	Hela landet	Region Nord	Region Mitt	Region Stockholm	Region Öst	Region Väst	Region Syd	Region Bergslagen
L	28 % (-1)	29 % (-3)	32 % (-1)	26 % (±0)	31 % (-1)	29 % (-2)	26 % (-1)	32 % (±0)
P	13 % (±0)	16 % (-1)	16 % (-1)	11 % (+1)	16 % (±0)	14 % (±0)	12 % (±0)	15 % (±0)

Lagföringsprocent

Skillnaden mellan regionernas lagföringsprocent, det vill säga andelen personupplklarade brott av samtliga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott) varierar i olika stor utsträckning beroende på brottskategori (se tabell 3). Störst var skillnaden för narkotikabrott, där region Väst hade den högsta lagföringsprocenten 2017 (63 %) och region Nord den lägsta (45 %). Den brottskategori för vilken regionernas lagföringsprocent varierade minst var brott mot liv och hälsa, där region Bergslagen hade den högsta lagföringsprocenten

(15 %) medan region Syd hade den lägsta (12 %). Regionen Väst hade högst lagföringsprocent i fyra av de redovisade brottskategorier, och i de resterande tre kategorierna var det region Mitt som hade högst i två, och region Bergslagen i en brottskategori.

Utvecklingen av lagföringsprocenten i brottskategorierna varierar för respektive region. Jämfört med 2016 hade region Stockholm en högre lagföringsprocent i fyra av de sju brottskategorierna, regionerna Öst och Bergslagen i tre, och regionerna Mitt och Väst i en av brottskategorierna. Regionerna Nord och Syd hade en lägre eller oförändrad lagföringsprocent i samtliga redovisade brottskategorier.

Tabell 3. Lagföringsprocenten (%) för samtliga brott och för sju brottskategorier i respektive region 2017 samt utveckling (procentenheter) jämfört med 2016.

	Hela landet		Region Nord		Region Mitt		Region Stockholm		Region Öst		Region Väst		Region Syd		Region Bergslagen	
	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv
Samtliga brott	28	-1	29	-3	32	-1	26	±0	31	-1	29	-2	26	-1	32	±0
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	13	±0	14	-2	14	-1	12	+1	12	-1	15	-1	12	±0	15	+1
Sexualbrott (6 kap. BrB)	19	-4	17	±0	20	+1	19	+3	20	-6	18	-16	16	-4	20	+3
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	21	-2	21	-4	21	-3	19	-2	22	+1	25	-3	19	-1	20	-2
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	15	-1	14	-6	23	-4	14	+4	22	-5	10	-3	14	-1	22	-2
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	15	±0	17	-4	14	-3	15	+1	14	+2	18	+1	13	-1	16	±0
Trafikbrott	66	-1	68	-4	67	±0	63	±0	65	±0	69	±0	63	-5	69	+1
Narkotikabrott	56	-4	45	-4	56	-5	53	-6	59	+1	63	-5	59	-4	56	±0

Personuppklaringsprocent

Nedan redovisas personuppklaringsprocenten i regionerna under en tioårsperiod. År 2008–2013 utgår redovisningen från den tidigare definitionen i statistiken över uppklarade brott. År 2014–2017 utgår redovisningen från den aktuella definitionen i statistiken över handlagda brott. Definitionsförändringarna har generellt en marginell påverkan på statistiken, men om den tidigare definitionen uppvisar ett annat resultat markeras detta i tabellen. En detaljerad redovisning av skillnaden mellan den tidigare och den nya definitionen av personuppklaringsprocenten i regionerna finns i bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

Observera att personupplklaringsprocenten för regionerna före 2015 bygger på ett sammanslaget resultat för de tidigare länsmyndigheter som ingår i respektive region.

Samtliga regioner har en lägre personupplklaringsprocent än 2008 (det första året under den tioåriga mätperioden). Den största minskningen uppvisar regionerna Nord, Väst, Syd och Bergslagen, där personupplklaringsprocenten minskat med 4 procentenheter jämfört med 2008. Region Öst uppvisar den lägsta minskningen; jämfört med 2008 hade personupplklaringsprocenten där minskat med 1 procentenhet.

Tabell 4. Personupplklaringsprocenten (%), andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda brott i regionerna för åren 2008 till 2017. Uppgifter för åren 2014–2016 har korrigerats 2018-06-14.

	Personupplklaringsprocenten (%)									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hela landet	17	17	18	18	17	15	15	14	13	13
Region Nord	20	20	20	21	19	18	17	18	17	16
Region Mitt	18	19	21	19	17	16	17	19	17	16
Region Stockholm	14	16	15	14	14	13	13	11	10	11
Region Öst	17	18	19	18	18	16	16	16	16	16
Region Väst	18	17	19	18	17	16	15	15	14	14
Region Syd	17	17	17	19	18	15	15	15	13	12
Region Bergslagen	20	20	20	21	18	18	16	16	16	15

Redovisning efter brottstyp

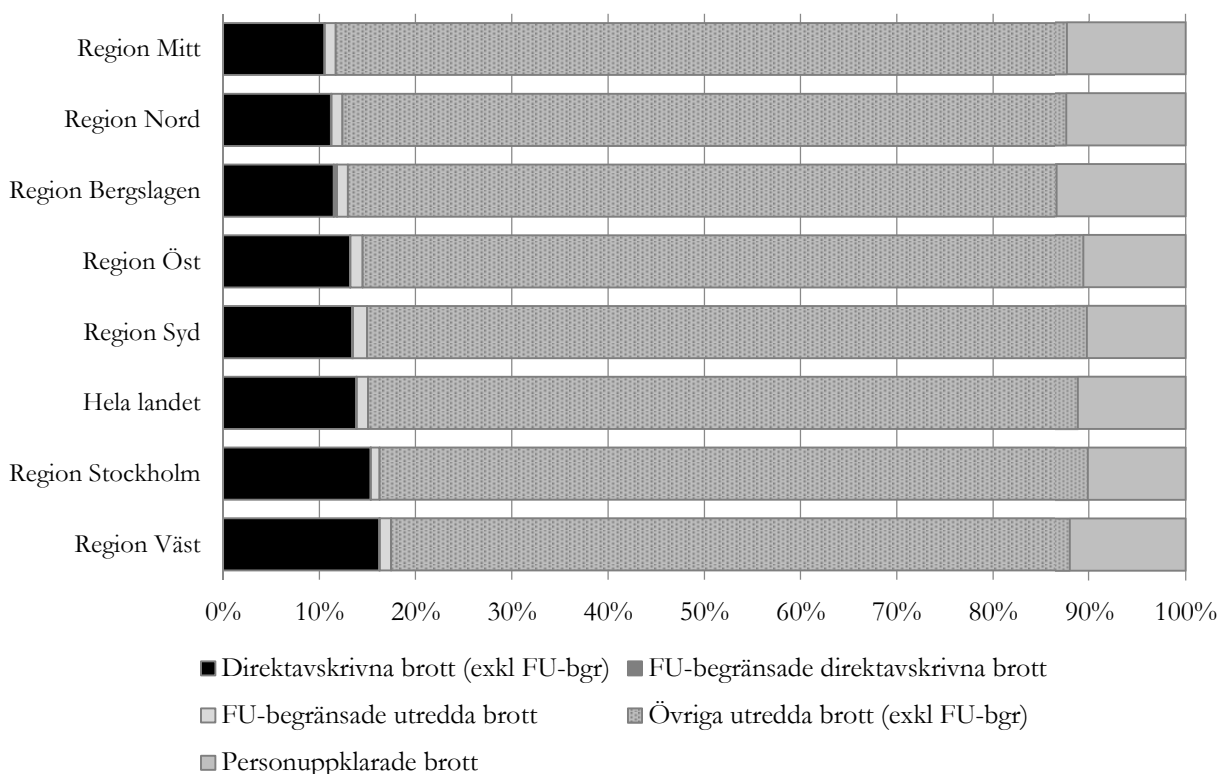
Nedan redovisas två utvalda brottskategorier från tabell 3, brott mot liv och hälsa respektive stöld- och tillgreppsbrott. De är två exempel på brottskategorier som skiljer sig åt när det gäller fördelningen av utredda respektive direktavskrivna brott i regionerna.

Brott mot liv och hälsa (3 kap. brottsbalken)

Av de handlagda brotten mot liv och hälsa i hela landet var det totalt 86 procent som utreddes (inklusive förundersökningsbegränsade brott där utredning bedrivits) 2017. Andelen utredda brott mot liv och hälsa i regionerna låg mellan 84 och 89 procent. Högst andel hade regionerna Nord och Mitt och lägst andel hade region Väst.

Andelen personupplklarade brott mot person varierade mellan 10 och 13 procent i regionerna. Högst andel uppvisade regionerna Bergslagen, medan regionerna Stockholm och Syd hade lägst andel.

I figur 37 redovisas handlagda brott mot liv och hälsa efter beslut som innebär att brottet direktavskrivits, förundersökningsbegränsats eller personupplklarats, samt utredda brott med andra typer av beslut.

Figur 37. Samtliga handlagda brott mot liv och hälsa 2017 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott och personupplärade brott.

Jämfört med 2016 var andelen utredda brott mot liv och hälsa oförändrad i hela landet. Så var även fallet i samtliga regioner förutom i regionerna Syd och Bergslagen, där andelen minskade 2017 (-1 respektive -2 procentenheter).

I de fall det inte har bedrivits någon utredning har brottet direktavskrivits. En ökad andel utredda brott innebär med andra ord en minskning i andelen direktavskrivna brott. Andelen direktavskrivna brott var således oförändrad i samtliga regioner förutom regionerna Syd och Bergslagen, där den ökade.

Tabell 5. Handlagda brott mot liv och hälsa i regionerna samt för hela landet fördelade efter de två övergripande indelningarna utredda och direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier till dessa angivna i procent av samtliga handlagda brott. I kolumnen utveckling (utv) redovisas förändring jämfört med 2016 angivet i procentenheter.

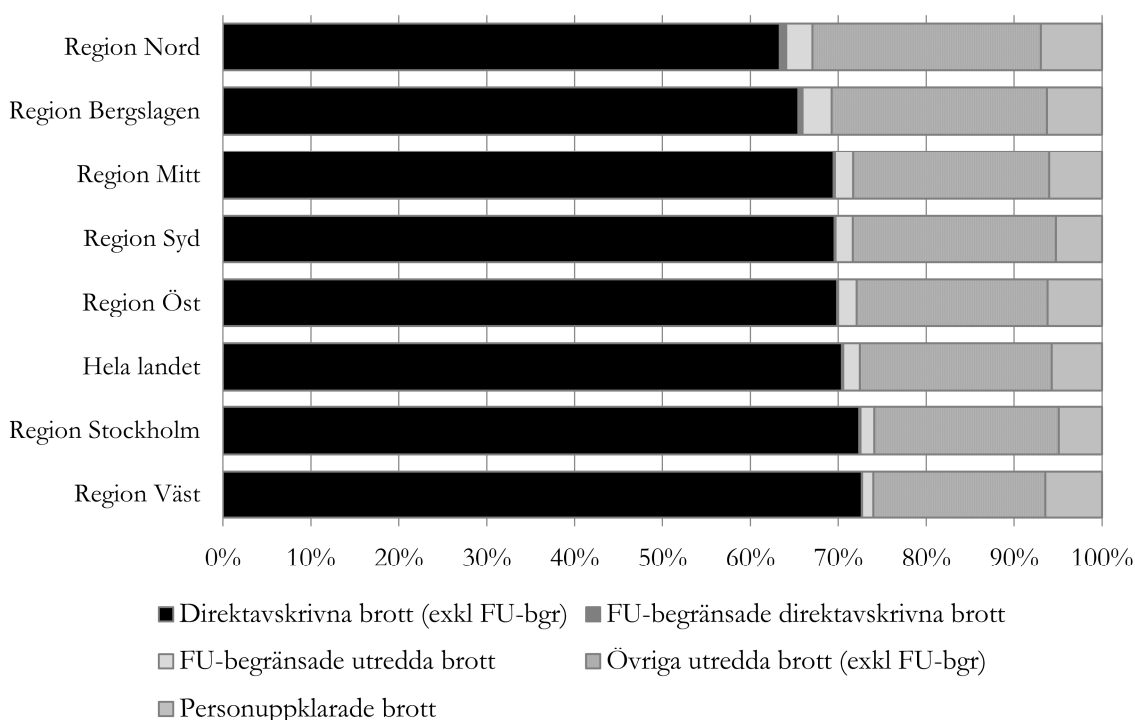
Beslutstyp	Hela landet		Region Nord		Region Mitt		Region Stockholm		Region Öst		Region Väst		Region Syd		Region Bergslagen	
	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv
Utredda	86	±0	89	±0	89	±0	85	±0	87	±0	84	±0	87	-1	88	-2
<i>Personupplärade</i>	11	±0	12	-1	12	-1	10	+1	11	-1	12	-1	10	±0	13	+1
<i>FU-begränsade utredda</i>	1	±0	1	±0	1	±0	1	±0	1	±0	1	±0	1	±0	1	±0
<i>Övriga utredda</i>	74	±0	75	+2	76	+1	74	-1	75	±0	71	+1	75	-1	74	-2
Direktavskrivna	14	±0	11	±0	11	±0	15	±0	13	±0	16	±0	13	+1	12	+2
<i>FU-begränsade direktavskrivna</i>	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0
<i>Övriga direktavskrivna</i>	14	±0	11	±0	11	±0	15	±0	13	+1	16	±0	13	+1	12	+1

Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. brottsbalken)

Av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten i hela landet var det totalt 29 procent som utreddes, och i regionerna låg andelen inom intervallet 27 och 36 procent. Högst andel hade region Nord, och lägst andel hade regionerna Stockholm och Väst.

Andelen personupplklarade stöld- och tillgreppsbrott i regionerna varierade mellan 5 och 7 procent. Högst andel uppvisade region Nord, medan regionerna Stockholm och Syd hade lägst andel.

I figur 38 redovisas handlagda stöld- och tillgreppsbrott efter beslut som innebär att brottet direktavskrivits, förundersökningsbegränsats eller personupplklarats, samt utredda brott med andra typer av beslut.

Figur 38. Samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott 2017 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott och personupplklarade brott.

Jämfört med 2016 hade andelen utredda stöld- och tillgreppsbrott minskat i endast region Öst (-1 procentenhet). I övriga regioner hade andelen utredda brott ökat med 1 procentenhet, förutom i region Syd där andelen ökade med 2 procentenheter.

I de fall det inte har bedrivits någon utredning har brottet direktavskrivits. En minskad andel utredda brott innebär med andra ord en ökning av andelen direktavskrivna brott. Andelen direktavskrivna brott minskade således i alla regioner förutom i region Öst.

Tabell 6. Handlagda stöld- och tillgreppsbrott i regionerna samt för hela landet fördelade efter de två övergripande indelningarna utredda och direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier till dessa angivna i procent av samtliga handlagda brott. I kolumnen utveckling (utv) redovisas förändring jämfört med 2016 angivet i procentenheter.

Beslutstyp	Hela landet		Region Nord		Region Mitt		Region Stockholm		Region Öst		Region Väst		Region Syd		Region Bergslagen	
	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv
Utredda	29	+1	36	+1	30	+1	27	+1	30	-1	27	+1	30	+2	34	+1
<i>Personupplärade</i>	6	±0	7	-1	6	-1	5	±0	6	±0	6	-1	5	±0	6	±0
<i>FU-begränsade utredda</i>	2	±0	3	±0	2	±0	2	±0	2	±0	1	±0	2	±0	3	+1
<i>Övriga utredda</i>	22	+1	26	+2	22	+1	21	+1	22	-1	20	+1	23	+1	24	+1
Direktavskrivna	71	-1	64	-1	70	-1	73	-1	70	+1	73	-1	70	-2	66	-1
<i>FU-begränsade direktavskrivna</i>	0	±0	1	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0
<i>Övriga direktavskrivna</i>	70	-1	63	-1	69	-1	72	-1	70	+1	73	-1	70	-2	65	-1

Beskrivning av statistiken

Från och med redovisningsåret 2014 redovisas ny statistik över handlagda brott. Den nya statistiken är en revidering av statistiken över uppklarade brott och ersätter denna. Revideringen utgör ett led i Brås övergripande arbete med att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i kriminalstatistiken.

Statistikens ändamål

Statistiken över handlagda brott omfattar samtliga brott för vilka ett beslut har tagits under en redovisningsperiod, och beskriver således det totala utflödet av beslutade brott hos polis, åklagare eller annan utredande myndighet under aktuell redovisningsperiod. Ändamålet med statistiken är att ge en övergripande bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott under redovisningsperioden. Statistiken används i huvudsak som underlag för allmän insyn, granskning och uppföljning av myndigheternas verksamheter.

Statistiken redovisar de handlagda brotternas omfattning, brottsstruktur och regionala fördelning, och besvarar frågor som i vilken utsträckning utredning har bedrivits för de anmälda brotten och vad handläggningen av brotten har resulterat i för typ av beslut. Exempelvis kan statistiken användas för att följa upp nivån och strukturen på förundersökningsbegränsade brott. Eftersom statistiken omfattar samtliga beslut som fattas om de anmälda brotten under en period, däribland samtliga direktavskrivna brott, ges en mer heltäckande bild av handläggningen av brott, jämfört med tidigare redovisning.

Statistiken innehåller också två mått på myndigheternas resultat: dels personuppläringsprocent, som beskriver andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda brott en viss period, dels det nya måttet lagföringsprocent, som beskriver andelen personuppklarade brott av de brott för vilka utredning har bedrivits. Båda måtten utgör grova skattningar av myndigheternas sammanlagda framgång i att lagföra de brott som handläggs respektive utreds. Genom att lagföringsprocenten beräknas för de utredda brotten, det vill säga de brott som bedömts vara möjliga att personupplära, ges en mer träffsäker bild av de brottsutredande verksamheternas resultat.

Statistikens innehåll

I statistiken över handlagda brott redovisas samtliga anmälda brott för vilka polis, åklagare eller annan utredande myndighet under redovisningsåret fattat ett beslut, som innebär att handläggningen av brottet avslutas.

Ett brott kan generera flera beslut om flera personer misstänks för samma brott. Vilket beslut som då redovisas i statistiken bestäms enligt en huvudbeslutsprincip, som rangordnar besluten i följande ordning: åtalsbeslut, strafföreläggande, åtalsunderlåtelse, förundersökningsbegränsning samt övriga beslut. I det fall flera

beslut om brottet infaller under olika år, kan brottet redovisas som handlagt flera gånger i statistiken, dock endast en gång per redovisningsperiod.

Övergripande indelningsgrunder

Statistiken över handlagda brott redovisas efter två övergripande indelningar: dels efter om utredning bedrivits eller brottet har direktavskrivits (se tabell 300), dels efter om det finns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet eller ej (se tabell 310).

- Med *utredda brott* avses handlagda brott för vilka utredning har bedrivits och beslut om brottet har fattats under redovisningsåret. Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare. Utredningen kan ha inletts under redovisningsåret eller tidigare.
- Med *direktavskrivna brott* avses handlagda brott för vilka beslut om brottet har fattats under redovisningsåret, utan att en utredning har inletts.
- Med *brott med misstänkt person* avses brott där minst en person är registrerad som skäligen misstänkt för brottet vid tidpunkten för beslutet.
- Med *brott utan misstänkt person* avses brott där ingen person är registrerad som skäligen misstänkt för brottet (det kan dock finnas någon registrerad med lägre misstankegrad).

De två indelningsgrunderna är till viss del överlappande, eftersom man kan inleda en utredning av ett brott utan att det finns en misstänkt person och vice versa. Det omvända, att det finns en misstänkt person för brottet men att det inte inleds någon utredning, är dock mindre vanligt.

Kategorier av brott efter beslut

I statistiken över handlagda brott kategoriseras brotten efter vilken typ av beslut som fattats. Brotten redovisas i tre kategorier: personupplärade brott, förundersökningsbegränsade brott samt övriga handlagda brott.

- Med *personupplärade brott* avses handlagda brott för vilka minst en misstänkt person har lagförts, genom att åtal väckts, strafföreläggande utfärdats eller åtalsunderlåtelse meddelats.
- Med *förundersökningsbegränsade brott* avses handlagda brott för vilka beslut har fattats om att förundersökning inte behöver inledas eller att en inledd förundersökning får läggas ned.
- Med *övriga handlagda brott* avses handlagda brott för vilka andra typer av beslut fattats. Här ingår exempelvis beslut som innebär att en utredning läggs ner eller att en förundersökning inte inleds. Sådana beslut kan fattas av olika skäl, till exempel för att brott inte kan styrkas, att inget spaningsresultat uppnåtts, att utredningen visar att den misstänkta personen är oskyldig eller att den misstänkta personen är minderårig (under 15 år).

Att de övriga typerna av beslut inte särredovisas, utan redovisas sammantaget i kategorin övrigt, beror på att man bedömt att en mer detaljerad indelning inte skulle kunna göras med tillräcklig kvalitet. Skälet är främst att beslutstyperna på den mest detaljerade nivån (motiveringsnivån) även omfattar odefinierade beslut (så kallade övrigt-/annat-koder) som inte kan specificeras i statistiken. Tidigare studier har visat att ospecificerade beslut dessutom kan innehålla beslut som skulle kunna anges med en specificerad beslutskod, vilket innebär att resultat av de enskilda beslutstyperna riskerar att bli missvisande både till nivå och till fördelning. Tolkningssvårigheter inträder därmed när man studerar utvecklingen över tid eller gör regionala jämförelser, i synnerhet om användningen av de odefinierade besluten förändras över tid eller varierar regionalt.

I tabell 7 nedan redovisas en sammanställning av de vanligaste besluten bland övriga handlagda brott. Som framgår utgörs en fjärdedel av uppgifterna i denna kategori av så kallade fritexter/blankt, som inte är av strukturerat slag. Det innebär att det saknas strukturerade uppgifter som specificerar beslutstypen på den mest detaljerade nivån.

Tabell 7. Skälnamn och motiveringsnamn för de vanligaste beslutstyperna inom gruppen övriga handlagda brott (övriga utredda och övriga direktavskrivna) 2017.

Skälnamn	Samtliga	Av samtliga övriga handlagda
Motiveringsnamn	Antal	Procent
Går ej att utreda		
Spaningsuppslag saknas	488 000	39
Fritext	140 000	11
Ej anledning fullfölja		
Fritext	140 000	11
Ej spaningsresultat	105 000	8
Fritext	61 800	5
Bevisproblem		
Blankt	60 800	5

Statistiska mått

För att beskriva resultatet av handläggningen av brott används måtten personupplklaringsprocent och lagföringsprocent. Måtten ska ses som grova skattningar av myndigheternas sammanlagda framgång i att lagföra de brott som handläggs respektive utreds.

- Personupplklaringsprocenten definieras som personupplklarade brott i procent av antalet handlagda brott.
- Lagföringsprocenten definieras som personupplklarade brott i procent av antalet utredda brott, exklusive förundersökningsbegränsade brott.

I och med revideringen 2014 gjordes en definitionsförändring av måttet personupplklaringsprocenten, från ”personupplklarade brott i procent av de anmälda brotten” till ”personupplklarade brott i procent av de handlagda brotten”. En fördel med den nya definitionen är att beräkningen av personupplklaringsprocenten blir mer korrekt statistiskt sett. För personupplklaringsprocenten totalt sett innebär förändringen en marginell påverkan på resultatet (<0,1 procentenheter 2017). För vissa enskilda brottstyper eller vid jämförelse på regional nivå kan det dock finnas en något större skillnad i resultaten, vilket bör beaktas vid jämförelser bakåt i tiden.

Uträkning av personupplklaringsprocenten (fr.o.m. 2014):

$$\frac{\text{Antal personupplklarade brott}}{\text{Antal handlagda brott}} \cdot 100 = \text{personupplklaringsprocenten}$$

Från och med år 2014 publicerar Brå även måttet lagföringsprocenten som ett komplement till personupplklaringsprocenten. Lagföringsprocenten redovisar antalet personupplklarade brott under ett år i procent av de utredda brotten under samma period, exklusive de förundersökningsbegränsade brotten.

Uträkning av lagföringsprocenten:

$$\frac{\text{Antal personupplklarade brott}}{\text{Antal utredda brott – FU-begränsade brott}} \cdot 100 = \text{lagföringsprocenten}$$

I det totala antalet handlagda brott ingår även anmälda händelser som inte är brottsliga, eller som det av andra anledningar är omöjligt eller mycket svårt att utreda och binda en misstänkt person till. Dessa brott direktavskrivs oftast. Genom att beräkna lagföringsprocenten på de *utredda* brotten, det vill säga de brott som bedömts vara möjliga att personupplklara, ges därför en mer träffsäker bild av de brottsutredande verksamheternas resultat.

Viktigt att komma ihåg är dock att det även bland de utredda brotten finns en mindre andel brott som inte är möjliga att lagföra. Det kan exempelvis röra sig om brott där det under utredningen visar sig att gärningen inte är brottslig eller att den misstänkta personen är avliden. Brå har i nuläget inte möjlighet att på ett tillförlitligt sätt urskilja dessa brott för att utesluta dem från beräkningen av lagföringsprocenten, vilket bör beaktas i tolkningen av resultatet. Det finns dessutom många andra påverkansfaktorer, som polisen och andra brottsutredande myndigheter inte rör över, och som måttet inte tar hänsyn till. Lagföringsprocenten ska därför tolkas som en mycket grov indikator på polisens och övriga brottsutredande myndigheters resultat när det gäller att personupplklara de brott som utreds.

Kategorisering av brott

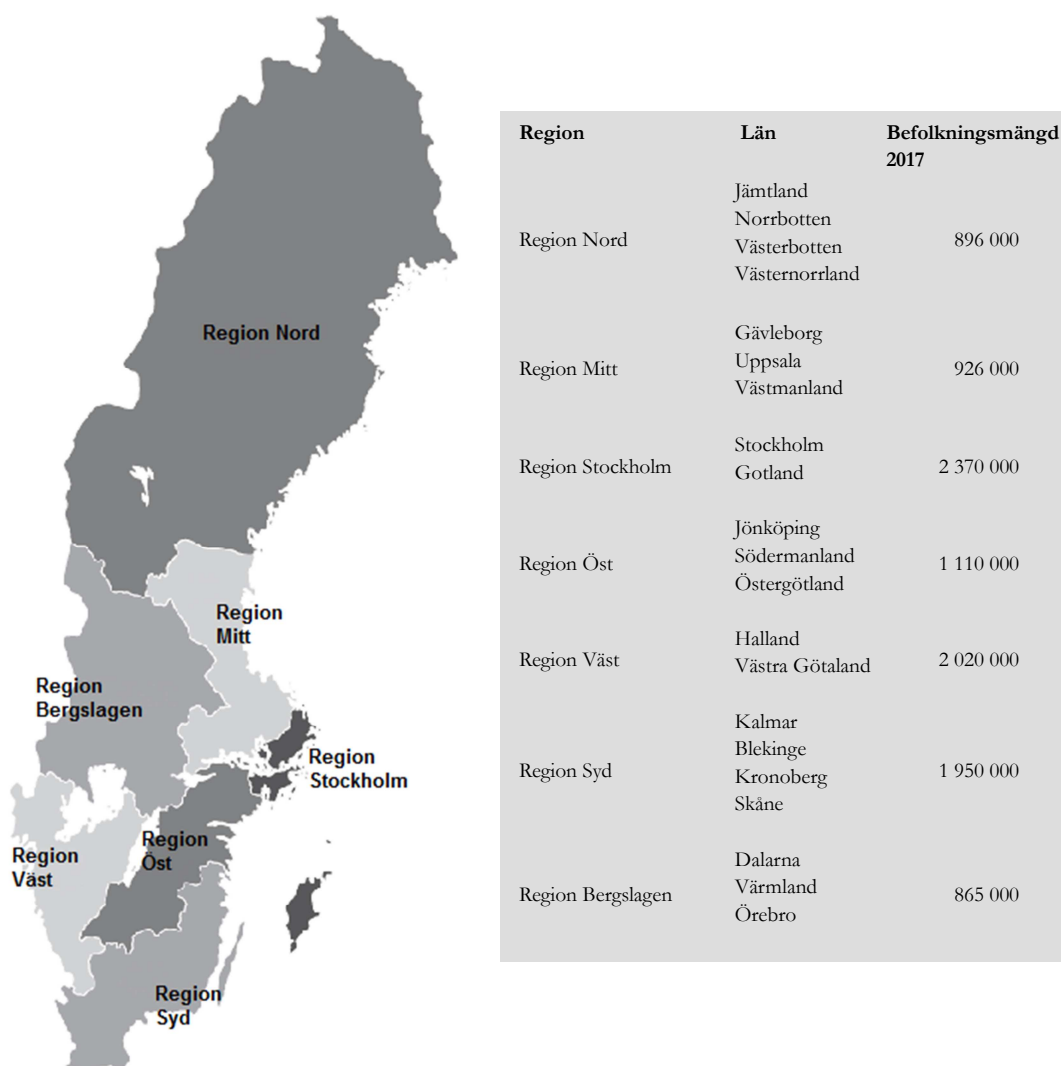
Brottsredovisningen omfattar samma brottstyper som de polisanmälda brotten. Kategoriseringen utgår från olika brottkoder (se avsnittet *Kategorisering av brott* i sammanfattningen av statistiken över anmälda brott).

Regional fördelning

Statistiken över handlagda brott redovisas för hela landet och per polisregion.

Från och med den 1 januari 2015 har polisen omorganiserats, vilket innebär att de 21 länspolismyndigheterna har omvandlats till en myndighet, Polismyndigheten, indelad i sju regioner. Dessa sju regioner har helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område. Från och med 2015 redovisas statistiken efter de sju regionerna i stället för efter län.

I figur 39 redovisas de nya polisregionerna, vilka län som ingår i respektive region samt befolkningsmängden i regionerna.

Figur 39. Regionindelning från och med 2015 med tidigare län indelat i tillhörande region samt befolkningsmängden 2017.

Insamling och bearbetning

Statistiken över handlagda brott baseras på uppgifter från polis, åklagare och tull. Även uppgifter från Ekobrottsmyndigheten, Kustbevakningen och Skatteverket ligger till grund för statistiken.

De beslut som polisen fattar för att avsluta ett ärende registreras i det lokala ärendesystemet (RAR/PUST) och samlas sedan centralt. Även uppgifter från Kustbevakningen registreras i polisens system. Åklagaren registrerar uppgifter om handlagda brott i sitt ärendehanteringssystem (Cåbra). Där registreras också uppgifter från Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket. Uppgifterna levereras direkt till Brå. Uppgifter från Tullverket skickas separat till Brå.

Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik.

Bland annat sker validering mot ett XML-schema redan vid inläsningen av materialet i Brås databas. Vidare kontrolleras att de elektroniskt överförda transaktionerna följer en logisk ordning och att inga transaktioner saknas. När materialet lästs in i databasen, körs olika kontrollprogram som omfattar rimlighetskontroller, exempelvis kontroll av antalsräkningen av brott, och logiska kontroller. Felaktigheter justeras, ibland genom kontakt med uppgiftslämnarna, och kontrollprogrammet körs om tills alla fel i materialet har rättats till. När materialet är färdigkontrollerat förs det över till statistikdatabasen för långtidslagring. En slutlig kontroll av konsistensen och rimligheten i statistiken görs dessutom efter att statistiktabellerna har framställts.

Brå producerar statistik över handlagda brott halvårsvis och årsvis.

Jämförbarhet över tid

Påverkan av stora ärenden

Enstaka ärenden som omfattar en stor mängd brott kan ge upphov till märkbara förändringar i statistiken över handlagda brott mellan olika år. Det gäller i synnerhet för mindre brottstyper eller redovisningsområden. Effekten av stora ärenden kan skapa problem vid jämförelser över tid, och osäkerhet om huruvida en förändring är generell eller ej. Särskilt antalet personupplärade brott och personuppläringsprocenten påverkas av enskilda större ärenden. Men även antalet handlagda brott totalt sett, liksom det nya måttet lagföringsprocenten, kan påverkas.

Antalet personupplärade brott påverkas i de fall enstaka ärenden omfattar ett stort antal personupplärade beslut, medan personuppläringsprocenten (enligt den tidigare definitionen) kan påverkas på olika sätt. Om ett enskilt stort ärende främst genererar många personupplärade beslut, medför det en ökning av personuppläringsprocenten, medan det leder till en minskning av nivån på personuppläringsprocenten om ett ärende istället främst genererar andra typer av beslut. Förändringar i personuppläringsprocenten till följd av stora ärenden

förstärks om de brott som ingår i ett stort ärende anmäls ett visst år och besluten om brotten fattas först ett senare år.

Även den justerade personupplklaringsprocenten påverkas av stora ärenden. Det sker om besluten som tas i ärendet övervägande är av en viss typ och därför snedvrider fördelningen av besluten i statistiken. Om handläggningen av ett stort ärende exempelvis leder till att många brott direktavskrivs kan det ge en minskad personupplklaringsprocent, trots att antalet personupplklarade brott inte behöver ha förändrats. På motsvarande sätt kan ett stort ärende driva upp personupplklaringsprocenten om handläggningen leder till många personupplklarade beslut, trots att de personupplklarade brotten i övrigt har minskat. Däremot påverkas inte den justerade personupplklaringsprocenten av om brotten i ett stort ärende anmäls och beslutas olika år.

Stora ärenden är ovanliga men bör beaktas vid tolkning av statistiken. Nedan följer en sammanställning av stora ärenden som har identifierats de senaste fem åren och påverkar lagförings- och/eller personupplklaringsprocenten. Med ett stort ärende avses här ärenden som omfattar minst 100 brott av samma brottstyp. Att ett ärende har påverkat lagförings- eller personupplklaringsprocenten innebär att måtten förändrats i positiv eller negativ riktning till följd av besluten som fattats på brotten i ärendet. Det ska noteras att ärendet inte behöver vara den enda förklaringen bakom en ökning eller minskning av måtten totalt sett.

- År 2017 handlades ett ärende med många bidragsbrott i region Nord. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet 2017. Däremot hade ärendet en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Nord 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande övrigt bedrägeri i region Nord. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet 2017. Däremot hade ärendet en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Nord 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande förskingring i region Nord. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) i region Nord, och för brottstypen ”förskingring, grov förskingring, undandräkt” (1-3 §) i hela landet 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många penningtvättsbrott i region Mitt. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela Lag om straff för penningtvättsbrott både i hela landet och i region Mitt 2017.

- År 2017 handlades två ärenden med många bidragsbrott vardera i region Mitt. Ärendena genererade många personupplklarade brott. Ärendena påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Mitt 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många misshandelsbrott mot obekant man utomhus i region Stockholm. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för brott mot liv och hälsa (hela 3 kap. BrB) i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande dataintrång i region Stockholm som genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för brottstypen ”dataintrång” i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande bedrägeri med kontokort i region Stockholm. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för brottstypen ”bedrägeri med kontokort”, både hela landet och i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande bedrägeri med hjälp av bluffaktura i region Stockholm. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för brottstypen ” bedrägeri med hjälp av bluffaktura”, både hela landet och i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades två ärenden med många brott vardera gällande övrigt bedrägeri i region Stockholm. Ärendena genererade många personupplklarade brott. Inget av ärendena påverkade lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet 2017. Däremot hade ärendena en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för brottstypen ”övrigt bedrägeri” i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades två ärenden med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Stockholm. Ärendena genererade många personupplklarade brott. Ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) i region Stockholm, och för brottstypen ”trolöshet mot huvudman” (5 §) i hela landet 2017.
- År 2017 handlades fyra ärenden med många brott gällande grovt skattebrott i region Stockholm. Tre av ärendena genererade många personupplklarade brott

och det fjärde genererade många övriga utredda brott (ej förundersökningsbegränsade brott). Tre av ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela Skattebrottslagen, både i hela landet och i region Stockholm 2017. Det fjärde ärendet hade en minskande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela Skattebrottslagen, både i hela landet och i region Stockholm 2017.

- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande näringspenningtvätt i region Stockholm. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela Lag om straff för penningtvättsbrott, både i hela landet och i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades fem ärenden med många bidragsbrott som genererade många personupplklarade brott i region Stockholm. Ärendena påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet, men samtliga ärenden hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande innehav av narkotika och ett med ca 360 brott gällande överlåtelse av narkotika i region Öst. Ärendena genererade många personupplklarade brott, varav det ena ärendet om överlåtelse hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela för hela narkotikastrafflagen i landet. Båda ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela narkotikastrafflagen i region Öst 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande grovt skattebrott i region Öst som genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela skattebrottslagen, både i hela landet och i region Öst 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många bidragsbrott i region Öst som genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Öst 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många bedrägeribrott gällande automatmissbruk i region Öst som genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för bedrägeri och annan oredlighet (hela 9 kap. BrB) i region Öst, och en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för brottstypen ”automatmissbruk” i hela landet 2017.

- År 2017 handlades ett ärende med många våldtäktsbrott mot barn i region Väst. Ärendet genererade många utredda brott (ej personuppljade eller förundersökningsbegränsade brott) och hade en minskande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för våldtäkt mot barn under 15 i hela landet, och en minskande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för sexualbrott (hela 6 kap. BrB) i region Väst.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande utnyttjande av barn för sexuell posering och många brott gällande sexuellt ofredande mot barn i region Väst. Ärendet genererade många personupplklarade brott men påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärendet en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för sexualbrott (hela 6 kap. BrB) i region Väst.
- År 2017 handlades två ärenden med många bidragsbrott vardera som genererade många personupplklarade brott i region Väst. Ärendena påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet 2017, men hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Väst 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande bedrägeri med hjälp av internet i region Väst som genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för brottstypen ”bedrägeri med hjälp av internet” i region Väst 2017.
- År 2017 handlades två ärenden med många brott gällande dataintrång i region Syd. Ärendena genererade många personupplklarade brott och många utredda brott med andra typer av beslut (ej förundersökningsbegränsade brott). Ärendena påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men ett av ärendena hade en minskande effekt på person- och lagföringsprocenten för brottstypen ”dataintrång” i region Syd 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många bedrägeribrott gällande automatmissbruk i region Syd som genererade många utredda brott (ej personupplklarade eller förundersökningsbegränsade brott). Ärendet påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för brottstypen ”automatmissbruk” i region Syd 2017.
- År 2017 handlades två ärenden med många brott gällande övrigt bedrägeri i region Syd, varav det första genererade många personupplklarade brott och det andra många utredda brott med andra typer av beslut (ej förundersökningsbegränsade brott). Ärendena påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men det första hade en ökande effekt och det andra en minskande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för brottstypen ”övrigt bedrägeri” i region Syd 2017.

- År 2017 handlades ett ärende med många barnpornografibrott som genererade många personupplärade brott och många direktavskrivna brott (ej förundersökningsbegränsade brott). Ärendet hade en ökande effekt på person- och lagföringsprocenten för brott mot allmän ordning (hela 16 kap. BrB), både i hela landet och i region Syd 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande djurplågeri i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för brott mot allmän ordning (hela 16 kap. BrB), både i hela landet och i region Syd 2017.
- År 2017 handlades tre ärenden med många bidragsbrott i region Syd, som genererade många personupplärade brott. Ärendena påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men ett av ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Syd 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många smugglingsbrott i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på person- och lagföringsprocenten på hela Lag om straff för smuggling, både i hela landet och i region Syd 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många skattebrott i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendet påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på person- och lagföringsprocenten för hela Skattebrottslagen i region Syd 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många bedrägeribrott gällande automatsmissbruk i region Bergslagen som genererade många utredda brott (ej personupplärade eller förundersökningsbegränsade brott). Ärendet påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men hade en minskande effekt på person- och lagföringsprocenten för brottstypen ”automatmissbruk” i region Bergslagen 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande överlåtelse av narkotika i region Bergslagen som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på brottstypen ”överlåtelse av narkotika” i hela landet och i region Bergslagen 2017.
- År 2017 handlades två ärenden med många bidragsbrott i region Bergslagen. Ett av ärendena genererade många personupplärade brott och det andra många direktavskrivna brott (ej förundersökningsbegränsade brott). Ärendena påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet. Däremot hade det första ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten och det andra en minskande effekt på personuppläringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Bergslagen 2017.

- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande olovlig försäljning av alkohol, olovligt innehav av alkoholdrycker i region Bergslagen som genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela alkohollagen i hela landet 2017.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande automatmissbruk i region Bergslagen. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på personupplklaringsprocenten för automatmissbruk i hela landet. Ärendet hade även en ökande effekt på personupplklaringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Bergslagen 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande överträdelse av kontaktförbud i region Bergslagen. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för överträdelse av kontaktförbud i hela landet och i region Bergslagen. Ärendet hade även en ökande effekt på personupplklaringsprocenten för samtliga brott i region Bergslagen 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande övrigt bedrägeri i region Bergslagen. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet 2016. Däremot hade ärendet en ökande effekt på personupplklaringsprocenten för samtliga brott i region Bergslagen samt för lagförings- och personupplklaringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Bergslagen 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande våldtäkt i region Väst. Ärendet genererade många direktavskrivna brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärenden en minskande effekt på lagföringsprocenten för våldtäkt i region Väst 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande bland annat övrigt bedrägeri i region Öst. Ärendet genererade många brott som kategoriseras som övriga utredda brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärendet en minskande effekt på lagföringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Öst 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Öst. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för trolöshet mot huvudman i hela landet. Ärendet hade även en ökande effekt på lagföringsprocenten för samtliga brott i region Öst samt på

lagförings- och personupplklaringsprocenten för trolöshet mot huvudman och för 10 kap. Förskingring och annan trolöshet i region Öst 2016.

- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande bland annat övrigt bedrägeri i region Stockholm. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärendet en ökande effekt på lagföringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Stockholm 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande övrigt bedrägeri och penningtvättsbrott i region syd. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för övrigt bedrägeri och penningtvättsbrott i hela landet samt i region Syd 2016. Ärendet hade även en ökande effekt på lagföringsprocenten för samtliga brott och bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Syd 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande sexualbrott (6 kap. BrB) i region Väst. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för sexualbrott i hela landet samt i region Väst 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande bidragsbrott mot Försäkringskassan i region Nord. Ärendet genererade många brott som kategoriseras som övriga utredda brott. Ärendet hade en minskande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för bidragsbrott mot Försäkringskassan i hela landet och i region Nord 2016. Ärendet hade även en minskande effekt på lagföringsprocenten för samtliga brott i region Nord 2016.
- År 2015 handlades ett fåtal ärenden med många brott gällande dataintrång. Samtliga brott personupplklarades och påverkade både lagförings- och personupplklaringsprocenten för dataintrång, samt för kapitel 4 i brottsbalken, i de handläggande regionerna (Väst, Syd och Nord). Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för dataintrång.
- År 2015 handlades ett enskilt ärende med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Stockholm. Samtliga brott direktavskrevs och påverkade personupplklaringsprocenten för trolöshet mot huvud man i den handläggande regionen. Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för trolöshet mot huvudman.
- År 2015 handlades ett fåtal ärenden med många brott gällande överlåtelse. Ärendena genererade olika typer av beslut och påverkade både lagförings- och personupplklaringsprocenten för överlåtelse i de handläggande regionerna (Stockholm och Väst). Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för överlåtelse.

- År 2015 handlades ett fåtal ärenden med många brott gällande förskingring. Brotten genererade olika typer av beslut. Ärendena påverkade både lagförings- och personupplklaringsprocenten för förskingring, samt för kapitel 10 i brottsbalken, i de handläggande regionerna (Öst, Syd och Mitt). Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för förskingring och för kapitel 10 i brottsbalken.
- År 2015 handlades ett enskilt ärende i region Syd gällande häleri. Brotten utreddes men personupplklarades inte. Ärendet påverkade både lagförings- och personupplklaringsprocenten för häleri i den handläggande regionen. Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för häleri.
- År 2015 handlades ett enskilt ärende i region Syd gällande kontaktförbud. Samtliga brott personupplklarades och påverkade både lagförings- och personupplklaringsprocenten i den handläggande regionen. Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för kontaktförbud.
- År 2014 anmäldes och handlades ett ärende med cirka 300 brott avseende våldtäkt i Skåne län. I samtliga fall har handläggningen lett till att åtal har väckts, vilket påverkade både antalet personupplklarade brott och personupplklaringsprocenten i Skåne län 2014 och utvecklingen i Region Syd 2015, där nivåerna var betydligt högre 2014 än 2015. Ärendet påverkade även resultatet för hela landet gällande våldtäkt.
- År 2014 anmäldes och handlades ett ärende med många sexualbrott (sexuellt övergrepp, utnyttjande av barn för sexuell posering och sexuellt ofredande) samt barnpornografibrott i Gotlands län. I de flesta fall har handläggningen lett till att åtal har väckts, vilket påverkat utvecklingen mellan 2014 och 2015 för både personupplklarade brott och personupplklaringsprocenten i region Stockholm samt för hela landet.
- År 2013 anmäldes ett ärende med många ofredandebrott i Jönköpings län. Åtminstone cirka hälften av brotten klarades upp på tekniskt vis samma år.

Tekniska och juridiska förändringar

Statistiken över handlagda brott, tidigare upplklarade brott, påverkas i stort sett av samma förändringar som statistiken över anmälda brott, till exempel ny insamlingsteknik eller nya redovisningssätt. Även enskilda händelser kan tillfälligt påverka statistiken under vissa år. Dessa förändringar är viktiga att känna till vid jämförelser av de handlagda brotten över tid. Det finns även andra faktorer som påverkar jämförbarheten och tolkningen av statistiken. De viktigaste förändringarna redovisas nedan. För mer information, kontakta Brås enhet för rättsstatistik.

Nedan följer en sammanställning av olika systemtekniska och lagstiftningsmässiga förändringar sedan 2007, som i olika utsträckning kan ha påverkat statistiken över handlagda brott och personupplklarade brott i statistiken över upplklarade brott.

Dessa förändringar bör beaktas vid tolkning av statistiken. De är redovisade i omvänd kronologisk ordning, med de senaste förändringarna först. Styckena är skrivna så att de kan läsas separat. Den som är intresserad av ett specifikt år kan alltså gå direkt till det relevanta stycket.

- I samband med produktionen av den slutliga statistiken 2017 identifierades ett tekniskt fel som bedömdes ha påverkan på tidigare publicerad statistik över handlagda brott för åren 2014--2016. Felet har åtgärdats och ny, korrigerad statistik över handlagda brott avseende de aktuella åren har publicerats i samband med publiceringen av 2017 års statistik. I sak innebär felet att statistiken över handlagda brott har varit behäftad med ett bortfall. Totalt sett handlar det om ett mycket litet bortfall, mindre än 0,5 % av samtliga handlagda brott, och överlag bedöms det inte ha påverkat den redovisade utvecklingen av handlagda brott över tid. Bortfallet kan dock ha en något större betydelse sett till vissa enskilda brotts- och beslutstyper. För att ge möjlighet att bedöma hur det har påverkat statistiken har Brå därför tagit fram en särskild rapport som beskriver bortfallets storlek och karaktär och påverkan på statistiken avseende olika brotts- och beslutstyper. I denna redovisas skillnader mellan tidigare publicerad och nu korrigerad statistik för samtliga år, se *Korrigerad av statistik 2013-2016* (www.bra.se/korrigerad).
- Den 1 januari 2015 bildades Polismyndigheten, som ersatte de tidigare 21 länsmyndigheterna. Den nya Polismyndigheten är indelad i sju polisregioner.
- År 2014 genomgick statistiken en omfattande revidering, se bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

I samband med revideringen ändrades även definitionerna av regionstillhörighet och brottstyp. Det innebär att regionstillhörighet alltid bestäms av den organisatoriska enhet som registrerat det beslut som avslutar handläggningen av brottet, och brottstyp bestäms av den brottskod som är registrerad på brottet vid tidpunkt för beslutet.

I den tidigare statistiken över uppkädda brott avgjordes regionstillhörighet och brottstyp på motsvarande sätt, endast om brottsmisstanke inte fanns. Om brottsmisstanke fanns bestämdes regionstillhörighet och brottstyp i stället av den organisatoriska enhet som registrerat det första beslutet på brottsmisstanken, samt den brottskod som vid den tidpunkten var registrerad på brottet.

Förändringen innebär en enhetlig bestämning av region och brottstyp. Tidigare tillskrevs handlagda brott med misstänkt person den initialt registrerande regionen, trots att brottet sedan flyttats och handlagts i en annan region. Förändringen innebär att statistiken över handlagda brott är sammanvärdbarhet med statistiken över handlagda brottsmisstankar.

- I juni 2014 påbörjades avvecklingen av polisens ärendehanteringssystem Pust, och systemet stängdes helt för nyregistrering av brott den 3 juni 2014. Efter stängningen ska alla nya brott registreras och hanteras i ärendehanteringssystemet RAR. En generell rekommendation är att iaktta en viss försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Pust under åren 2013–2014, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt sjöfylleri) samt trafikbrott som rattfylleribrott och olovlig körning.
- Den första januari 2013 fick polisen befogenhet att besluta om förundersökningsbegränsning, inom ramen för sitt förundersökningsledarskap. Detta hade tidigare enbart varit förbehållet åklagarna. Det främsta syftet med förundersökningsbegränsning är att skapa utrymme för att tillgängliga utredningsresurser ska kunna användas på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt. En förväntad effekt av förändringarna är att fler brott avslutas med förundersökningsbegränsning i stället för med lagföringsbeslut. Och eftersom beslut om lagföring räknas som personuppklarande, medan beslut om förundersökningsbegränsning inte gör det, förväntas effekten bli en minskning av såväl personuppklarade brott som personuppklaringsprocenten. På grund av den huvudbeslutsprincip som tillämpas i statistiken kan en ökad användning av förundersökningsbegränsning framför allt inverka på redovisningen av lagföringsbeslut (om att väcka åtal och utfärda strafföreläggande) och leda till lägre nivåer för dessa. En viss försiktighet bör därmed iakttas vid tolkning av statistiken.
- Under februari 2013 driftsatte polisen ett nytt ärendehanteringssystem (Siebel-Pust) som ersatte polisens tidigare ärendehanteringssystem Pust. Det nya ärendehanteringssystemet hade vid driftsättningen brister, vilket inneburit att det använts i begränsad omfattning av polismyndigheterna. Brå har samarbetat med polisen och Åklagarmyndigheten för att omhänderta och avhjälpa bristerna i systemet. Det större systemskifte som införandet av Pust utgör kan ge effekter som inledningsvis är svåra att överblicka. Det kan bland annat handla om tekniska faktorer, inläring hos användarna och förändrade arbetssätt. Bristerna bedöms i nuläget endast ha en mindre inverkan på statistiken totalt sett. En generell rekommendation är dock att iaktta en ökad försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanteras i Siebel-Pust, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt sjöfylleri) samt trafikbrott, såsom rattfylleribrott och olovlig körning. Övriga brottstyper hanteras fortfarande i en RIF-anpassad version av ärendehanteringssystemet RAR (se nedan).
- I och med driftsättningarna av Siebel-Pust samt den RIF-anpassade versionen av ärendehanteringssystemet RAR infördes under våren 2013 unika identiteter

på brott och brottsmisstankar. Unika identiteter gör det möjligt att följa exempelvis ett brott genom rättskedjan. Identiteterna infördes som en del av utvecklingen inom samordningen för Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF), har lett till att en mer exakt beräkning kan göras av antalet personuppklarade brott i statistiken. Analyser visar dock att införandet av unika identiteter inte ger några större skillnader i resultatet, jämfört med det tidigare och mindre exakta tillvägagångssättet att räkna personuppklarade brott.

- Under 2012 genomförde Åklagarmyndigheten och polisen anpassningar av sina ärendehanteringssystem, för att uppfylla de krav på informationsutbyte, som myndigheterna i rättsväsendet beslutat om inom samordningen för Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Åklagarmyndigheten driftsätte sitt anpassade system i december, medan polisen successivt införde förändringarna i de 21 polismyndigheterna under perioden september till december. Förändringarna innebär bland annat förbättrade möjligheter att spåra hanteringen av enskilda brott och brottsmisstankar hos Åklagarmyndigheten och polisen. En annan förändring är att grundinformation som anges i registreringen av brott och misstänkta personer har standardiserats. I och med förändringarna bör en viss försiktighet iakttas när statistiken tolkas.
- År 2010 gjordes anpassningar i Brås statistikdatabas till följd av Åklagarmyndighetens införande av ett nytt ärendehanteringssystem (Cåbra); se nedanstående punkter. Syftet med anpassningarna var att förbättra tillförlitligheten i antalsräkningen av anmälda brott som registrerats hos Åklagarmyndigheten eller Ekobrottsmyndigheten. I Cåbra har en unik brottsidentitet (BID) införts som ger bättre möjligheter att identifiera och följa upp enskilda brott. Det gäller till exempel brott som av administrativa skäl flyttas mellan olika ärenden eller åklagarkammare. Inverkan på statistiken över personuppklarade brott totalt sett är marginell, men märkbar för statistiken över uppklarade borgenärs- och skattebrott där det finns en misstänkt person. År 2008 tillkom cirka 16 procent fler personuppklarade skattebrott och 2 procent fler personuppklarade borgenärsbrott som en effekt av anpassningen. För 2009 var motsvarande värden 25 respektive 6 procent. Jämförelser av uppklarade skattebrott åren 2007–2010 är därför inte relevanta, och man bör även vara försiktig när det gäller jämförelser av borgenärsbrott under dessa år. För mer information, kontakta Brås enhet för rättsstatistik.
- I samband med införandet av Åklagarmyndighetens nya ärendehanteringssystem (Cåbra) under andra halvåret 2007, gjorde Ekobrottsmyndigheten justeringar av reglerna för antalsräkning och registrering av de anmälda brotten. I enlighet med anvisningarna i *Kodning av brott*, som finns publicerad på www.bra.se, övergick Ekobrottsmyndigheten till en mer extensiv antalsräkning, som innebär att användare nu registrerar ett brott för varje deklaration eller räkenskapsår. I tidigare praxis registrerades

endast ett brott, oavsett antal deklARATIONER och utan hänsyn till hur många räkenskapsår som omfattades. Förändringen genomfördes under 2008. Även personupplklaringsprocenten för dessa brott påverkades av förändringen, eftersom antalet anmälda brott ingår i beräkningen av detta mått. Samtidigt som antalet upplklarade brott har ökat något har antalet redovisade anmälda brott ökat betydligt sedan 2007. Detta ger en lägre upplklaringsprocent. För utförligare information, se avsnittet *Statistikens innehåll*, i *Kriminalstatistik 2009* (Brå, rapport 2010:15).

- Under 2007 införde Åklagarmyndigheten ett nytt ärendehanteringssystem (Cåbra) som ersatte tidigare system (Brådis och Envis). Systemomläggningen påbörjades i februari 2007 och skedde successivt i olika åklagarkammare fram till juni 2007. Förbättringen i statistiken över anmälda brott till följd av systemomläggningen berör brott som vanligtvis anmäls direkt till åklagaren, såsom skattebrott, miljöbrott och borgenärsbrott (11 kap. BrB). Ändringen innebär att även information om brott som saknar en misstänkt person levereras till Brå. Samtliga anmälda brott i dessa kategorier ingår därmed i statistiken från och med 2007. Tidigare år redovisades endast anmälda brott där det fanns en skäligen misstänkt person. Detta har medfört att det från och med 2007 redovisas betydligt fler anmälda skattebrott, miljöbrott och borgenärsbrott än tidigare år. Även personupplklaringsprocenten för dessa brott påverkas av förändringen. Effekten blir att upplklaringsprocenten för 2007 blir lägre än tidigare år på grund av att fler anmälningar räknas med i statistiken. För utförligare information, se avsnittet *Statistikens innehåll*, i *Kriminalstatistik 2009* (Brå, rapport 2010:15).

Bilaga

Revideringen inför redovisningsåret 2014

Från och med redovisningsåret 2014 redovisas statistik över handlagda brott. Den nya statistiken är en revidering av statistiken över uppklarade brott och ersatte denna. Revideringen utgjorde ett led i Brås övergripande arbete med att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i kriminalstatistiken, och har genomförts i syfte att öka kvaliteten i statistiken över uppklarade brott.

Ändamålet med statistiken över handlagda brott är att ge en översiktlig bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott, som kan utgöra underlag till uppföljning av verksamheternas resultat. Detta ändamål är oförändrat jämfört med tidigare uppläringsstatistik. Det främsta syftet med revideringen har varit att höja statistikens relevans och förbättra tillförlitligheten i statistikens indelningar och mått. Målsättningen är att revideringen ska leda till en ökad användbarhet, och till en förbättrad jämförbarhet med de andra produkterna inom brottsstatistiken.

Behovet av en förbättrad brottsstatistik har framförts på olika sätt från statistikens centrala användare, bland annat i den målgruppsanalys som Brå genomförde 2012, med syftet att förtydliga kriminalstatistikens ändamål och identifiera viktiga utvecklingsområden (*Målgruppsanpassning av kriminalstatistiken*, Brå, 2013). I analysen uttryckte Brås målgrupper behovet av ökat verksamhetsfokus i kriminalstatistiken, så att den i högre grad skulle kunna användas för uppföljning av rättsväsendets verksamheter. Detta har Brå tagit fasta på i revideringen, och de införda förändringarna i statistikens innehåll och uppbyggnad innebär ett ökat verksamhetsperspektiv.

Men revideringen har också varit nödvändig mot bakgrund av de kvalitetsbrister som kunnat identifieras i den tidigare uppläringsstatistiken. I fördjupade kvalitetsstudier har Brå kommit fram till att indelningsgrunderna i uppläringsstatistiken inte var meningsfulla och därför behövde förändras (*Användningen av Polisens besluts-koder - En kvalitetsstudie inom kriminalstatistiken*, Brå, 2013).

Revideringen har möjliggjorts av det pågående arbetet inom Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). I och med detta använder polisen sedan 2013 ett nytt system för utrednings- och lagföringsbesluts-koder, vilket ger Brå ny information om de beslut som fattas i verksamheten, och även andra förbättringar har genomförts. Det är således först på senare år som förutsättningarna funnits för de nu genomförda förbättringarna.

Jämförelse över tid

Som framgår ovan innebär den nya statistiken en utökning av målpopulationen och en del förbättringar i indelningar och mått. Samtidigt innebär revideringen att redovisningen av uppklarade brott och teknisk uppklarade brott upphörde, liksom redovisningen av vissa detaljerade beslutstyper. De viktigaste och mest använda uppgifterna i den tidigare statistiken var redovisningen av personuppklarade brott och personupklaringsprocenten. Dessa redovisas i statistiken över handlagda brott, men med vissa justeringar.

Jämförelser mellan statistiken över handlagda brott och uppklarade brott

Revideringen av statistiken över handlagda brott innebär att nya indelningar och kategoriseringar av brotten infördes, till exempel brott där utredning bedrivits eller brott som förundersökningsbegränsats. Även nya mått redovisas. Samtliga uppgifter redovisades för första gången 2014. Utvecklingen över en längre tid kommer att kunna studeras först efter några år, i takt med att tidsserier för de nya indelningarna och måtten i statistiken byggs upp.

Samtidigt innebär revideringen att redovisningen av vissa objekt i den tidigare statistiken upphörde. Det gäller redovisningen av antalet uppklarade brott respektive antalet tekniskt uppklarade brott, liksom redovisningen av måtten upklaringsprocent respektive teknisk upklaringsprocent. Dessa kategorier har visat sig vara behäftade med bristande kvalitet, och en fortsatt redovisning har inte bedömts vara meningsfull.

Tabell 1. Skillnader mellan statistiken över handlagda brott och över uppklarade brott.

	Handlagda brott (2014–)	Uppklarade brott (1950–2013)
Population	Samtliga anmälda brott där polis, åklagare eller annan utredande myndighet har fattat ett beslut under året.	Ett urval av anmälda brott där polis, åklagare eller annan utredande myndighet har fattat ett beslut under året.
Övergripande indelningar av brott	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utredda brott/direktavskrivna brott 2. Brott med misstänkt person/ brott utan misstänkt person 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekniskt uppklarade brott/ personuppklarade brott 2. Brott med misstänkt person/ Brott utan misstänkt person
Kategorier av brott efter beslutstyp*	<ul style="list-style-type: none"> • Personuppklarade brott <ul style="list-style-type: none"> - Åtal väckt - Strafföreläggande utfärdat - Åtalsunderlåtelse meddelad • Förundersökningsbegränsade brott <ul style="list-style-type: none"> - Direktavskrivna - Utredda • Övriga beslutade brott <ul style="list-style-type: none"> - Direktavskrivna - Utredda 	<ul style="list-style-type: none"> • Personuppklarade beslut <ul style="list-style-type: none"> - Åtal väckt - Strafföreläggande utfärdat - Åtalsunderlåtelse meddelad • RB 23:4a 1 st. 1 p. • RB 23:4a 1 st. 2 p. • RB 23:4a 2 st. • Brott kan ej styrkas • Gärningen ej brott • Misstänkt yngre än 15 år • Angivelse saknas/återkallad • Brott preskriberat • Rapporteftergift • Misstänkt avliden • Uppklarat bötesbrott
Statistiska mått	<ol style="list-style-type: none"> 1. Personuppklaringsprocent: Personuppklarade brott i procent av handlagda brott. 2. Lagföringsprocent: Personuppklarade brott i procent av utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Personuppklaringsprocent: Personuppklarade brott i procent av anmälda brott.

*Den detaljerade indelningen efter vissa enskilda beslutstyper, som redovisades i den tidigare statistiken över uppklarade brott, har inte bedömts hålla tillräcklig kvalitet. Motsvarande redovisning görs därför inte i den nya statistiken över handlagda brott. Beslut som fattats enligt 23 kap. 4a § i rättegångsbalken redovisas dock sammantaget i en kategori benämnd förundersökningsbegränsade brott i den nya statistiken, medan övriga typer av beslut (kursiverade) redovisas under kategorin övriga beslutade brott.

För kategorin personuppklarade brott och måttet personuppklaringsprocent, som utgör centrala uppgifter i uppklaringsstatistiken, fortsätter redovisningen även i den nya statistiken. I statistiken över handlagda brott har definitionerna dock förändrats, såväl av personuppklarade brott som av personuppklaringsprocent. De justerade definitionerna påverkar statistiken endast i liten utsträckning generellt sett, men kan ha en större inverkan på enskilda brott eller beslut. Inverkan är också generellt större på antalet personuppklarade brott än på personuppklaringsprocenten.

Definitionsförändringarna inverkar på möjligheten att jämföra nivåerna i statistiken över handlagda brott för 2017 med en längre tidsperiod. Det gäller främst utvecklingen av de personupplklarade brotten, men även i viss mån personupplklaringsprocenten. För att ändå kunna göra adekvata jämförelser redovisar Brå, under en övergångsperiod, uppgifter enligt både den tidigare och den nya definitionen, totalt såväl som indelat efter brotts- och beslutstyper. Den parallella redovisningen kommer att göras fram till dess att tillräckligt många mätpunkter tagits fram för att kunna göra uppföljningar över tid enligt de nya definitionerna.

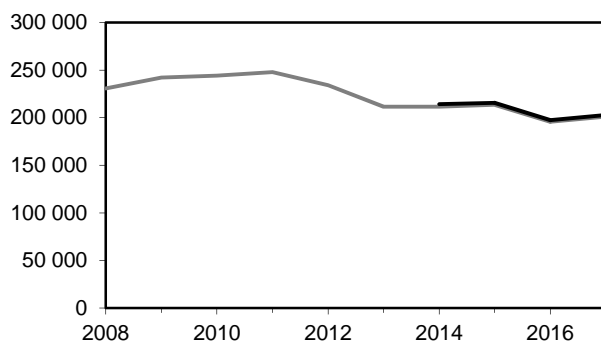
I kommande avsnitt beskrivs den inverkan som definitionsförändringarna från 2014 haft på såväl antalet personupplklarade brott som på personupplklaringsprocenten under 2017. Skillnaderna i resultat redovisas enligt bägge definitionerna för totalt antal brott, för olika typer av brott och för olika beslutstyper.

Skillnad mellan definitionerna av personupplklarade brott

Definitionen av antalet personupplklarade brott har justerats i statistiken över handlagda brott (se ovan), vilket medför en nivåhöjning jämfört med antalet i statistiken över upplklarade brott. Det är därför inte lämpligt att jämföra nivåerna mellan de personupplklarade handlagda brotten 2017 (ny definition) och de personupplklarade anmälda brotten till och med 2013 (tidigare definition).

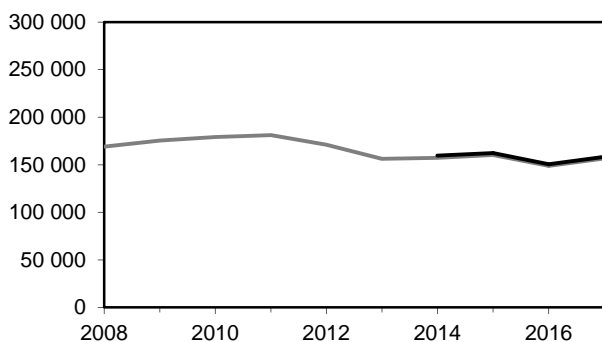
Nivåskillnaden hänger samman med att den tidigare definitionen utgick från ett inflöde av anmälda brott, medan den nya definitionen utgår från ett utflöde av beslutade anmälda brott. Ett anmält brott kan leda till flera beslut, om det finns flera misstänkta personer kopplade till brottet. Antalet personupplklarade beslut räknades endast en gång per brott i den tidigare statistiken, oavsett hur många personupplklarande beslut som fattats för brottet under året. I statistiken över handlagda brott kan flera beslut räknas i statistiken för ett och samma brott, om besluten har fattats under olika redovisningsperioder. Fortfarande redovisas endast ett brott per beslut och redovisningsperiod (kalenderår). I jämförelse med tidigare statistik leder dock den nya definitionen till en nivåhöjning, eftersom definitionen omfattar beslut om brott som är anmälda och beslutade, och således redovisade i statistiken ett tidigare redovisningsår.

För 2017 ger definitionsförändringen en skillnad på 1 680 fler brott, eller 0,8 procent fler, när man jämför de personupplklarade handlagda brotten (ny definition) med de personupplklarade anmälda brotten (tidigare definition).

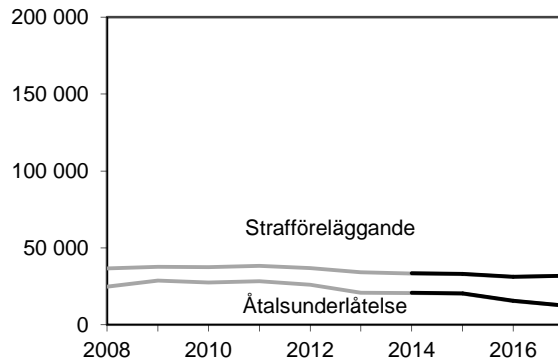
Figur 1. Antalet handlagda personuppkarade brott åren 2014–2017 (svart linje) samt antalet anmälda personuppkarade brott åren 2008–2017 (grå linje).

Nivåhöjningen påverkas främst av ett ökat antal brott med beslut om åtal, medan brott med beslut om att utfärda strafföreläggande respektive meddela åtalsunderlåtelse inte ökar lika mycket i antal. Skillnaden i antal mellan handlagda respektive anmälda brott med beslut om åtal 2017 uppgick till 1 570 brott, eller 1,0 procent (se figur 2). Att det är just åtalsbesluten som ökar förklaras av att de rangordnas högst i valet av beslut som redovisas. Men också av att tiden från anmälan till beslut generellt sett är längre för åtalsbeslut än för andra typer av beslut, vilket gör att åtalsbesluten i högre grad än andra beslut kan ha fattats ett senare år än då brottet anmäldes.

Figur 2. Antalet handlagda åtalsbeslut 2014–2017 (svart linje) samt antalet anmälda åtalsbeslut 2008–2017 (grå linje).

Antalet beslut om att utfärda strafföreläggande respektive om att meddela åtalsunderlåtelse skiljer sig åt mellan den nya och den tidigare definitionen 2017, men inte i lika stor utsträckning som åtalsbesluten. Skillnaden i antalet meddelade åtalsunderlåtelser mellan den nya och tidigare definitionen uppgick till 69 (+0,5 %). Skillnaden i antalet utfärdade strafförelägganden var 48 brott (+0,2 %), se figur 3.

Figur 3. Antalet handlagda strafförelägganden och åtalsunderlåtelse 2014–2017 (svart linje) samt antalet anmälda beslut om strafföreläggande och åtalsunderlåtelse 2008–2017 (grå linje).

Skillnaden mellan de anmälda personuppklarade brotten och de handlagda personuppklarade brotten varierar för olika brottskategorier (se tabell 2). I antal var skillnaderna störst för stöldbrott, bedrägeribrott och narkotikabrott, som är volymmässigt stora kategorier (en skillnad på som mest +327 brott), och den andelsmässigt största skillnaden ses för bedrägeribrott (en skillnad på +2,2 %).

Sammanfattningsvis kan det konstateras att skillnaderna är förhållandevis små för de redovisade brottskategorierna, men att det för enskilda brottstyper, som inte särredovisas här, kan finnas större skillnader i både antal och andel.

Tabell 2. Antalet personuppluarade handlagda brott samt antalet personuppluarade anmaldade brott 2017 samt skillnad mellan definitionerna i antal och procent. Redovisning sker efter brottstyp.

Brottstyp	Personuppluarade handlagda brott 2017 (ny definition)	Personuppluarade anmaldade brott 2017 (tidigare definition)	Skillnad mellan de två definitionerna	
	Antal	Antal	Antal	Procent
Samtliga brott	202 851	201 169	1 682	+0,8
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	24 093	23 956	137	+0,6
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	10 326	10 249	77	+0,8
Misshandel	9 851	9 792	59	+0,6
Olaga hot	4 900	4 874	26	+0,5
Ofredande	1 754	1 746	8	+0,5
Sexualbrott (6 kap. BrB)	3 543	3 535	8	+0,2
Våldtäkt	811	806	5	+0,6
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	27 931	27 624	307	+1,1
Biltillgrepp	539	523	16	+3,1
Stöld ur och från motorfordon	531	521	10	+1,9
Bostadsinbrott	651	639	12	+1,9
Butiksstöld	20 086	19 980	106	+0,5
Rån	859	838	21	+2,5
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	13 032	12 757	275	+2,2
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	3 561	3 521	40	+1,1
Trafikbrott	42 032	41 993	39	+0,1
Rattfylleri under påverkan av alkohol (inkl. narkotika)	9 027	9 028	-1	-0,0
Rattfylleri under påverkan av enbart narkotika	7 595	7 575	20	+0,3
Narkotikabrott	49 774	49 447	327	+0,7

Nivåhöjningen innebär att det inte är lämpligt att jämföra antalet personuppluarade brott i statistiken för 2017 med en längre tidsperiod bakåt i tiden, eftersom det ger en missvisande bild av utvecklingen. Det gäller särskilt utvecklingen av åtalsbeslut. Som framgår i tabell 3 ger jämförelser av antalet

åtalsbeslut mellan 2008 och 2017 olika resultat beroende på om man utgår från den tidigare eller den nya definitionen. Jämförelser som bygger på den tidigare definitionen är emellertid det som ger en korrekt bild av utvecklingen.

Sett till antalet utfärdade strafförelägganden och meddelade åtalsunderlåtelse är definitionsförändringens inverkan mindre.

Sammantaget bör dock försiktighet iaktas vid jämförelser av antalet personuppluarade brott i statistiken över handlagda brott 2017, med motsvarande uppgift i statistiken över uppluarade brott t.o.m. 2013.

Tabell 3. Antalet personuppluarade handlagda brott 2017 och antalet personuppluarade anmälda brott 2017 efter typ av beslut, samt förändring jämfört med 2008.

Beslutstyp	Person- uppluarade handlagda brott 2017	Person- uppluarade anmälda brott 2017	Person- uppluarade anmälda brott 2008	Personuppluarade handlagda brott 2017 jämfört med 2008		Personuppluarade anmälda brott 2017 jämfört med 2008	
	Antal	Antal	Antal	Antal	procent	Antal	Procent
Åtal	158 254	156 689	169 014	-10 760	-6,4	-12 325	-7,3
Strafföre- läggande	31 943	31 895	36 815	-4 872	-13,2	-4 920	-13,4
Åtalsunder- låtelse	12 654	12 585	24 797	-12 143	-49,0	-12 212	-49,2

Definitionsförändringen har även en ökande effekt på resultatet när man jämför antalet personuppluarade brott mellan 2008 och 2017 för olika brottskategorier och brottstyper. Överlag innebär den förändrade definitionen att ökningarna överskattas, medan minskningar underskattas (se tabell 4). I de flesta fall går dock resultaten av utvecklingen i samma riktning, oavsett vilken definition som används i jämförelsen. För samtliga personuppluarade brott ger definitionsförändringen en skillnad på 0,7 procentenheter när man jämför med 2008, medan skillnaden bland de redovisade brottstyperna varierar mellan 0,0 och 2,3 procentenheter. Störst skillnad mellan de olika definitionerna vid en jämförelse med 2008 är för bedrägeribrott.

Tabell 4. Antalet personupplagade handlagda brott 2017 och antalet personupplagade anmälda brott 2017, efter brottstyper. Samt förändring jämfört med 2008.

Brottstyp	Person- upplagade handlagda brott 2017	Person- upplagade anmälda brott 2017	Person- upplagade anmälda brott 2008	Handlagda person- upplagade brott 2017 jämfört med 2008		Anmälda person- upplagade brott 2017 jämfört med 2008	
	Antal	Antal	Antal	Antal	Procent	Antal	Procent
Samtliga brott	202 851	201 169	230 626	-27 775	-12,0	-29 457	-12,8
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	24 093	23 956	31 003	-6 910	-22,3	-7 047	-22,7
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	10 326	10 249	15 986	-5 660	-35,4	-5 737	-35,9
Misshandling	9 851	9 792	15 462	-5 611	-36,3	-5 670	-36,7
Olaga hot	4 900	4 874	6 711	-1 811	-27,0	-1 837	-27,4
Ofredande	1 754	1 746	2 228	-474	-21,3	-482	-21,6
Sexualbrott (6 kap. BrB)	3 543	3 535	3 121	+422	+13,5	414	13,3
Våldtäkt	811	806	1 517	-706	-46,5	-711	-46,9
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	27 931	27 624	41 350	-13 419	-32,5	-13 726	-33,2
Biltillgrepp	539	523	1 735	-1 196	-68,9	-1 212	-69,9
Stöld ur och från motordrivet fordon	531	521	1 389	-858	-61,8	-868	-62,5
Bostadsinbrott	651	639	793	-142	-17,9	-154	-19,4
Butiksstöld	20 086	19 980	27 828	-7 742	-27,8	-7 848	-28,2
Rån	859	838	1 239	-380	-30,7	-401	-32,4
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	13 032	12 757	12 218	+814	+6,7	+539	+4,4
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	3 561	3 521	7 945	-4 384	-55,2	-4 424	-55,7
Trafikbrott	42 032	41 993	53 807	-11 775	-21,9	-11 814	-22,0
Rattfylleri under påverkan av alkohol (inkl. narkotika)	9 027	9 028	14 641	-5 614	-38,3	-5 613	-38,3
Rattfylleri under påverkan av enbart narkotika	7 595	7 575	7 405	+190	+2,6	+170	+2,3
Narkotikabrott	49 774	49 447	45 006	+4 768	+10,6	+4 441	+9,9

Uppgifter som här inte redovisas över antalet personupplagade brott 2017 (enligt den tidigare definitionen) kan beställas från Brås enhet för rättsstatistik.

Skillnad mellan definitionerna av personupplklaringsprocenten

Även måttet personupplklaringsprocent har justerats från och med 2014 års statistik över handlagda brott. Måttet redovisar andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda brott under ett år. Det är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, med den skillnaden att det från och med 2014 beräknas på samtliga handlagda brott, i stället för på samtliga anmälda brott.

En fördel med definitionsförändringen är att nämnaren och täljaren i kvoten utgår från samma population, vilket rent statistiskt är mer korrekt. Måttet blir därmed också mindre känsligt för kraftiga upp- och nedgångar i antalet anmälda och personupplklarade brott till följd av stora ärenden. Tidigare kunde anmälda respektive personupplklarade brott i sådana ärenden infalla på olika sidor om ett årsskifte, vilket genererade stora svängningar i personupplklaringsprocenten. Fortfarande kan stora ärenden ha effekt på personupplklaringsprocenten, men då beror det på att de många besluten i ärendet är övervägande av en viss typ och därför snedvrider resultatet.

Definitionsförändringen har sammantaget en marginell inverkan på resultatet för personupplklaringsprocenten, och är således mindre än för de personupplklarade brotten. För samtliga brott ger definitionsförändringen en skillnad på 0,1 procentenheter 2017.

I tabell 5 nedan redovisas en jämförelse mellan resultaten avseende 2017, för den nya definitionen av personupplklaringsprocenten (andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda brott) respektive den tidigare definitionen av personupplklaringsprocenten (andelen personupplklarade brott av samtliga anmälda brott) – dels totalt, dels för ett urval brottskategorier.

Tabell 5. Personupplklaringsprocenten beräknad med samtliga handlagda brott 2017 respektive samtliga anmälda brott 2017 efter brottstyp, samt skillnad mellan definitionerna i procentenheter.

Brottstyp	Personupplklarings- procent av samtliga handlagda brott 2017	Personupplklarings- procent av samtliga anmälda brott 2017	Skillnad mellan definitionerna
	Procent	Procent	Procentenheter
Samtliga brott	13,3	13,3	+0,1
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	8,2	8,3	±0,0
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	11,1	11,2	-0,1
Misshandel	11,5	11,6	-0,1
Olaga hot	9,1	9,1	-0,1
Ofredande	3,2	3,3	-0,1
Sexualbrott (6 kap. BrB)	16,2	16,1	+0,2
Våldtäkt	10,7	10,9	-0,2
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	5,7	5,7	±0,0
Biltillgrepp	4,5	4,3	+0,2
Stöld ur och från motorfordon	1,0	1,0	±0,0
Bostadsinbrott	2,8	2,8	±0,0
Butiksstöld	43,5	43,8	-0,3
Rån	10,1	9,7	+0,4
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	6,1	6,1	±0,0
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	2,0	1,9	±0,0
Trafikbrott	46,9	46,7	+0,2
Rattfylleri under påverkan av alkohol (inklusive narkotika)	77,2	76,7	+0,5
Rattfylleri under påverkan av enbart narkotika	55,7	54,9	+0,8
Narkotikabrott	50,5	49,2	+1,2

Uppgifter som här inte redovisas över personupplklaringsprocenten 2017 (enligt den tidigare definitionen) kan beställas från Brås enhet för rättsstatistik.

I tabell 6 redovisas skillnaderna mellan definitionerna av personupplklaringsprocenten för samtliga handlagda brott i regionerna. Skillnaden varierar, och den nya definitionen kan ge ett högre men även ett lägre resultat, vilket är viktigt att tänka på vid jämförelser över en längre tidsperiod.

Tabell 6. Personupplklaringsprocent beräknad med samtliga handlagda brott 2017 respektive med samtliga anmälda brott 2017 i regionerna, samt skillnad mellan definitionerna i procentenheter.

Region	Personupplklaringsprocent av samtliga handlagda brott 2017	Personupplklaringsprocent av samtliga anmälda brott 2017	Skillnad mellan definitionerna
	Procent	Procent	Procentenheter
Region Nord	16,2	16,2	±0,0
Region Mitt	16,2	16,1	+0,1
Region Stockholm	10,9	10,9	±0,0
Region Öst	15,8	15,5	+0,3
Region Väst	14,0	13,7	+0,2
Region Syd	12,4	12,4	+0,1
Region Bergslagen	15,5	15,8	-0,3

Ändring av regionstillhörighet och brottstyp

Från och med 2014 har även definitionerna av regionstillhörighet och brottstyp ändrats i statistiken¹⁵. Det innebär att regionstillhörighet alltid bestäms av den organisatoriska enhet som registrerat det beslut som avslutar handläggningen av brottet, och brottstyp bestäms av den brottskod som är registrerad på brottet vid tidpunkten för beslutet.

I den tidigare statistiken över upplklarade brott avgjordes regionstillhörighet och brottstyp på motsvarande sätt, endast om brottsmisstanke inte fanns. Om brottsmisstanke fanns bestämdes regionstillhörighet och brottstyp i stället av den organisatoriska enhet som registrerat det första beslutet på brottsmisstanken, samt den vid tidpunkten aktuella brottskoden.

Förändringen innebär en enhetlig bestämning av region och brottstyp. Tidigare tillskrevs handlagda brott med misstänkt person den initialt registrerande regionen, trots att brottet sedan flyttats och handlagts i en annan region. I och med förändringen har viss överflyttning av brott mellan regionerna skett. I sammanhanget av hela revideringen, som beskrivs i den här bilagan, är dock påverkan av överflyttningen marginell.

Förändringen innebär att statistiken över handlagda brott är sammanvärdbar med statistiken över handlagda brottsmisstankar och misstänkta personer.

¹⁵ Ändringen infördes i samband med publiceringen av korrigerad statistik över handlagda brott åren 2014-2016. Se Inledning i rapporten ovan.

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brottsförebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för verksamhetsuppföljning, beslutsfattande, utredningsverksamhet och forskning.

Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, sammanställer och presenterar Brås enhet för rättsstatistik årligen cirka 1 100 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolkningsanvisningar, kommentarer och analyser.